

BIBLIOTHECA
SIN. JAGELL.
CRACOVENSIS

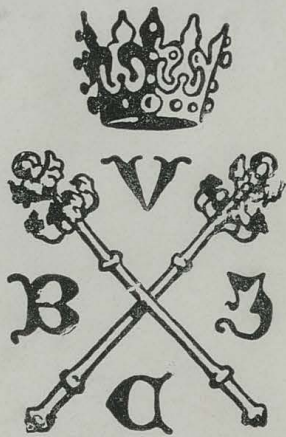
585363-

-585367

Mag. St. Dr.

1

585363-585367

Mag. St. Dr.

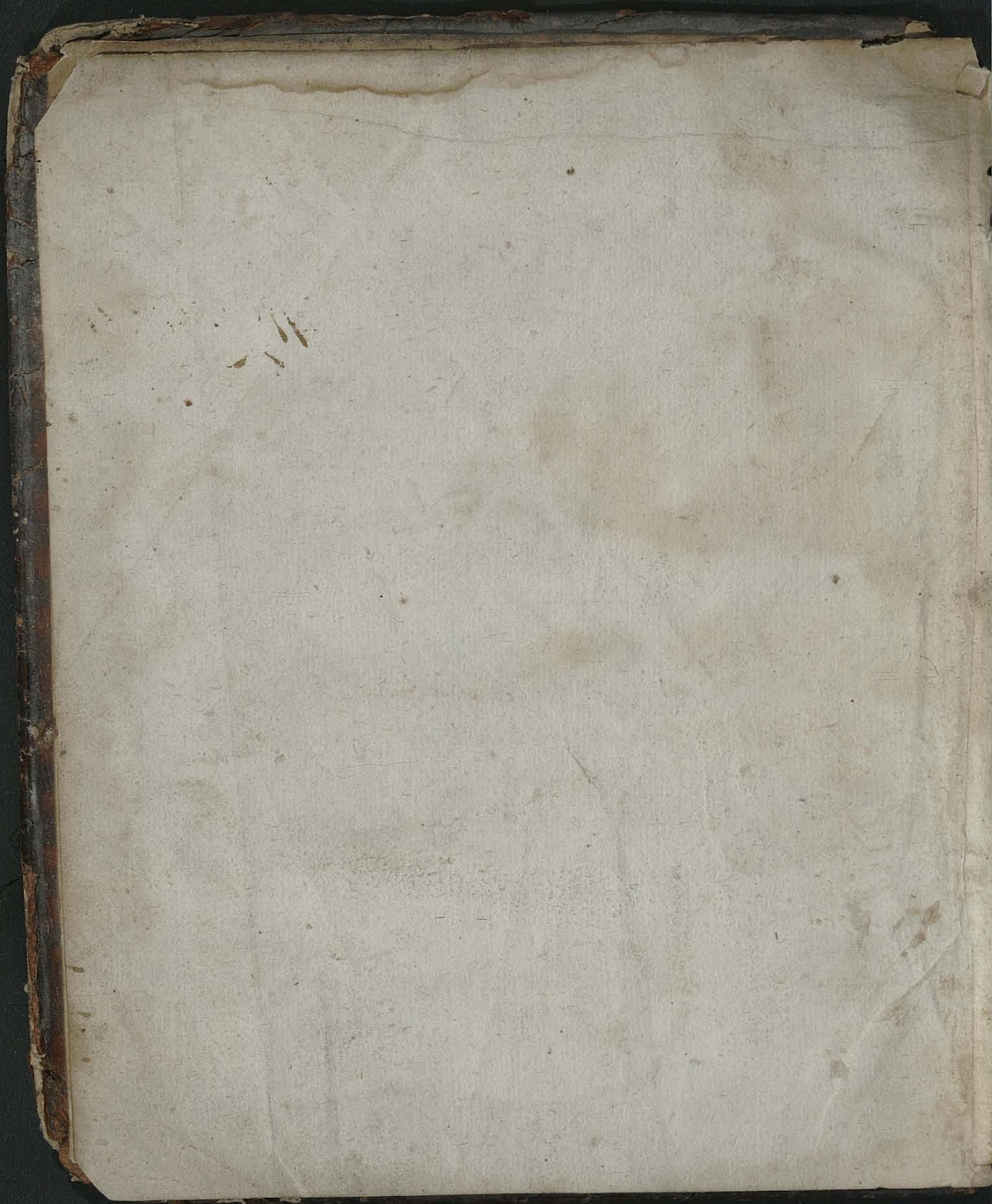

of the
1832
L. J. K. K. K. K. K.

1360

L. J. K. K. K. K. K.

D E L I C I Æ
O C T I D V A N Æ,

E X

Suauissimo amoris Diuini

CANTICO CANTICORVM,

Solenni octiduo,

celeberrimi festi

IMMACULATÆ CONCEPTIONIS,

Augustissimæ Cælorum Reginae,

DEIPARÆ VIRGINIS

M A R I Æ,

ad propagandum, eiusdem SS. Virginis,
sine macula originali conceptæ honorem,
allusionibus Epigrammaticis,

M. STANISLAO IOSEPHO BIEZANOWSKI, Leopold:

in Alma Vniuersitate Cracouien:

Philosophia Doctore, Collega Minore, Ordinario Pœdesos Professore,

A C C O M M O D A T Æ,

lucique publicæ

Anno ab orbitate visus XXXV

C O N S E C R A T Æ.

Accessere his, & Anagrammata, ex istis Salutationis Angelicæ verbis:

AVE MARIA, GRATIA PLENA, DOMINVS TECVM,
piè, & ingeniosè cruta, & Epigrammaticè illustrata, in ho-

norem SS. Virginis sine macula Conceptæ, iam antea
edita, nunc tertio recusa.

Anno Dni Hominis, ex Immaculata Virgine nati, 1884.

PERMISSU SUPERIORUM.

CRACOVIAE, Typis Vniuersitatis.

Munifica erga Purissimam Deiparam Virginem Pietati,

Sacra ex liliis Iambicis Gratia.

Manus beata, gemmeique prodiga,
In orbe roris, **O** rdo vñ manus sacra;
Caputq; dulce, corq; dulce Virgini,
Calensq; zelus, igne tam Seraphico;
Quis Indus? aut quis auream tibi penu,
Alta Brasilus eruit voragine?
Ardore tanto quod velis, ditissimi
Maris profunda, pro **M A R I A** fundere:
Ut vna cordis, oris vna calici,
Columba, gemma, puritatis vnica,
Deique Mater, vna labis nescia,
Tuis triumphet, vna Virgo sumptibus;
Quæ vincit omne, quidquid est Deo minus.
Triumphus hic est, innocentia stupor,
Diuinitatis totius spectaculum,
Excessus Orbis, Angelis silentium;
Dum prodit ore puritas Altissimi;
Quæ sola tantis extitit cunabulis
In orbe digna; quæ Parente, Filio,
Sponsoque sola, digna Sponso Numine,
Augusta Virgo; cui trophæum nobile,
Dum ponis inter puritatis lilia;
Conceptionis lectulum cui floridum,
Dum sternis inter Angelorum cantica:
Tibi procella, mille feta Gratijs,
Ruptisque grando liliata nubibus,
Tonat, pluitque rore feta gemmeo,
Rosisque mista, lilijisque secula.
Sed hæc minora, pro corona gloriæ;
Plus ex abyfso Gratiarum, si cupis?
Tibi beatus esto Petre clauiger,
Tuisque pande clauibus cælos; vbi
Abyfſus, omnis est Maria gratia.

585363

Perillustri, & Reuerendissimo Domino,

D. PETRO STANISLAO
ORŁOWSKI,

Protonotario Apostolico,
Ecclesie Cathedralis Cracouiensis

CANONICO,

Præposito, & Officiali perpetuo

TARNOWIENSIS,

S. R. M. Secretario,

Illustrissimi, & Reuerendissimi

D. IOANNIS

DE MALACHOWICE

MALACHOWSKI,

Dei, & Apostolicæ Sedis gratiâ,

EPISCOPI CRACOVIENSIS,

DUCIS SEVERIÆ,

Causarum Generali

AUDITORI,

Domino, & Patre suo Amplissimo,

Author S. & P.

*MORIS Diuini Canticum, Magnæ Dei
Matris, cunas animæ illibatas, Sacraque
Genethlia canens; diu laboratis in me,
pro beneficentia tua Gratijs; non in voces
tantum, sed in delicias quoque harmonicas prorum-*

)2(

pit.

pit. Perillustris, & Reuerendissime Domine. Me-
ditatas Tu quidem voces, aut numeris suis vin-
ctas, liberali animo haud cogitasti unquam; cum
in me gratias, plena manu conferres; mihi tamen
sapius vincto, & intra dulces beneficentia tua ne-
xus haerenti, sensim tandem, mens tota in compe-
des venit; ut iam non mirum sit, felicibus hisce li-
gamentis, me didicisse, de tua in me gratia, non
loqui tantum; sed ad numeros etiam canere. En-
thusiastmi huius, Tu mihi Phœbus, Tu Hippocrene;
illo animi tui dulcore, illo magnæ mentis spiritu;
quo me, diu apud Te animari oportuit; ut ex a-
bundantia cordis, tam Orbi carus, tam mellifluus
prodires; quàm Te beneficum in me sentio, & fa-
cile ipsas etiam gratias superantem. Tot iam an-
nis, vna mihi Siren gratia tua canit: vnus Am-
phion, Thebas in me tuas, in opus harmonicum cõ-
dis. Quidni tandem cor istud subsiliat? & modula-
tis vocibus testetur, Te mihi pridem in deliciis esse.
Nec verò, sacris initiata Pœsis mea, aliud tibi car-
men debuit; quàm Diuinum, & mystico sensu admi-
randum; quale Tu libens, ad sacros gustus admittis:
quod natales animæ illius celebrat; cui post Deum
nitor maximus, & purum omne in ortu; in quo de-

niq̄ pulcherrimi operis sui, Deus ipse panegyristes,
& author, solus eam dignè cecinit Matrem; quā
se dignam creauit. Diuinos hīc conceptus, de tanta
originis arcano, sacri amoris ingenium prodit; non
tacente spiritu, quid pro hac Virgine egerit; qua pa-
ritura Deum, sine labe pudoris; in Conceptione sua,
Virginem animam sortita est. ut momentum non
esset, quo in Dei Matre non fuerit, absq̄ contactu
peccati, caro & anima Virgo. Non alibi certè, quā
in hoc argumento, dulcior ille genius; quem sacra
pagina spirat, effuso in panegyres Virginis toto pla-
nè affectu; ut hanc solam, ex fasciis deliciarum no-
scas, *Diuini cordis, & oris INFANTEM.* His ego
Te deliciis prosequor, & in coronato Vaueli fasti-
gio honorem tuum excipio triumphantem; ut intel-
ligas, Te non in consortium tantum, Celsissimi Eccle-
siae Senatus; sed in animorum quoq̄, delictum Venis-
se; asstimatione virtutis, & amoris apud omnes pro-
digio; quo soli tibi licuit, ante victoriam cecinisse
triumphum. Nimirum ante monilia capitis, in tri-
plici diademate Per augusti Capituli Cracouiensis ful-
gentia; Tu iam monile cordis, totus in gemmis, totus
in desideriis fueras; cum Tibi nihil aliud deesset;
nisi ut ibi diceres oracula, ubi iam possederas cor-
da. Pra

da. Promicabas ex animis, non sub nube, nec sub
cortina Phæbus; sed effusus in radios, & vix teneri,
facilis; cum impatiens moræ expectatio cuperet, ut
aureus prodires, etiam ante Bosphorum Titan. Rem
de Te loquor, coram ijs oculis; coram quibus cre-
uisti ad summam gloriam, maior quocunque de Te
iudicio maximo; & ideo ante non plene reuelatus;
ut hic Te augustius explices; ubi nunc eminentius
spectaris. Vestigia tua ad hoc culmen honoris, ere-
pta quidem impari eloquentia; sed non erepta Ve-
nerationi; quæ Te sequitur, ut fortuna pedissequa
virtutis, eo meritorum calle, quem Tibi coronauit,
animi tui ebur, & lilium. Postquam enim Athe-
na Tibi Regales, & gemina in Peripato laurus,
ab Augusta Iagellonum Pallade venissent; successê-
re deinceps omnia, ceu coronis, & lilijs nexa; usque
ad liliatos Columnæ OBORSCIANÆ vertices; cu-
ius in iudicijs celsitudo, Tibi gloria, & triumphus.
Apex quippe ingenii tui, eruditorum in Iure sum-
mitas; iudicii tui Senaculum, Iureconsultorum glo-
ria; os, animus, eloquium, merissima Gratia; eti-
am in rostris Aquinaticis, pro Magno Thoma, ipsos
Atticæ fauos locuta; corona sapientiæ tuæ, ipsas e-
tiam laureas excedens, magni apud posteros nomi-
nis.

nis, victrix, & perpetua laurus: stylus denique, &
calamus in lure tuus, ipsa Themidis dextera, ipse
Consus: non poterant celsius attolli, & iustius esti-
mari; quam ab adamantina cui nostri, & Eccle-
siae Dei columna, lydio lapide virtutis, Reueren-
dissimo NICOLAO OBORSKI, Suffraganeo, &
Officiali Cracouiensi; à quo credita regimini tuo,
Consistorij Crac: dignitas, propè in Diuum quod-
dam Augustale transierat, ob eam iudiciorum ma-
iestatem; quam magni GRABIANOVII sanguis,
& Spiritus in Te; prout & in cultissimo pectore ger-
man fratris tui, Praecellentissimi Viri MATTHÆI
ORŁOWSKI Archidiaconi Curelouiensis, excelsis
animi dotibus, & in Ecclesia Dei meritis, ipsa eti-
am cogitantium de se meditata elogia supergressi,
ad stuporem usque animauit. Audimus toties, &
haesimus in te attoniti; cum mera iudiciorum in-
telligentia, immensas negotiorum moles, ceu momen-
to circumageres; cum absque coaëto in nubem Ca-
tonis supercilio, praesto adessent graues Tibi senten-
tia, solida, & nervosa responsa, inconcussa, & aere
decemplici fusa decreta; parati ubique summae pru-
dentiae Delphi, Argiuis utique maiores; quia san-

etiam,

Atius, & Diis propius locuti; quoties causa Dei,
Ecclesie immunitas, Cleri disciplina, dictamen ve-
ri, & iusti poposcit. Debet Tibi aureolam in cae-
lis Doctorem, Tuus, & noster magnus Patriar-
cha D. IOANNES CANTIVS; in cuius
formando, de vita, & miraculis processu, nisi ze-
lantissimus Subpromotor Fidei, oracula dixisses;
nunquam supremo INNOCENTII XI. Pon-
tificis Maximi oraculo, Diuis Confessoribus inser-
tus, nouum Orbi Polono letitia melos, CANTI-
VS cecinisset. Ab hoc Olore ibi caneris; ubi pro
Te coram Deo, tot dulces Etesie spirant; quot pro-
mouendis Diuorum honoribus, & sacris in tanta
Diocesi negotiis, felices curas tuas, admirabili dex-
teritate impendisti. Romae quoque auditus, & iam
cognitus, ex animi vultu; iamque ante iudices de
Te oculos, inter Argos, & ocellos Iurisprudencie,
a summis Curie Romane Viris computatus; agen-
te in distans, illo tuo viuacissimo spiritu; quo non
vnius cause plasma, iam propè exanime, iam abs-
que scintilla vite, consilio tuo fecisti in animam vi-
uentem; felix in Pyrrhae saxis animandis Prome-
theus, neuus ex alto cadentium Atlas; & inter

navfragia Iuris, etiam quibus anchora spei excide-
rat, fortis, & inuictus usque ad Promontorium bo-
ne spei Neptunus. Inde in sinu tuo, Fortunata
omnibus Insula, desiderata pacis halcyonia, consilij,
& respirij suauissima Tempe; in quo sinu, Di-
ceffis hac, tam exquisita, tam ordine, & decore suo
insignis, ut suauius, & diutius recumberet; Clerus
illius, iam olim caelum suspirijs fatigans, eousque in-
clinauit; ut tandem Sponsa huic Diuina, qui fue-
ras in delicijs; cor, & anima fieres in responsis. Ser-
uatum id Diuinitus, Celsissimo Praesuli, ac Princi-
pi, IOANNI MALACHOWSKI Episco-
po Cracouiensi, Duci Seneria, Gratiarum omnium
vinculo, & vinciri Augustis nonnisi digna mani-
bus Fascia; cui arcano caelesti concessum; ut gem-
mas nonnisi Virorum, & selectissima animorum ci-
melia, in Orbis pretium eligat, & seruet. In hoc
sacro velamine apparuisse debueras, spiritu plane
Diuino, ceu Protogene caelesti, Te ad amussim deli-
neante; quam ad normam virtutis exactus, quam
ex oraculo Iuris pretiosus fueris. iudice tanto Prae-
sule; qui pro Regibus, & de Regibus toties oracula

(b)

dixit:

dixit: qui à trabea matris, ad Tiaras Pontifici-
as veniens; nouit quoque animorum Regina Sa-
pientia, ubi deposuit, coronato Vauelo pares, ani-
mi sapientis, & trabeas, & fasces. Augustum
hac in re iudicium, secula illi debebunt; donec Per-
augusti Capituli Craconiensis, tot Antistitum in Or-
be Polono Sedes augustissima stabit: quod inter tot
Illustrissima sidera, Regum, & Vaticani fastigij o-
raculo, Te quoque connumeratum, Sidus fecerit
tàm illustre: quam dies quoque, quo hac Vota de
Te, à Magno Praesule concepta, & prolata fuerant;
sine originali macula concepta, Regina cali perui-
gilio, fuerat planè Serenissima. Atque hoc est illud
dulce arcanum, quod hîc de Te reuelamus, quod
Orbi canimus; nimirum, quod CANONICATVS
Craconiensis, amplissimus honos tuus, inter lilia
Virginis sine macula Concepta, conceptus, & or-
tus fuerit; poposceritque omninò; ut gratulatorios
illi applausus, non profani Vatum enthusiasmi ca-
nerent, sed Cantica Canticorum: ut ad refocillan-
dum, toties pro Tribunali fatigatum spiritum tu-
um, audias caelestem de Virgine harmoniam; di-
gnus

gnus in Orbe audiri, *Causarum tanti Praesulis Generalis* AUDITOR. Sed me vim, magno quidem, sed modestissimo animo tuo fecisse; dum minimam hanc, maxima claritudinis, & gloria tua scintillam, Orbi reuelo; vis beneuolentiae tuae, & uirgens gratia coëgit. Patere vices tuas, Perillustris & Reuerendissime Domine; quibus Tibi placuit, amicam in me vim experiri, dum me gratis tuis oneras. nec mirare, quod *Musis* meis, haecenus à Te dilectis, & adeo tenerè semper habitis, inter summa decora tua commorari, volupè sit; quod tecum deliciarì libeat; cum praesertim, sacras hasce, & innocentes, *Magna Virginis delicias*, tibi offeram. Quasi illis, ut *Alexander olim Macedo*, *Homeri scriptorum delicio*, pretiosam *Darij arcam*; & inueni apud Te, pietate, virtute, sapientiâ, zelo *Ecclesiae Dei*, munificentia in decorem *Domus Domini*, liberalitate in egenos, animi bonitate in omnes totam gemmeam, totam aureâ charitate nitentem; qualis *Virginem sine macula decet*. Accipe igitur hoc cultus, & grati erga Te animi mei monumentum; Canticumque de illibato eius *Virginis ortu*; cui post
Chri-

Christum, nihil simile in ortu. De cuius plenitudine gratia, minima hac atomus venit. Quam Tu integerimo pectori, & me gratia tua inuiscera. fauenteque Tibi DEI MATRE, calorque ad vota nostra inclinante; viue eam etatem, & imple gloriam; quam supra vota mereris. Hoc agimus, iusto ad DEVM pro Te suspirio; hoc Tibi ex Gratiarum abysso poscimus: ut qui pro Purissima VIRGINIS, Immaculato dum Zelas honore; Conceptionis eius delicias, sumptibus Tuis munificis, audiri in Orbe fecisti; sis ipse cordi, sis in delicijs MARIÆ; & pro Octiduo suauissimi in terris, de MATRE Diuina concertus; Cantica Canticorum, de FILIO eius, audias in calis eternum.

IESVS

DELICIARVM

IN CONCEPTIONE SVA

PARADYSO,

SPONSI Cælestis Thalamo Purissimo,

Amoris Diuini, in Canticis Canticorum

Suauissimo Argumento,

Primogenitæ ante omnem Creaturam,

Matri Pulchræ Dilectionis,

DEIPARÆ VIRGINI

MARIÆ,

absq; macula originali Concepta.

Altitudo Diuitiarum, Sapientiæ, & Scientiæ DEI, quantumuis incomprehensibilia iudicia sua in Te, & inuestigabiles vias, ô Deipara Virgo fecerit: mirum tamen est, quomodò ad abyssum gratiæ, quâ Te absorptam nouimus; etiam vermiculos repere; quomodò ad gloriæ immensum, quod luce post DEVM maxima nitet, etiam cæcos suspicere velit. Mysteriorum in Te arcana, quæ non licet homini loqui, posuerunt lucem latibulum suum: videri tamen, etiam

intra hanc cortinam, Mater misericordiae non renu-
is; ducentibus intrò amore Tui, & fiducia; ex qui-
bus Tu, palpitantibus ad tantam lucem oculis no-
stris, collyrium fecisti. non erepta nobis, quantum-
uis supra omne id, quod DEVS non est, maiestate
solij euecta; cum inclinatione Tui, & affectu mater-
no, etiam ad abyssos descendas. Candor lucis aeter-
nae, & figura Substantiae Patris, vnigenitus DEI Fi-
lius, cum posuit in Te, posuit in Sole tabernaculum
suum; non ideò tamen, ò excellens sensibile! corrup-
tis sensus nostros, quinimò inuitas, & reficis etiam
corruptos. delicio tuo maximo; si tenebrae quoq;
quae sunt super faciem peccatorum abyssu, ad Te su-
spirent; vt lux fiant in Domino. si guttis noctium
tota madeas; dum in nocte peccatorum, rorem pœ-
nitentiae, donec aspiret dies, & inclinentur vmbrae,
expectas. Hoc nimirum egit in Te, velata carne
Diuinitas; cui florem sanguinis, in carnis substantiam
dedisti; vt communicatione tui, ac velut prodiga ef-
fusione ad omnes, Matrem Te illius esse restareres;
qui prodegit Substantiam Patris, & exinaniuit semet-
ipsum; dum se communicat, & dat omnibus afflu-
enter. Delicias eius cum filiis hominum, Tibi de-
bemus; cum eum feceris, tanquam vnum ex nobis;
vt pro-

vt procul à maiestate, & non obruti à gloria; nostrum in eo de Te sanguinem, tantò confidentiùs, nimirùm vsq; ad delicias amaremus. Hoedinae istæ pelles, quæ tenem alias Diuinitate suâ, pilosum humanitate nostra fecêre; in prædulces amoris nostri concesserunt illecebras, per Te ô Sapiientissima Rebecca! quæ Verbo Incarnato, pelliculam hanc prouidisti; vt bene dictioni nostræ consuleres. Suauissimo illo amoris lusu, quo immensa DEI bonitas, hædis in agno benedixit. Felix illa venatio, quâ Tu ô pulcherrima mulierum! non longè post vestigia gregum abiens, inuenisti citò, quod amoris Diuino in pulmentum; nobis in salutem concederet. Sola præ omnibus intelligens, quæ sunt DEO ad gustum, ex cuius ore prodiisti. Hic est ille delicijs affluens, in ore Altissimi, genialis thalamus; qui duo nobis, amoris Diuini illicia genuit, Filium, & Matrem; illum, vt ex Matre VERBUM CARO fieret; hanc, vt in Filio, Carnis nostræ Substantiam, Diuinitati sociaret. In utroq; consultum, fiduciæ nostræ; vt tam dulcibus inuitamentis, ad non ignota ducti; carnis de carne nostra illicio, ad vtriusq; amorem rapere-mur. Nec confundit fontes, reatus sui formido; cum amor, qui foràs mittit timorem, adinuenerit; quo-

modò Filius sine peccato per naturam, coram Patre ;
Mater sine peccato per gratiam, coram Filio, pro-
fontibus ageret ; & in vtroq; causa nostra euicta tri-
umpharet. Quidni ergò, tantis in Te, ô Mater ! sa-
lutis nostræ delicijs, volupè sit nobis tenerius affici ?
quarum vel sola, ex tot mysterijs, Immaculata Con-
ceptio tua, tam fecunda est ; vt haud frustra in or-
tu tuo, præ illarum excessu languens, & diffuens,
innixa super dilectum, produisse dicaris. Tota ni-
mirùm Conceptionis Tuæ gratia, ex eo instanti,
quo in Matrem DEI electa fueras ; innixa dilecto
tuo, ex brachijs illis pependit ; quibus vniuersa Or-
bis redempti salus nititur. Immensæ voluptatis spe-
ctaculo, cum Filius, ex Patris complexu ; Tu ex
complexu Filij, amabili pendens delicio ; securissi-
ma Ortus innocui Mater, exemptionis Tuæ priui-
legio, in fonte gratiæ fruereris. Ergonè deliciarum
Paradysus, Euz introitum in Orbem coronat ? quæ
spinas peccati genuit. Conceptionem Tuam non
coronat ? quæ gratiæ lilia gignis. Ergonè Genethlia-
cum Tibi carmen, non cecinit ipse ? qui Te non de
costa Adam ; sed de corde suo eduxit. Cecinit pro-
fectò, suauissimo hoc Cantico Canticorum ; quod
in Encomio, & admiratione pulchritudinis Tuæ to-
tum ;

tum; in vnctione Spiritûs, in osculis, & in deliciis pur-
rissimæ animæ totum, sub quolibet hic arcano pul-
chram Te sine macula canit. Lilia hic, non ver-
ba; gratiæ, non eloquia; gemmæ sensuum, & de-
licia meræ; dulces amantium luctæ, fugæ, latebræ;
felices cordium plagæ, thalami, languores; interna-
rum voluptatum fontes, putei, horti; omnia flori-
da, & ex ingenio amoris, ad delicias Spiritûs ad-
inuenta: Tu in omnibus pulchra; Tu puritate inef-
fabili decora; Matris Diuinæ honori, dum præpa-
raris; Genethliacum hoc carmen, in ortu tuo au-
disti; quod deinceps, ad altissimum Verbi Incarna-
ti Mysterium, in Vtero Tuo perfectum, amor Di-
uinus, in Epithalamium vertit. Idioma cæleste, quò
hic de Te Spiritus loquitur; quo in panegyres Tu-
as, mellitissimi dulcoris vim omnem profundit; an-
te omnes Intelligentias, Tu sola nôsti; quæ in men-
te Diuina, ante omnes puras Créaturas concepta;
iam tum, cùm certa lege, & gyro vallabat abyssos;
vt Verbum abbreviatum Orbi pareres, destinata fui-
sti. Hoc est profectò, ante abyssos culpæ, concipi;
& ludere corameo omni tempore; coram quo,
nullum momentum fuerat; quo Tu non luseris, se-
cura gratiæ, nescia culpæ; digna, in cuius dedicati-

one; qui in Te Sancta Sanctorum condiderat, Sa-
crum ipse Tibi melos occineret. DEVS Fecerat
quippe, dedicationis purissimæ animæ Tuæ, festi-
uitatem celebrem, Rex ille pacificus; qui Te in Do-
mum gloriæ suæ augustam; in qua nihil erat, quod
auro mundissimo non tegeretur, ab æterno ordi-
nauerat. Utq; constaret, quis ille dies lætitiæ cor-
dis eius fuerit; Canticum, quod ipse Tibi ante sæcu-
la cecinit, in tempore reuelauit. author ipse Solen-
nis Octidui, quo Te nunc, absq; macula Originali
Conceptam veneramur; in cuius figura Salomon
olim, post solennia Dedicationis, Octaua die populos
legitur dimisisse. Has ergo Conceptionis Tuæ,
Octiduanas delicias; ex illo, Cantico erutas; in
quo deliciarum Spiritus medulla, & summitas omnis;
dum Tibi psaltes indignus concino: abyssus mise-
riæ, abyssum misericordiæ, in voce Cataractarum
mearum; quæ visui meo obstacula posuerunt, inuo-
co: vt secus Te viam, quæ ducit ad vitam, cæcum
sedentem; cantantemq; coram Te, non transeas,
non despicias ô Virgo! quem pro Cantilena hac, si
interoges; Quid vis, vt faciam Tibi? prostratus ad
pedes maiestatis clamabo; Domina, vt IESVM, &
Te videam in æternum.

Ad

A D

Purissimam in Ortu Immaculato,
VIRGINEM DEIPARAM,

contra impuri aëris contagia,
sub tempus grassantis pestilentia,

ODE VOTIVA.

Ædes ab alto, densa; funerum
Mucro cruentus, dum geminat mala;
Pallentis in umbra cupressi,

Heu gemimus! tremulas; passim

Ingens latebras exanimat pauor.

Vespillo mortis nuntius, & grauis

Iræ fatelles, non ferenda

Tor cinerum, validæ; cladis

Sub mole sudat. flos gemit urbium,

Cor dulce Craci palpirat, annuo

Luctu fatigatum; nec vlla

Mortis atrox requie, macellum

Fatiscit, inter busta cadauerum,

Strues; tantas. Staminibus Dea

Impar secandis, sæpè vellet

Fila truci posuisse dextrâ;

Diram; fati sistere forcipem:

Auara sed mors, spirat anhelitu

Peltem venenato; siti;

Inrabiem calet æstuosa,

Fla-

Flagrans in vrbis funera Regiæ.
Mephitis eheu fœda repullulat;
Humana, robusto sed omnis
Victa malo, medicina cessat.
Impurus ardor pestiferæ luis,
Famesq; culpa est. toxica quæ necant
Halamus ipsi, non Erinnyis,
Non Erebi furias, malignum
Crinita sæuis Tisiphone anguibus,
Ciens in Orbem. Sufficimus mali
Grassantis authores flagello.
Quam patimur, fabricamus ipsi
Mortis dolabram. Sæpèq; quod tegit
Vagina ferrum, nostra rapit manus,
Fato reluctanti; diuq;
Ipsa suo Libitina collo,
Pruua est voluntas; quò sibi longiùs,
Exasciatos interitus paret
Maiore damno, prouocatam
Plus acuens gladios in iram.
Vel sola nostræ, fœda licentiæ
Sentina, quid non inficiat? tumens
Faltu tot in plagis nefasto;
Semper egens, sitiensq; semper
Maiora luxus. cæca furoribus
Caro impudicis, Idalias faces
Vrgente Baccho; temulentam
Qui cyathis maduiffe Cyprum,

In laude ponit; quominus ad sua
Stupra erubescat; quem grauido Paphi
Factore non corrumpat Orbem?

Barbarie media reperti,
Census pudendi per capita, ordine
Iniurioso, vindicias poli

Quas non requirant? vt tributo,
Ipso etiã tumultata busto,
Non eximantur corpora, prò nefas!
Hæc an tributum mortis, & horridas

Tabo sepulchrorum lacunas,
A Nemefi toties vocata,
Non ritè poseant? hoc agimus mali
Origo nostri; sæpèq; plangimus;
In quæ flagellati, deinceps
Incidimus grauiore culpa.

Quin & sub ipsa, quã premimur manu,
Ceruice dura tollimur. & lubet
In ore fati, dissoluto

Hèu toties pede calcitrare.
At ô stupendæ, Virgo puerpera
Flos puritatis! non ideo graui
Lapsis reatu, tota nobis
Spes cecidit pietatis in Te.

Impura nobis exitij licet
Vorago simus, peste nocentior
Abyssus, & sæx ima culpæ,
Mille venena, necesq; mille

Vomens in Orbem; sternimur ad tuas
O Virgo plantas! victima faucibus
Hærens in ipsis; iamq; fati
Ponè rogos trepidans; diuq;
Exasperatis digna furoribus
Lernæ malorum. Te macula sine
Candoris ô summi venustas!
Digna DEVM genuisse Mater;
Intaminatæ plenus originis,
Quam fulgor ambit; cordis anhelitu
Spiramus extremo. gemenſq;
Vox medijs sonat hæc fauillis;
Succurre Mater, purior Angelis;
DEOq; tantùm munditiæ minor
Ortus beati. cui refulsit
Quæ caperet iubar increatum,
Lux innocentis maxima gloriæ,
Contagiosi nescia criminis.
Tu sola, primos ante lapsus,
Vindiciis fueras supernis
Erepta culpæ. Tu proin omnium
Fons Gratiarum, totaq; summitas,
Cùm sis creatæ puritatis,
Delicio paradyſus omni
Vernans in ortu. Suaueolentibus
Extingue mortis toxica gratis;
Latè refulsum fac mederi,
Æthereris thymiama plagis;

Quo

Quo gaudet in Te, dulce cor ipsius
Diuinitatis. tollimur áeris
Ictu maligni, pestis atræ
Cædua gens, tumuloq; mortis
Ægrè superstes. Tu myrothecijs
O Virgo cum sis carior omnibus;
Nidore culparum scelesto,
Putida quod vitiauit ehèu
Amurea nostri, longaq; vis mali;
Tu fonte vitæ, milleq; balsamis
Curabis, auræ pestilentis
Certa salus, & aroma dulce.
Speremus: an non vt perimat luem,
Orbis redempti, virgineo sinu,
Quæ clausit æternam salutem,
Numinis est apotheca Virgo?

JESUS, MARIA, JOSEPH.
DELICIARVM
OCTIDUANARVM
DIES PRIMA.

Ex Capite Canticorum I.

Vers: 1:

Osculetur me osculo oris sui.

Nte: Creaturas omnes, quæ proxima Christo

Creditur in summi, mente fuisse DEI,

Electa in Matrem Virgo, suauissima poscit

Oscula; Diuinus quæ sibi figat amor.

Mundities animæ quanta hæc! fiducia quanta!

Pura Creatoris suauia velle sui.

Ore DEI, si digna fuit sacra basia ferre?

Hæc num primæuæ, conscia labis erat?

II.

Quia meliora sunt vbera tua vino.

Filius æterni, pendeat ab vbere Patris,

Sugens immensi, par DEVS, esse DEI.

Hoc illi nectar, summi vinumq; saporis,

Musteus hic illi, fons Deitatis erat;

Vbere tam dulci lactatus, ad vbera Matris

Cur tamen, in Christo dulcis anhelat amor?

Vbera sunt Matris, vino meliora Paterno;

Suxerat ex illis, nam potuisse pati.

III.

Fragrantia unguentis optimis.

Vers. 2.

Ille sinus Patris, Diuinâ prole beatus,
 Æqualem tulerat, qui Deitate DEVM;
 Balsama delicijs Verbi quàm dulcia, quàmq;
 Dulcibus unguentis, vbera plena dedit!
 Sed tamen electæ, quanta hæc fragrantia Matris!
 Vberibus castis, gratia quanta fuit!
 Æqualem Patri Sobolem, de lumine lumen,
 Diuino poterat, quæ rapuisse sinu.

IV.

Oleum effusum nomen Tuum.

Nomen habes Virgo, quod latè funditur; imò
 Celso quod superat, cuncta creata gradu.
 Mentibus Angelicis, Tu purior omnibus vna;
 Cedit in humanis, omne decusq; Tibi.
 Effusi cœu vis olei, sublimior extat
 Semper, & àërijs motibus alta petit;
 Tollitur ad summum, tua sic Conceptio semper,
 Postq; Deum, nil Te, purius Orbis habet.

V.

Adolescentula dilexerunt Te.

Felices animæ, quibus ilibata pudoris
 Virginer dos est, solus amorq; Deus,
 Casta verecundæ, quod seruent lilia mentis,
 Angelicæq; decus Virginitatis ament;
 Hoc debent Concepta tibi sine labe Virago;
 Dulce est Reginam; nam sine labe sequi;

Innu-

Innuptæ, Christum quod dilexere puellæ,
Traxit eas de te Virgine, purus Odor.

VI.

Verf. 31

Trabe me post te.

Aternum Verbum, pro Mundi quando salute,
Humanam carnem sumere iussit amor;
Hoc vnum sitiens ardebat, vt ocyus illa
Prodiret, sibi quæ viscera pura daret.
Depereo, sitio, Mysteria tanta, quid obstat!
Cur nectis Virgo, me paritura moras?
O iam concipere! & post Te de corde Paterno,
In Tua me Virgo, viscera pura trahe.

VII.

Curremus in odorem vnguentorum Tuorum.

VNicus electam secreto Numine Matrem,
Filius æterni poscit habere Patris;
Induat vt carnem Deus, hoc ambire videtur;
Dum cælo in terras; postulat ipse trahi.
Non tamen vnus vox hæc, curremus; ad vnam
Matrem, non vnus currere poscit amor.
Tantus Odor, concepta tibi sine crimine Virgo;
Ad Te, quod cupiat currere, tota Trias.

VIII.

De eodem.

TE quocunq; ferunt sacri vestigia cursûs,
Spirat ab vnguentis, gratia summa tuis.
Curremus post te. Tua sed Conceptio, quò Te
Extulit; humano non licet ire gradu.

Con-

Concepta es primi Virgo, sine labe Parentis;
Hoc est, Diuinæ non nisi Matris iter.
Nempe, vt Materni nemo decus æquat honoris;
Sic potis est passu, currere nemo tuo.

IX.

Introduxit me Rex in Cellaria sua.

CHristus ab æterno, cum dispensaret in omnes
Electas animas, vberè dona manu;
Certam mensuram posuit, quæ cederet illis;
Ac velut in cyathis, dulcia vina dedit.
Ast ego Diuino cum desponsarer amori,
In Matrem cum me deligeretq; sibi;
In sua deduxit Rex Me Cellaria; nempe
Tota mihi ex ipso, gratia fonte data est.

X.

Exultabimus, & Latabimur in Te.

Lætitiæ fons es purissima Virgo, quod omni
Concessum, penitus labe carere Tibi.
Mentibus Angelicis, haud exultatio plena;
In labem cecidit, quando rebelle caput:
Nos in Adam cunctos, peccati fœdat origo;
Inde nec in Nobis, gaudia plena vigent;
Cur tamen, O Virgo! plenè latabimur inte?
Crimine sola vacas, gaudia plena geris.

XI.

Memores Vberum Tuorum super vinum.

Si gaudere licet, si pectora conscia recti,
Lætitiæ deceat, Spiritualis opus;

Tu vinum super omne sapis, Tu Massica vincis
Omnia, delicijs omnibus vna fatis.
Tu lactas Christum, quem dulcis inebriat ille,
Vbere de casto, nectareusq; latex.
Nos quoq; cum lactasse Deum, Te Virgo fatemur,
Sugimus vberibus gaudia mille tuis.

XII.

Recti diligunt Te.

Quod magè post Christū, præter te diligit orbis,
Non est ô Mater, Filia, sponsa DEI!
Viscera non habeat, qui viscera non amat in te,
Plena salutifero nectare, plena DEO.
Præcipuè tamen es rectis dilecta bonisq;!
Exemplar recti, nam benè rectus amat;
Sed nec inique tibi, Causæ tolluntur amoris;
En propter te, vt ames, viscera Matris habet,

XIII.

vers. 4. Nigra sum, sed Formosa, filia Hierusalem.

Qui me formauit, Rex formosissimus ipse,
In Me, perfectum contulit omne decus.
Nigra mihi facies, sed mens pulcherrima; per quam
Diuinis oculis, complacuisse datum.
O animæ electæ! quamuis mihi carnis origo,
Vobiscum fuerit Conditione pari;
Forma animæ dispar. peccati nigror in illa
Non fuit; hinc nil me pulchrius ante DEVM.

XIV.

Sicut tabernacula Cedar, sicut pelles Salomonis.

Tristi-

Tristitiam, Nigrumq; sonat vox Mystica Cedar;
Hæc est peccati, fors inimica DEO.
Quos animæ labes infecit, & arguit intus,
Tristentur; quoniam displicuere DEO.
Pellibus humanis Salomon circumdatus in Me,
Mortali voluit Nube latere DEVS;
Hinc mihi perfecti Species, & forma decoris;
Vnum non patitur culpa, DEVSq; thronum.

XV.

Nolite me considerare, quia decolorauit me Sol. Vers. 1.

Humani pupilla oculi, considerat in Me,
Humanis quantum mentibus ire licet.
Mortales quod Me videat genuisse Parentes,
De Me, quod de alijs credere sœuit idem.
Altius ô vestras populi iam tollite Mentis!
Vnde animæ facies, decolor ista Meæ?
Qui me dilexit, nimio qui fecit amore
Euscam; Diuini solus hic ætus erat.

XVI.

Filij Matris meæ, pugnaverunt contra me.

GRatia Me genuit, primæuâ labe carentem,
Hæc mihi fons animæ, veraq; Mater erat.
Hæc post Me natos genuit, qui sorte beata,
Electi fuerant, pectora grata DEO.
Pugnauere tamen contra Me; quando carere,
Conceptum Maculâ non tenuere Meum.
Sed pugne cessent, tandem pia causa triumphat,
Diuinæ Matris, quando triumphat honor.

C

XVII.

Posuerunt me custodem in vineis.

Vinea, quam Diuina manus plantauit in Orbe;
 Est anima, æterni nobile Patris opus.
 Sed concepta breui cecidit, dum labe Parentum,
 Illam est Tartareus de populatus aper.
 Restaurata dein, nē rursus corruiat; ipse
 Custodem fecit Me, posuitq; DEVS.
 Si procul à macula, sacras custodio vites;
 Ipsa vt sim cultos immaculata, decet.

Vineam meam non custodiu.

NE Domini Sabaoth, pulcherrima vinea rursus,
 Corruat, & tantum crimine fraudet opus;
 Hoc ego commissis, cultos vigil arceo curis;
 Quamq; ego defendo, vinea nulla perit.
 Si tueor, curoq; alienas; cur mea quæris,
 Incustodita est, vinea sola mihi?
 Qui Me plantauit, primâ fecitq; carere
 Labe, meus cultos Conditor ipse fuit.

Indica mihi, quem diligit anima mea, vbi pascas.

Iudicium de Te, quæro dulcissime IESV.
 Quonam dilectum, te mihi fecit amor?
 Delicias vbi Nate tuas, vbi pascua sacra
 Occultas? votis æstuo tota Meis;
 Sed quid, vbi pascas, IESV dilecte requiro?
 In Me secretum, quod peto, dulce latet;

Pascis ab æterno, Diuini cordis amores,
Hic vbi sunt animæ, Lilia casta meæ.

XX-

Ubi cubes in meridie.

DVm medio cæli, nimiis Sol æstibus vrit,
Flagranti passim quaeritur vmbra die.
Quæ Te mi IESV requies, quod tegmen inumbret?
Æstibus immensis, dum Tuus ardet amor.
In me, quam plenâ formatam luce creasti,
Sic nitidam, medio Sol velut axe nitet;
Ecce Tibi requies. humanæ carnis in vmbra,
Labe carens vterus, dulce cubile tibi.

XXI.

Ne vagari incipiam, post greges sodalium Tuorum.

DA mihi Te IESV, quem totis quaero medullis,
Te simul, atq; Tui pascua quaero gregis.
Nulla mihi sapiunt hominum vestigia; nullus
Me delectat, vbi Te sine flagrat amor.
Grex Tuus, ô Pastor! peccauit origine prima;
Inq; suas abiit, deuia turba vias;
Post hunc Nate gregem, me non permitte vagari;
Immaculata ego sim, de grege sola Tuo.

XXII.

Vers. 7.

Si ignoras Te, ô pulcherrima inter Mulieres, egredere.

Fecerit eximiam, quàm Te mea dextera Matrem,
Vnum, quod stupeant cuncta creata decus;
Fæminei quàm sis pulcherrima gloria sexus,
Si tua te species, si tua forma latet.

C 2

Egre-

Egredere ô Virgo ! Patriamq; domumq; relinquens ;
De pura generis conditione tui
Egredere. & quidquid cælo, terraq; tenetur,
Præter Te, post me, nil sine labe vide.

XXIII.

Et abi post vestigia gregum.

SI necdum plenè constat tibi, quàm tua Virgo,
Forma animæ præstet, non habeatq; parem ;
Contemplare greges hominum, cis pascua mundi ;
Quos tulerunt totiam sæcula, quosq; ferent ;
Post hos Mater abi, vestigia nulla videbis,
Quæ primam culpæ, non habuere notam ;
Tu seruata mihi, Diuinæ Matris ad augem,
Inconcesso alijs tramite, sola venis.

XXIV.

Et pasce hædos tuos.

AGnos vt pascas, agni purissima Mater,
Te decet innocui, sedula cura gregis.
Quid Tibi cum prauis, quid cum sordentibus hædis ?
Indigna est curis, turba petulca tuis.
Præter te Virgo, cum sis sine labe creata,
Omnes sunt hædi, quos nota prima grauat ;
Illos pasce tamen ; nam tu pietatis abyfso,
Agnos ex hædis, reddere sola potes.

XXV.

Iuxta Tabernacula Pastorum.

CVr non in campis, Pastorum sed propè sedes,
Diceris hædorum, pascere Virgo gregem.

An

An mites agni, loca cūm longinqua pererrant,
Non est sollicito, pectore cura Tibi?
Hædos non pateris discedere longius; vt sit
Illorum propior, te vigilante salus;
Nam quoties Iſaac caeleſtis fercula poſcit,
Pulmentum ex illis dulce, Rebecca paras.

XXVI.

Equitati Meo, in Curribus Pharaonis, aſſimilaui te amica mea. Verſ. 3.

A Vultus dignas Matres, Sponſasq; Monarchis,
Circumſtant vigilēs, excubiisq; tegunt.
Tu Regis Regum, non cuſtodita fuiſti,
Mater ab æterno, Sponſaq; , amica mihi?
Sicurus Pharaō celerēs, equitumq; phalangas,
Seruando poterat, Rex habuiſſe throno;
Currus in excubijs, vigilant Pharaonis equeſtres;
Prote, non poterat cor vigilare meum?

XXVII.

Pulchra ſunt genæ Tua, ſicut turturis. Verſ. 9.

TOta licet facies, pulchræ ſit gloria formæ;
Figuntur ſolis oſcula grata genis.
Huc amor inclinat, roſeo dilecta pudori
Purpura, vbi caſtum ſeruat in ore decus.
Inde genas Virgo, formauit turturis in Te,
Ad ſua te ſeruans, oſcula pura DEVS.
Vnius cūm ſis, puriſſima turtur amoris;
Sunt Diuina tuis, oſcula digna genis.

XXVIII.

Collum Tuum ſicut monilia.

Cerui

Ceruicem niueam, gemmis, auroq; nitentem,
Non vnum cingit, Virgo, monile Tibi.
Sufficit hoc alijs vnum, non sufficit in Te;
Cui gazas omnes, gratia summa dedit.
Infantis IESV, manibus tua collaprehendens,
Brachia brachiolis dulcia, stringit amor.
Omnia te Virgo, pretiosa monilia cingunt;
Hoc pendet collo, quando monile Tuo.
XXVIII.

Vers: 10. Murenulas aureas faciemus Tibi.

Consilium Diuina Trias, de Virginis ortu
Instituens; vt sis omnipotentem manu,
Purior ex cunctis, inquit, sine labe creata,
In te præcipuam rem faciamus, opus.
Eua parens, legis Diuinæ vincula rupit,
Extenditq; suam, ad poma negata manum.
Vt nunquam pecces, manibus radiantia paris,
Aurea Diuini vincula, amoris habe.
XXX.

Vermiculatas argento.

Humana sub nube DEVM gestare latentem,
Concessum manibus Virgo Beata tuis;
Ornatus quidni deceat lectissimus illas?
Vnas tam Sanctas, aurea dona decent.
Circumdans puras pretiosâ catenula dextras,
Cur tamen argento, vermiculata tibi est?
Argenti color hic, specie qui candet eburnâ,
Omni conceptam, te sine labe notat.

XXXI.

XXXI.

Dum esset Rex in accubitu suo, nardus mea, dedit odorem suum. Vers. 11.

Rex meus, aeterni verbum Patris, ante creata
 Omnia, dum natus destinat esse meus;
 In thalamo cordis Diuini, dulcè recumbens,
 Captus odore meo suauolente fuit.
 Ante venenatos primæuæ labis odores,
 Grata Deo, suavis iam mea nardus erat.
 Scilicet hoc in me, decretus Numine summo,
 Matris Diuinæ, maximus egit honos.

XXXII.

Fasciculus myrrhæ dilectus meus mihi. Vers. 12.

Corpora non patitur corrumpi myrrha sepulchris,
 Aduersum putridos, certa medela situs.
 O amor! ô immensa mei directio IESU!
 Qui dum me redimit, nobiliore modo;
 Criminis, & primæ procul à putredine culpæ,
 Præseruans animæ, lilia pura meæ;
 In cruce præuiso medicamine mortis amaro,
 Fasciculus myrrhæ, iam mihi factus erat.

XXXIII.

Inter ubera mea commorabitur.

Virgineo IESVM Mater, si nectare pascis,
 Quid tecum, ingrati myrrha saporis habet?
 Hunc ego fasciculum, super omnia dulcia summè
 Diligo, & vberibus non sino abesse meis.
 Hic in deliciis, hic inter plena moretur
 Gaudia, qui pro me mortis amara tulit.

Vbera

Vbera, quæ fecit primæ nescia labis,
Dilectus meus hæc, vbera sugat amor.

XXXIV.

Botrus Cypri, dilectus meus mihi, in vineis Engaddi.

FLoruit Engaddi, plenis quæ vinea botris,
Mystica sanguinæ vinea mortis erat.
In pretium mundi diuina fluenta redempti,
In cruce confixus fundere botrus amat.
Ille meo fuerat sumptus de sanguine sanguis,
Quem pulcher Cypri, fuderat ille botrus.
Si pulcher meus est botrus, vitisq; parensq;
Diuini, cur non immaculata botri?

XXXV.

Ecce tu pulchra es, amica mea, ecce tu pulchra es.

Dona venustatis, quæ me tribuente recepit
Omne, quod in pulchris dotibus orbis habet;
Omnia te solam Virgo comprehendere feci;
Vt Mater fieres immaculata mihi.
Siue animam specto, prima sine labe creatam;
Ecce animæ, tota es pulchra decore tuæ.
Sêu corpus specto, caro sit tua pulchra necesse est;
Quam de Te sumpsi, nam mea pulchra caro.

XXXVI.

Oculi tui columbarum.

Pulchram te formans, summæ bonitatis abyssus,
Exactum fieres, vt Deitatis opus;
Innocuis oculos animæ, niueisq; columbis,
Quos in te laudat, cur dedit esse pares?

Nempt

Nempè columbarum, vitreis defixa fluentis,
Hostiles umbras, lumina pura cauent;
Sic pupilla Deo tua cùm defigitur, omnem
Umbram peccati, pura columba fugis.

XXXVII.

Ecce tu pulcher es dilecte mi, & decorus. vers. 1.

SI maiestatis decus est, seruare decorum;
Immensi decus hoc, quis neget esse throni?
Nil sine Te pulchrum, cùm sis pulcherrime Iesu,
Totius pulchri fons, & origo boni;
Pulcher es, ô dilecte meus, totusq; decorus;
Omnis cùm tua sit gratia, forma, decor.
Hoc tibi Rex Regū pulcherrime, nōne decorū est?
Vt Mater quoq; sit, tota decora tibi.

XXXVIII.

Lectulus noster floridus.

FLos illibatus, primorum quando Parentum,
Labe graui cecidit, mortiferaq; lue;
Horrida peccati successit, acutaq; spinis
Sors, infelici continuata malo.
In thalamo cordis, sed ego concepta Paterni,
Ante omnem culpam, iam tua Mater eram;
Floridus hic fuerat tibi lectulus, & mihi I E S U;
Spinas peccati, nesciit iste thorus.

XXXIX.

Tigna domorum nostrarum cedrina.

Mortalem postquam generis dilectio nostri,
Te bone mi Iesu, fecit habere domum;

D

Imma-

Immaculata caro, tibi de me Virgine sumpta,
Hæc fuerat tanto Numine, cigna domus.
Incorrupta tuam decuit domus altera Matrem,
Quæ purâ caperet Virginitate Deum.
Hinc sine peccato, nostrarum tigna domorum;
Ex in corrupta nempe fuere Cedro.

XL.

Laquearia nostra Cupressina.

AVthori vitæ dilecta palatia IESV,
Viscera pura tibi, casta Virago dedi;
Hic fontem vitæ, mortis qui funera vicit,
Viuaci decuit ponere tigna Cedro.
Pallentes sed quid laquearia nostra cupressos,
In laribus vitæ, pignora mortis habent?
Quæ culpæ macula me præseruauit ab omni,
Cupressus mortis, Crux tua vita mihi.

DIES SECUNDA.

Ex Capite Canticorum 2.

XLI.

Ego flos campi.

vers. 1.

Hortorum flores, quamuis non vna venustas
Pingat, odoratis vndiq; foeta bonis;
Delicium tamen hoc, quoties succreuit in hortis,
Nouimus humanas excoluisse manus.
Camporum flores, spontanea munera terræ,
Pingit, & exornat dextera sola Dei.

Flos

Flos ego sum campi, topiarius vnicus in me
Ipse Deus, dignum Numine fecit opus.

XLII.

Et lilium conuallium.

QUò tua demittis pulcherrima lilia Virgo?
Tunè sub extremis vallibus, ima tenes?
Anteit electos, post Christum flos tuus omnes,
Montibus vt celsis floreat, ergo decet.
Mens tumidi de se corrupeat omnia sensus,
Primæuamq; omnes fecit habere notam.
Mens humilis, propterquam in Te Verbum Caro factū;
Non vallis tibi, sed gratiæ abyssus erat.

XLIII.

Sicut liliū inter spinas, sic amica mea inter filias. Vers. 2.

CAndida, quæ culpæ procul omni labe creauī,
Non responderunt lilia prima mihi.
Transit in vepres flos illibatus, & omnis
Filia peccati, noxia spina fuit.
Peccatum potuit configere lilia spinis;
Plus pro Te Mater, gratia nonne potest?
Vt tua non pungant purissima lilia spinæ,
Flos inter spinas, in Cruce pungar ego.

XLIV.

Sicut malus inter ligna Sylvarum, ita dilectus meus inter filios. Vers. 3.

Insipidos fructus, lignis syluestribus ehêu
Carpit homo! postquam noxia poma tulit.
Hos inter fructus, hæc inter poma doloris,
Tu Iesu, dulcis malus es vna mihi.

D 2

Ad

Ad malum vetitam, dextram quæ prima tetendit,
Inuentrix primi criminis Eua fuit;
Ex Cruce, quæ malus fuerat tua dulcis Iesu,
Cûi licuit vitam carpere, prima fui.

XLV.

Sub umbra illius, quem desideraueram, sedi.

Vltio iusta Dei, peccatum quando secuta est,
Liber ab hoc iræ, nemo calore fuit.

Cùm plueret cælo, tantæ vis flammea pænæ,
Non me lethales corripuere faces.

Æstibus à tantis, quæ me seruauerat umbra,
Dilecti fuerat gratia summa Dei.

Hæc fuit umbra mihi, sub qua tutissima sedi;
De me sumpta caro, nam fuit umbra Dei.

XLVI.

Et fructus eius, dulcis gutturi meo.

Nectarei gustus, mala verè mala putauit,
Eua, venenatis heu malè pasta cibus!
Morsibus esca sapit; sed mors in gutture tandem
Hæsit, & infecit, felleus ora sapor.

Ante venenatos fructus, me prima cibauit,
O Iesu! meritis gratia parta tuis.

Fructus hic ostendit, mihi toto gutture dulcis,
Quàm fuerint animæ, pura alimenta meæ.

XLVII.

Vers. 4.

Introduxit me in cellam vinariam.

Fructibus aternis, postquàm tuus ô bone Iesu!
Præuisam Matrem, me satiauit amor;
Dulcia

Dulcia, post epulas, opus est vt vina sequantur ;
Nempè Redemptoris dulcia vina mei.
Sed dum me potas, vinaria cella bibenti,
Diuini patuit cordis aperta mihi.
Hic ego in immenso meritorum fonte, priusquam
Conciperer, iam sum sanguine lota tuo.

XLVIII.

Ordinavit in me Charitatem.

ORdo bonus, qualem rerum natura requirit,
Mandatis statuit, quem Deus ipse suis,
Hic est; qui natos benè velle Parentibus omnes
Exigit; hæc sobolem vincula prima ligant.
Hoc mihi non tribuit, summi Deus ordinis Author?
Aut potuit Matri non benè velle suæ?
Eximit à macula, caros bonus ordo Parentes,
Hoc Iesu, mihi Te, quis voluisse neget?

XLIX.

Fulcite me floribus.

Vers: 5.

Non ego marmoreis, vel fufis ære columnis
Nitor, cum mea sit gratia tota basis;
Deliciis quodsi Diuinis, spiritus in me
Diffluit, & nimius pectora languor habet;
Floribus ó satis est si fulciar! vnicus ille
Matris, & æternæ virginitatis honos,
A macula qui me potuit seruare parentum,
Flos hic, nonne mihi firma columna satis?

L.

Stipate me malis.

D3

Letha-

Lethales fructus, infaustaq; fercula nobis,
Cur petis ô Virgo, dum tuus ardet amor!
Corruimus malis, quibus hêu stipata Parentum
Mors cum peccato, toxica sæua dedit.
Nil mihi cum malis peccati, conscia non sum
Arboris illius, quæ mala prima tulit.
Me malis stipate bonis. vbi sunt bona mala?
In Cruce dilecti, sunt bona mala mihi.

LI.

Quia amore languero.

Floribus ô Virgo iam te fulcimus amœnis,
Stipamus malis, quod petis ipsa bonis;
Nec tamen à languore, tui vis flammea cordis
Cessat, & immensis æstibus ecce cales.
Quo concepta fui momento, languor hic in me
Cœptus, inextincto flagrat amore Dei.
Dicite, peccati momentum, tantus eodem
In me momento, num tolerasset amor?

LII.

Vers. 6.

Læua eius sub Capite meo.

VT mortale genus, simul vno sterneret ictu;
Humanum petiit, culpaq; morsq; caput.
Hoc capite euerso, successio tota malignam
Acceptit seriem, totaq; labe scætet.
Humanæ quodsi caput est conceptio vitæ,
Soli concessa est, hæc sine labe mihi.
Sub capite hoc vitæ, fuerat mihi maxima custos,
Diuino cordi proxima, læua manus.

LIII.

Et dextera illius amplexabitur me.

Virtutem, Domini quàm dextera fecerit in me,
 Non est, ingenio quod dubitante roges?
 Virgineo partu, castam sine semine Matrem,
 Me Natum in terris, fecit habere Deum.
 Hoc opus est dextræ domini, cûi nulla secundum
 Matris honore pari, dextera fecit opus.
 Quidni igitur toto me complectatur amore?
 In qua homini Deus est iunctus, homoq; Deo.

LIV.

Adiuro vos filie Hierusalem, per capreas, ceruosq; camporum. Vers. 7.

Dilectæ Matris suavissima somnia curans,
 Cum Tuus ô Iesu, sollicitatur amor;
 Adiurans Solymæ natas, cur poscit amicam,
 Per Ceruos campi, per capreasq; fidem?
 A me qui fugiunt, culpæ spatiiq; vagantur,
 Cerui infelices sunt, capreæq; mihi.
 Ut redeant ad me, mea zelantissima Mater,
 Has sola assequitur, sola capitq; feras.

LV.

Ne suscitatis, neq; euigilare faciatis dilectam.

Nemo capit, quanta fruitur dulcedine somni
 Mater, quando meo dormit amica sinu.
 Dormit in immensæ Deitatis mersa profundo;
 Illam velle quis hîc, euigilare putet?
 Euigilent, vt pœniteant, quos longa voluntas
 Peccandi, in somno perditionis habet;

Quæ

Quæ non peccauit, securè dormiat in me;
Sola, meo felix est in amore, quies.

LVI.

Quòadusq; ipsa velit.

O Amor! ò dulcis requies! ò gratia somni
Felicis! sine quo nulla beata quies.
Plena voluntatum consensio, præstat amoris
Quæ non soluuntur, dulcia vincla mei.
Omni momento mihi coniunctissima Mater,
A primo exortu; velle secuta meum est.
Me proin absq; modo, donec velit ipsa fruatur;
Nescit amando modum, tempora nescit amor.

LVII.

Vers. 8.

Vox dilecti mei.

A Vdiimus Virgo, dilectæ vocis amicos,
Cùm te dicebas exhilarasse sonos.
Quæ tamē hæc vox sit, quæ mystica gaudia signet,
Haud tuus id nobis, Virgo reuelat amor.
Quisquis obediuit peccato vocis iniquæ,
Dilecti vocem, non capit ille mei.
Ante Dei vocem, vox est mihi nulla locuta;
Hinc Verbum capio, quod Deus ipse capit.

LIII.

Ecce iste venit saliens in montibus.

Q Vis salit è cœlo? quem perniciosissimus iste
In terras, tantis motibus vrget amor?
Dilectus meus est, saliens in montibus altis,
In mea de cœlo viscera, quando salit.

Monti-

Montibus in sanctis, mihi fundamenta locauit;
Gratiæ vt immensum, surgeret inde meæ,
Hic vbi Sanctorum perfectio desinit; istis
De cœlo saliens montibus, ille venit.

LIX.

Transiliens colles.

Longiùs à terra montes natura remouit,
Vertice spectarent, vt propiore polum.
Collibus est decliuis apex, vicinaq; spectans
Terrarum, distat longiùs axe poli.
Transiliit colles dilectus. nempè fuère
Vicini terris, quos nota prima grauat.
Nil mea terrenæ debet conceptio culpæ;
Quid miraris, in hoc monte salire Deum?

LX.

Similis est dilectus meus Caprea.

Vers. 9.

Mille amor in species quamuis, & mille figuras
Transeat, & redeat, mille habeatq; vices;
Illene iam capreae similis? quid rupibus altis
Pendula, par illi? quid vaga turba gerit?
Dilectus capreae similis. nam perdita quærens,
Ex vtero, in rupem profilit ille crucis.
Invia si capreae penetrant; quâ venit in orbem,
Hæc via, peccatis invia Mater eram.

LXI.

Hinnuloq; Cernuorum.

Non ceruis similem, dilectum quæso putate;
Terrificis non est cornibus, ille minax.

E

Hin-

Hinnulus est potius ceruorum, dulcibus aptus
Deliciis animæ, miteq; pectus habet.
Sed pernix refugit, peccati labe notatos;
Ne fugiat, de me Virgine, factus Homo est.
En peccatores, dùm pendet ab vberè nostro,
Difficilis non est, hinnulus iste capi.

LXII.

En iste stat post parietem nostrum.

In felix culpæ paries, diuiserat inter
Humani generis progeniem, atq; Deum.
Exclusi fontes à maiestate, thronoq;
Cuius in obsequio, non tenuere fidem.
Sed paries felix, quem gratia condidit in me,
Verbi Diuini est, immaculata caro.
Post hanc, ô animæ! quando stat amabilis ipse,
Non procul à vestro, distat amore Deus.

LXIII.

Respiciens per fenestras.

A facie Domini proiectum plasma rebelle,
Respicere offensi noluit ira Dei:
Conclusos tenuit grauis indignatio cælos,
Nulla fenestra spei, nulla salutis erat.
Corporis illibata mei crystallus, & intra
Translucens, animæ purus ubiq; nitor;
Hæ fuerant in me, geminæ sine labe fenestræ;
Per quas respexit, maximus ima Deus.

LXIV.

Prospiciens per cancellos.

Esse

Effrenes animos, humana licentia fecit,
Cum fas illicitis, ruperat omne cibis.
Legis Diuinæ cancellis, viuere fractis
Dulce fuit; sed & héu dulce perire fuit!
Immaculati vteri, pro transgressoribus in me,
Cancellis subiit, vinctus amore Deus.
Ecce vt condoleas, vt ames, vt nôris amantem;
Cancellis vinctus, prospicit ille meis.

LXV.

En dilectus meus loquitur mihi; surge, propera, amica mea. Vers. 10.

Surgere me dilecte iubes. nimis anxius ilte,
Qui pro me vigilat, quid sibi poscit amor?
Hoc agit, vt surgas; præter te, surgere quo nil
Purius in mundo, gratia nostra iubet.
Gens inimica mihi, peccati lapsa reatu
Concidet, instabili lubrica facta gradu:
Hoc mea præueniens, tibi dicit gratia, Surge;
Vt sis æternum, Mater ami a mihi.

LXVI.

Columba mea.

Simplicitas cordis, candor purissimus in Te,
Pulchra columbinæ, Symbola mentis habet.
Innocui candoris ebur violauerat Eua;
Quodq; meum fuerat cor, dedit illa Stygi;
Hinc imis hætere fibris, mala toxica fellis;
In culpa, Stygij fellis amaror erat.
Tu sine peccato, fieres vt pura columba;
Conceptus volui, felle carere tuos.

E 2

LXVII.

LXVII.

Formosa mea.

SÆpè meam laudas, Iesu pucherrime formam ;
Ista venustatis gratia, tota tua est.
Quod feci laudo, decus hoc insigne, quod in Te
Authoris loquitur maxima dona sui.
Corporis, atq; animæ Tibi dos pulcherima tanta est ;
Omni pulchram ad eò te sine labe dedi ;
Vt si te solam, mea Virgo dextra creasset ;
Vnum pro cunctis, hoc satis esset opus.

LXVIII.

Et veni.

DUlciter inuitans, quod te dilecta venire
Mater, & in mundum quod properare velim ;
Humani generis saluandi maximus ardor
Hoc facit, immensas subdidit ille faces.
Quàm sitio tecum, quàm mecum poscis, & ardes,
Si vis, vt propior fiat in Orbe salus ;
Conceptu sine labe tuo, te propter in Orbem,
Vt properem, properes ; vt veniamq; veni.

LXIX.

Vers. 11.

Iam enim hyems transit.

IUstè ego peccatis irato corde, recessi
A facie populi, quem grauis ira premit.
Dirigit nostro, genus hœu mortale recessu !
Æternumq; tenet, faxea corda gelu.
Rursus vt accedam propter Te, sola mereris ;
Conuertisq; meos, rursus in Orbe gradus.

Sol

Sol ego iustitiæ, quò tu cõcepta fuisti
Momento, rediit; transiit omnis hyems.

LXX.

Imber abiit, & recessit.

Q Vi super extorres, maiestatisq; reatu
Damnatos cecidit, flammeus imber erat.
Carbones, sæuasq; faces, missilibus altis
Depluerat calo, vindicis ira Dei!
Hos ego propter te nimbos, hæc tela furoris
Virgo stiti, cùm te gratia nostra creat.
Tempestatas abiit peccati, imberq; recessit;
Ut niteas, ortu tota serena tuo.

LXXI.

Flores apparuerunt in terra nostra. Vers. 12.

IN peccatorum sterili damnata labore,
Horruit in pœnam, spinea tota seges.
In terra nostra, pulcherrima germina florum,
Fundit odorati gratia veris opes.
Delicijs electa meis purissima Virgo,
Tu fueras florum terra beata mihi.
Flores sunt in Te, Conceptio mira, Deiq;
Matris honos; quales sæcula nulla dabunt.

LXXII.

Tempus putationis aduenit.

Densus inutilibus plantis, succreuerat Orbis;
Noxia nam citius, quam bona planta viret.
Vndiq; carnales animæ, impuriq; stolones;
Electis potuit, vix locus esse meis.

Tempus

Tempus adest plantis, districta lege putandis;
Sors in Te Virgo, non tamen ista cader.
Momentum culpæ nullum tibi. praua putandi,
Quod putet, in Te nil Virgine, tempus habet.

LXXIII.

Vox turturis audita est in terra nostra.

T Vrtur es ô Virgo! Diuini turtur amoris,
Vnica, præcunctis turtur amica mihi.
Voce tua delector ego, sed voce suâui;
Quæ me de cælis, traxit in ima Deum.
Turturis est gemere, & querulas cõponere voces;
Vox tua, vox dulcis; quid tibi cum gemitu?
Non pro Te gemis, ô nullius conscia culpæ!
Pro peccatorum, Virgo salute gemis.

LXXIV.

Vers. 13.

Ficus protulit grossos suos.

A Rbore, quâ mortem superavi, tartara vici,
Germina quæ dulci plena sapore tuli,
Sanguineæ fuerant plagæ, sæuiq; dolores,
Clauis cum spinis, lancea, morsq; Crucis.
Hæc ego, cœu sapidi ducebam germina gustûs;
In dulcem ficum, Crux mihi versa fuit.
Arboris illius, speciali sorte redempta,
Maximus ô Mater! Tu mihi fructus eras.

LXXV.

Vinea florentes, dederunt odorem suum.

Q Væ dulcedo Tibi, quæ sit fragrantia Virgo,
Multifluis quàm sis, vinea plena botris.

Solus

Solus ego, qui Te super omnia plasmata feci,
Delicijs pretium ponere nosco tuis.
Vinea non vna es. florentes vineæ, in vnam
Te commigrârunt, quotquot vbiq; virent.
Quot superas Sanctos, tot Sanctos spirat odores,
Gratia conceptus immaculata tui.

LXXVI.

Surge, amica mea.

EXcito Te, totiesq; voco. nec sufficit vna
Voce Tibi, Mater dicere surge mea.
Plenus amor curæ, quod diligit, hoc procul omni
Præcustoditum, vellet habere malo.
Excubijs seruata meis, ô Mater amica
Sic fueras, pro Te dum meus instat amor;
Surge creatarum dixit purissima rerum,
Præ cunctis de Te, maxima cura mihi.

LXXVII.

Speciosa mea.

NVlla mihi species, nullus decôr altiùs hæsit,
Quàm Tuus ô Mater! quæ speciosa mea es.
Nil mihi te propiùs; post me, quæ sola tulisti
Celsius humana conditione decus.
Diuinis species oculis, si proxima stabis?
Æternum dextræ, consociata meæ;
Omnibus electis, quidni speciosior in Te
Gratia sit? de qua sum speciosus ego.

LXXVIII.

Et veni.

Vocem

VOcem quando meã, primi timuere Parentes,
Conscia mens culpæ, causa timoris erat.
Qui peccat, metuit; lucem fugit, appetit umbras;
Et mea, cœu mortis fulmina, verba putat.
Auribus innocuis, mea sed quàm mellea vox est!
O Mater, nostrum quàm tibi dulce Veni!
Conscia peccati non es. tibi vox mea dulcis,
Causa est lætitiæ maxima, nulla metûs.

LXXIX.

Verf: 14. Columba mea in foraminibus petrae.

Quis te miretur, niueam sine felle columbam?
Omni quod penitus labe, notaq; vaces.
Arcano seruata mea es; munimina pro te,
Dum meus in petra, nidificauit amor.
Petra ego sum Christus. dilecta foramina petrae
Vulnera sunt, primùm quæ patuere tibi.
His in vulneribus, tu custodita fuisti;
Quid mirùm? quod sis pura columba mea.

LXXX.

In cauerna maceria.

Vngue rapax, stygiûsq; minax terroribus ales,
Imminet hœu lapsis! præcipitesq; suæ
Destinat hœu prædæ! timidas vrgetq; columbas;
Iussa recusantes dum mea, iure timent.
Vnguibus his, vt te subducam, cor tibi pando;
Huc à peccato, pura columba fuge.
Maceriem lateris, propter te lancea rupit;
Plaga mei cordis, tuta cauerna tibi.

LXXXI.

LXXXI.

Ostende mihi faciem tuam,

Diuinae faciem corruptit imaginis in se,
Plasma Creatoris nobile, primus homo.

Deformi celsit maculae, primæua venustas,

Mutauit faciem culpa, decusq; tulit.

Ergo mei penitus vestigia nulla decoris?

Quis mihi det vultus, cernere Virgo tuos!

Fac ostende mihi faciem; tu sola mereris;

Vt faciem serues immaculata meam.

LXXXII.

Sonet vox tua, in auribus meis:

Audio de cælis vocem, noscoq; rebellem;
Primum contra me, vox ea murmur habet.

Tollitur obsequium; sonat ingratissima culpæ

Raucedo, & mecum nescia lingua loqui.

Nempè Stygi loquitur, sed tu purissima saltem

Virgo mihi loquere, & vox tua grata sonet.

Vt mecum pleno consensu, cor geris vnum;

Sic tua vox, voci consonat vna mea.

LXXXIII.

Vox enim tua dulcis,

Vocis mira tuæ fecit dulcedo Ioannem,

Nulli concessis, exiluisse modis.

Arcano Matris conclusus viscere plaudit,

Infans ore loqui nescit, amore salit.

Rumpere me cælos, ex quo concepta fuisti,

Voce tuâ victum, nonne necesse fuit?

Exsiliij, in terrasq; veni, mortemq; subiui;
Vox tua me dulcis, fecit amara pati.

LXXXIV.

Et facies tua decora.

Esther vt Absuerum roseo pulcherrima vultu,
Cordis ad affectum flexit amore sui;
Principe digna thoro, fastigia summa petiuit;
Imperat & summis, forma decora thronis.
Tu mihi ab æterno placuisti, Regia Virgo,
In te Rex Regum, cordis amore feror.
Si te deperii pulchram, tuus ipse Creator;
Quæ facies animæ, quamq; decora tibi?

LXXXV.

Capite nobis vulpes paruulas. *Vers. 15*

Cum vulpes foueas habeant, tacitosq; recessus,
In cordis latebra, mille hominumq; dolis;
Reclinare caput mihi non licet. vndiq; cordis
Impietas, & fraus est inimica mihi.
Labes prima hominū, fuit o quam paruula vulpes!
Sed vasti foueam, condidit illa mali.
Vulpinam culpæ foueam, cor nesciit in Te;
Hic ego Virgo, meum dulce reclino caput.

LXXXVI.

Quæ demoliuntur vineas.

Vitibus electis animæ, botrisq; nocentes;
Astutas vulpes vt capiamus, ais.
Noxia quis capiat, vapidis animalia technis?
Mille vias, quibus hæc noxa subintret, habet.

Eccce

Ecce ego peccati vulpem, dum paruula serpit,
Cum demoliri nititur omne bonum;
Præueniens artes Stygias, in origine cepi;
Vt Mater fieret, vinea salua mihi.

LXXXVII.

Nam vinea nostra floruit.

Quam Pater æternus plantauit; quam meus alta
In Cruce, sanguineo fonte rigauit amor;
Afflauit sacrum, quam dulci flamine Pnema,
Innumeris florens vinea delicijs,
Quod fueris Virgo, Diuino florida partu,
Flos tuus, æternâ virginitate probat.
Flos animæ purus, flos corporis integer in Te;
Quàm verè dici, vinea nostra potes?

LXXXVIII.

Dilectus meus mihi, & ego illi; *Vers. 16.*

Verus amor redamat, donis certatq; vicissim,
Officij; pares sunt in amore vices.
Cor si dilectus, caræ donauit amicæ;
Cor quoq; dilecto, donat amica suo.
Officijs mecum certans dilectus amicis,
Mutua qui dederat, mutua dona tulit.
Ille mihi dotes animæ dedit immaculatæ,
Reddita per me illi est, immaculata Caro.

LXXXIX.

Qui pascitur inter lilia.

Agnus eras IESV, pro mundi quando salute,
Optabas fieri, victima grata DEO.

Fecerat hoc immensus amor, qui pascua pro Te
In Patris æterni fecerat esse sinu.
Præuisæ Matris sinus alter, dulcia pro Te,
Liligeris fecit pascua plena cibus.
Hoc utroq; sinu dum pascebaris, utrinq;
Agnus carpebas, lilia pura DEVS.

XC.

Vers. 17.

Donec aspiret dies,

NOtis opaca subit, qui culpæ diligit umbras;
Peccator, veræ lucis amore caret.
Grata DEO pietas, ad lucem cordis anhelat;
Et gemit, aspiret donec amica dies.
Quid mihi cum tenebris? veræ sum filia lucis;
Umbraq; in exortu, non erat vlla meo.
Ut parerem mundo, verum de Lumine Lumen;
Gratia me plenam, fecerat esse diem.

XCII.

et inclinentur umbra.

SI tenebræ fuerant, faciem super Orbis abyssi,
Lux solis necdum quando creata fuit;
Aurea sed postquam stellato lampas Olympo
Fulserat, è tenebris fulsit amica dies.
Ut tenebris finem cælestis gratia ponat,
Me verè Matrem luminis esse iubet.
Inclinat cælos DEVS, inclinentur & umbra;
Non habet in partu luminis, umbra locum.

XCIII.

Reuertere.

Quo

Quò fugis ô dilecte meus, quò totus in auras
Laberis ! ô celeres, mi bone, siste gradus !
Si fugis à facie peccati ? quod tibi summo
Esse odio noui, quod tuus horret amor ;
O amor ! ô immensa boni dulcedo ! quid instas
Ut fugias ? non sunt ferrea corda tibi.
Si fugis à macula ? dilecte reuertere. nonne
Fecisti Matrem, me sine labe tuam ?

XCIII.

Similis esto dilecte mi caprea, hinnuloq; cervorum.

Nuper lego dixi, dilecte reuertere IESV ;
Ut redeasq; , meos en tibi pando sinus.
Nunc capreae similem, cervisq; fugacibus opto ;
Quos scio, præcipites sistere nolle gradus.
O amor ! ut fugias nolo ; sed ut ocyus adsis,
Immaculata tibi viscera pando mea.
Sis capreae similis, sis hinnulus ô bone IESV !
Ad me, pro mundi quando salute venis.

XCIV.

Super montes Bether.

Hinnulus ex alto saliens, ut culmina Bether
Summa petas IESV, te mea vota rogant ;
Sed forsân renuis ? quid enim diuisio tecum
Bether habet ? cùm sis totus, & vnus amor.
Non tamen hos montes fugias. si noxa Parentum,
Diuisam tecum rupit amicitiam ;
Nil mihi cùm noxa, ruet hæc diuisio per Te ;
In me, quando hominum, tu Mediator eris.

Dies

DIES TERTIA.

Ex Capite Canticorum 3.

XCIV.

Vers. 1.

In Lectulo meo per noctes,

ANxia res amor est, votis torquetur amicis;
Dilectum quærit, nocte dieq; suum.
Sed tibi quæ noctes? immensæ lucis abyssio;
Fulserit ô Virgo, cùm tibi plena dies.
Nox peccatorum procul à me. sed mea dulcis,
Diuino fuerat nox, in amore quies.
His in deliciis, in quo secura quieui,
Cor IESV, dulcis lectulus ille meus.

XCVI.

quæsiui, quem diligit anima mea:

IN thalamo cordis IESV secura quiescens
Quid quæris, quod habes? anxia quidue petis?
Quo concepta fui momento, quærere cæpit
Quem mea dilexit, mens sine labe DEVM.
Quæsiui, tenuiq; simul; satiataq; nunquam
Quem teneo, sitio; quæro, fruorq; simul.
Et fruar, & quæram. DEVS est immensa voluptas;
Ex illo non est, qui satietur amor.

XCVII.

quæsiui illum, & non inueni.

SI tibi dilectum quærenti, tantus amoris
Æstus? cura animo, si tibi tanta calet?
Cur tibi se Matri dulcis negat? & latet? & te
Non inuentus amor, Virgo dolere finit?

Ille

Ille mei securus agit. data quippe salutis
Est sine peccato, gratia tuta mihi.
Sed peccatorum, tot millia perdita quærens,
Dilectæ voluit Matris abesse sinu.

XCVIII.

Surgam,

Vers 2.

Longius hæud patiar, te mi dilecte morari;
Quis desiderii tædia mille ferat?
Quos perijsse doles, si tanto quæris amore?
Grande Redemptoris si tibi feruet opus?
Ad tua mi I E S V dilecta negotia surgam;
Subuenisse reis, me sine labe decet.
Indiuifus amor tecum mihi; sit quoq; tecum
Indiuifa hominum vita, salusq; mihi.

XCIX.

et circumibo ciuitatem:

Clues Sanctorum, Solymæ gens alma beatæ,
Sæu vos aternæ visio pacis habet;
Sæu mortalis adhuc luctantes vita moratur,
Dum mihi quærenti, mania vestra patent;
Omnia peccati video concussa ruinis;
Me solam munit, non temerata salus.
In me quod repareret, non est, sed manibus istis
Culpa quod euertit, gratia saluet opus.

C.

per uicos, & plateas, quarum, quæ diligit anima mea.

In conclaue suum, me Rex deduxit amicam;
Hic est secretum cordis, & alta quies.

Affluo

Affluo deliciis. | sed amantem sæpè requi ro;
Me solam meus hîc, sæpè relinquit amor.
Quid faciam? curram per vicos, perq; plateas;
Secretum linquens immaculata meum.
Omnibus errantes dum colligit ille plateis,
Dilectum produnt, signa cruenta meum.

CI.

quæsiui illum, & non inueni.

O bseruata tui vestigia Mater amoris,
Et tanto Christi sanguine planta madens,
Concessêre tuo, necdum solatia cordi,
Dilecto felix, vt potiare tuo.
Vt potiar, quæro. sed quamuis nescia culpæ,
Dilecto cogor sæpè carere meo.
O peccatores! per vos vestigia tanti
Sanguinis, ô quoties héu periêre mihi!

CII.

vers: 3: Inuenerunt me vigiles, qui custodiunt ciuitatem.

Circuitu vario quærens, quem diligo IESVM,
Cum desideriiis ætuo tota meis;
Vrbis in æternæ custodes incido, quorum
Vrbs illa innumeris cingitur excubiis.
Hîc etiam dilectus abest. res mira, superni
Spiritus, an poterant displicuisse DEO?
Scilicet Angelicæ custodia cælica mentes,
Omni, quâ careo, non caruêre notâ.

CIII.

Nunquid quem diligit anima mea, vidistis?

Diuini

Diuini vigiles, quibus est concredita summi;
Maiestas solii, tamq; tremendus apex;
Stantibus ante thronum, quidni quē diligo, vobis
Dilectum liceat cernere posse meum?
Velatos Seraphim sed dum considero vultus;
Num vidistis eum, iam dubitare licet;
Pura mihi facies, tegitur velamine nullo;
Cerno reuelatum, sic ego sola Deum.

CIV.

Paululum cum pertransissem eos, inueni quē diligit anima mea. Vers. 4.

Armatura DEI, niuex quas cerno phalanges,
Nil mihi respondent, cassaq; vota sinunt.
Post modicum tandem, cum pertransisse supernas
Excubias licuit, iam mihi sponsus adest.
Angelicos sine labe choros, cum transeo Mater,
Cordis in amplexus, vt ruat ipse mei,
Dulcis amor Iesus, ne me differret amantem;
Hoc modicum quamuis, noluit ille pati.

CV.

Tenui eum, nec dimittam.

Mille vices, & mille vias ingressa, beatis
Iam potior votis; iam graue cessat iter.
Hæret in amplexu nostro dulcissimus ille,
Quem tot quæsiui motibus, hæret amor.
Hunc etiam primi quondam tenuere Parentes;
Dimissum culpâ sed doliuere suâ:
At mea quem tenuere semel, sine labe pudoris,
Nunquam dimittent, viscera pura Deum.

G

CVI.

donec introducam illum, in domum Matris meae,

INueni Iesum, teneo, castisq; medullis
 Stringo, fruor summi deliciisq; boni.
 Gaudia mille fero, solatia sentio mille;
 Illa meæ Matris sint quoq; nota domi.
 Sed mea quæ Mater? Diuini gratia cordis;
 Quæ primam sobolem me, sine labe dedit.
 Non te dimittam mi Iesu; donec in eius,
 Mortales habeant, gaudia plena domo.

CVII.

Et incubiculum genitricis meae.

NEcdum plena mihi tecum sunt gaudia Iesu,
 Præ cunctis quamuis te fruar absq; modo.
 Matris in æde meæ, quod sis mihi non satis istud;
 Sed placet in votis, altius ire meis.
 Immaculatus amor, qui me sine labe creauit,
 In conclauē suam, me penetrare iubet.
 Ducam te Iesu, genitrix ubi gratia fecit;
 Soli concessum dulce cubile mihi.

CVIII.

Vers. 5. Adiuro vos filia Hierusalem, per capreas, ceruosq; Camporum;

Virginæ mentes, Solymæi portio floris
 Maxima, dilectæ Matris amica cohors;
 Vos ego per capreas, camporum perq; fugaces
 Adiuro Ceruos, quod mihi dicat amor.
 Scilicet vt ceruos agiles, vis flammea cordis,
 Ad fontem, stimulat currere, dulcis aquæ;

Sic mea sola fuit, fontem dulcedinis in me;
Mater inexhaustum, quæ sine labe bibit;

CIX.

ne suscitatis, neq; euigilare faciatis dilectam, donec ipsa velit.

Avditis dulces animæ, custodia Matris
Illibata meæ, verba quid ista velint?

In me demersam, grati dulcedine somni,
Matrem fas non est, euigilare meam.

Dormiat in thalamo cordis, Sponsoq; fruatur,
Ipsa frui tanto, donec amore velit.

Velle meum, donec volui, sine labe secuta est;
Velle sit illius, donec & ipsa velit.

CX.

Qua est ista, qua ascendit per desertum,

Vers. 6.

Mirari liceat, quid sit, quod tanta decoris
Gratia, desertis prodeat orta locis?

Ascendit Virgo, sed per deserta. quid istud?

Rupibus, & syluis num decor iste latet?

Deserto similis tellus, ex crimine facta est,

Mortales postquam deseruere Deum.

Terra Deo Matrem, quæ protulit immaculatam;

Non hæc desertum, sed paradysus erat.

CXI.

sicut virgula sumi.

VNde tibi Virgo, cum per deserta feraris,
Suaueolens dulci nectare fumat odor?

Nullus odoratis inter deserta ferarum

Deliciis locus est, horrida cuncta rigent.

G 2

Iessæ

Iesseæ radicis ego sum virgula; sed me
Labes peccati foetida nulla grauat.

Virgula sum dilecta Deo; Coelestibus ergo
Plenum deliciis, est thymiana meum.

CXII.

ex aromatibus Myrrha, & thuris,

Virgo Parenſq; tuus cur dulcia miscet amaris,
Qui Myrrham redolet, thuraq; spirat odor?
Austerum est, quod myrrha sapit; fragrantia thuris
Nectar odoratum, puraq; mella sapit.

Ex utroq; mihi fragrantia dulcis; utrinq;
Quod sine peccato gratia spiret, habet.

Myrrha Redemptoris, me præseruauit amara;
Integritas animæ, thus mihi dulce fuit.

CXIII.

& uniuersi pulueris pigmentarij:

Omnia Virgineum spiramen aromata claudit,
Cinnama quod redolêt, balsama quidquid habêt.
Ambrosiæ dulces Arabum, nectarq; Sabæum,
Hic raras, grati flaminis halat opes.
Hic experta suas, cælestis gratia vires,
Flaminis aeterni condidit omne penu.

Iure hic, puluis habet vim pigmentarius omnem;
Nullus enim culpæ, in Virgine puluis erat.

CXIV.

Vers. 7. En lectulū Salomonis, sexaginta fortes ambiūt;

Lectulus est pacis thalamus. qui regnat, & ipse
Pacifici Rex est nominis, atq; throni.

Excū-

Excubiis tantis quid opus? suauissimus iste
Lectulus, arcano tutus amore satis.
Tu meus es Salomon Iesu, tu Rex mihi pacis;
Dulcis ego merui, lectulus esse tibi.
Gratia si tantis, tua me custodibus ambit?
Ad me hostem Strygium, quis penetrasse puret?

CXV.

ex fortissimis Israel.

Qvod meus armatis custodibus vndiq; cinctus,
Lectulus excubias immaculatus habet;
Me contra culpam, quæ præmuniuerat omnem,
Peruigil hoc fecit cura, manusq; Dei.
Hæc ut me à macula primo defendit in ortu;
Zelo nunc etiam sic vigilare pio,
Custodes inter fortissima pectora lectos,
Pro defendendo iussit honore meo.

CXVI.

Omnes tenentes gladios,

vers. 8:

Qvi me propugnant, districtis ensibus omnes,
Obsequij præsto vindicis arma gerunt.
Non obtusa acie, pro me stat nobile ferrum,
Exacuitq; ictus vsibus alsiduis.
Ælices dextræ, quarum splendet ab vsu,
Gloria Conceptus immaculata mei.
Tot gladios vibrant, calamis quot fortia scribunt;
Certamen nullum sanctius, Orbis habet.

CXVII.

Et ad bella doctissimi,

Pacis

PAcis Mater ego; sed pro me bella geruntu
Hæc tamen effuso bella cruore carent.
Zelus, amor, pietas, doctissima prælia pro me
Passim ineunt, passim dulce triumphat opus.
Crescit amor belli, crescit sapientia; nec iam
Cordatis superest vis superanda viris.
In bellis doctrina meis, hæc maxima, vinci;
Qui Matrem credit me sine labe, sapit.

CXVIII.

vniscuiusq. ensis super femur suum.

Nunc gladios pro te vibratos, doctaq; passim
Prælia dicebat, quæ tuus armat amor;
Condita sed rursus, pro te nunc arma fateris,
Et quoduis enses femur habere suos.
Accinctas acies habeo. sed prælia cessant;
Ortus vincit enim, gratia pura mei.
Si quis bella velit? pro me zelabit in armis,
Cælitus armato, macula penna Sty'o.

CXIX.

propter timores nocturnos.

SI timor est noctis, suspecta pericula vitæ,
Qui tenebris augens, lubrica cuncta facit;
Nocturnos in me, non est, mens pura timores
Cur metuat? Deus est Lux mea, quem genui.
Progeniem lucis securam gratia fecit;
Nox animæ culpa est, solaq; iure timet.
Noctem peccati minimam, non cogitet in me;
Quisquis me, Matrem cogitat esse Dei.

CXX.

Ferculum sibi fecit Rex Salomon, de lignis Libani.

Mareitatis opus, dum Regum maximus in me
Conderet, augusti nobile pegma throni;
Surgeret vt tantæ moles pulcherrima fedis;
Tota labotauit gratia, totus amor.
Ferculum id, æternum Salomonem viscere casto
Quod circumtulera, pura Virago fui.
Nempè quibus steteram Libani condita lignis;
Candor in his lignis, immaculatus erat.

CXXI.

Columnas eius fecit argenteas,

Vers. 10.

Digna Deo sedes, pretioso structa metallo
Vt fierem, iussit maximus o' bis apex.
Argento ductæ steterant ex arte columnæ;
Vt solidas premeret machina firma bases.
Quis putet, hanc molem tantis nutasse columnis?
In quas tot fudit, pura metalla Deus.
Quam color argento niueus; quam pura nitoris
Gratia; tam meus est immaculatus honos.

CXXII.

reclinatorium aureum,

Sumptibus augustis Salomon, dum maxima fecit
Tot curis opera, vt Regia Sceptra decet;
Obryzi moles, & vis immensa metalli,
Huc pretio, atq; graui pondere versa fuit.
Immortale sui reclinatorium amoris,
In me Diuina constituenta manu;

An

Annon Cælestis, purissima dona metalli,
Immenso tulit huc, aurifodina penu?

CXXIII.

ascensum purpureum,

AD sublime throni regalis, purpura celfos
Sidonio vestit murice tincta, gradus;
Cladibus immensis populorum, sæpè cruenta,
Diluuio magni sanguinis illa rubet.
Ille cruor dulcis, fuerat sacra purpura Christi.
Ascensus voluit, quâ rubuisse suos.
Qui præseruauit, merito me sanguinis huius,
Purpureos ad me, fecerat ille gradus.

CXXIV.

Media charitate constrauit, propter filias Ierusalem.

Ferculum ab aeterno, Deus immortalis habere
In me quod voluit, quo decus omne nitet.
Purpura si vestit, riguo si fulgurat auro;
Illud cur medius, nonnisi strauit amor?
Totus amor Deus est. mediatrix Mater amoris
Facta ego sum, propter te Solymæa cohors.
O animæ! ad Diuina throni fastigia, vobis
Ascensus facilis, me mediante patet.

CXXV.

Vers. 11.

Egredimini,

VOs ego felices animæ, vos pectora castu
Conuenio; dulci vos in amore voco.
Iam liceat vobis, arcana relinquere vestra;
Prodiit arcano, cùm Deus ipse suo.

Dig na

Digna oculis animæ, hæc est contemplatio vestræ,
Quomodè vos quærens, venit ad ima Deus.
A summo cælo fuit hæc egressio, per quam
Porta Deo in terris, immaculata fuit.

CXXVI.

Et videte filia Sion, Regem Salomonem.

Attentis Regina oculis Saba, viderat olim,
Haud visum terris in Salomone decus.
Mortales oculos, sed maiestatis abyssus
Opprimit immensæ; visio, sola stupor.
Onatæ Sion! voluit quàm dulciter ipse,
Rex Salomon vobis, consuluisse Deus.
Non poterat Diuina in maiestate videri;
Humanam speciem, quâ videatur, habet.

CXXVII.

in diademate,

Huc oculos animæ, totosq; aduertite cordis
Obtutus, quò vos Regius vrget honos.
Ad maiestatis trabeas, fascisque supremos,
Accessisse Deo nunc diadema nouum
Quis credat? Regale tamen decus hoc tulit ex me,
Sacrum quod cingunt, spinea ferta caput.
Gratia quanta mihi, quàm diues gaza bonorum!
Ex me, tantus apex si diadema tulit.

CXXVIII.

quo coronauit illum Mater sua.

Quando coronauit Verbum Pater, ante creata
Omnia quod genuit, par Deitate sibi;

H

indi-

Indiuifa Trias, tanti folenne triumphu,
Sola celebrauit, folaq; vidit opus.
Cõmunem fed ego mihi, Summo cum Patre Natũ,
Quando coronauit, Virgine carne Deum;
Orbis amor plaufit. nimirũ fanguine parta,
Carior, ô Iefu! noftra corona tibi.

CXXIX.

in die desponsationis illius.

QVæ fuit illa dies? æterni foederis arrha,
Quâ desponsatum vicit amore Deum.
Illa dies angufta fuit, quâ fumere carnem,
Atq; homini voluit fe sociare Deus.
Naturas geminas, perfona iunxit in vna,
Ex me Matre Deus, Virgine factus Homo.
Hæc vteto conclusa meo Sponsalia. quidni
Immaculatus eis, debuit effe locus?

CXXX.

Et in die lætitiæ cordis eius.

ÆTerno de fonte Dei, per fæcula manans,
Lætitia potuit, num caruiffe dies?
Et tamen vna dies præ cunctis dicitur; in qua
Latum præcipuè cor Deitatis erat.
Quâ Deus; immenfi ferie decreuit amoris,
Mortali nafci corpore, poffe pati;
Me puram Matrem, cernens in corde paterno;
ac voluit læti cordis habere diem.

Dies

DIES QVARTA

Ex Capite Canticorum 4.

CXXXI.

Quã pulchra es amica mea, quã pulchra es? *Verf. 1.*

QVæritur, vt foueat Dauid, pulcherrima Virgo;
Regalis confors, sed sine labe thori.

Ex tot ab æterno rebus quæsitæ creatis,

Tu ne mihi Mater, conscia labis eris?

Quò magè contemplor, formæ tuæ dona stupendæ;

Hoc magis, id de te iam geminare licet;

Quã pulchra es, sine labe tuo dum surgis in ortu!

Quã pulchra es, genito me sine labe Deo!

CXXXII.

Oculi tui columbarum,

PVrus amor meus est, & puri cordis amator;
Me solùm visu respicit ille suo.

Candidus, & simplex oculus, qui vincit amantem;

Est radius cordis, quod sine labe nitet.

Cernitur hic in te radius purissima Virgo,

Pura columbarum lumina quando geris.

Quem spirant oculi, si cor quoq; spirat amorem;

Me solum spiras, pura columba Deum.

CXXXIV.

absq; eo, quod intrinsecus latet.

SVnt latebræ cordis, sed quas detestor, & odi;
In quibus, hêu quoties visq;, dolusq; latet.

H 2

Sunt

Sunt latebræ cordis, sed quas complector, amoq̄;
In quibus arcanum, non nisi seruo meum.
Exteriùs quàm sis, niueis par Virgo columbis;
Hoc utcunq̄; aliis, cernere posse datum est;
Quàm pueros figas oculos intrinsecùs in me;
Hæc res, arcana tota relicta meo.

CXXXIV.

Capilli tui sicut greges caprarum,

Agni Diuini Mater purissima cùm sis,
Nonne ouium similem, te decet esse gregi?
Quid commune tuus, pulchros sinuatus in orbes,
Cum grege caprarum, Virgo capillus habet?
Grex peccatorum, caprarum turba rebellis,
Hæc cùm sit capitis maxima cura mei;
Me toties ornat, quoties ad ouile salutis,
Conuersæ redeunt, quas ego duco capræ.

CXXXV.

quæ ascenderunt de monte Galaad:

Ornamenta tui capitis, quæ maxima censes,
Agmina caprarum conciliata Deo,
De Galaad veniunt; hoc de te mysticus iste
Sensus habet. quod sis immaculata licet;
Abiectos curare greges, & reddere Christo;
Hoc verè dignum, Matris amore putas.
Quàm montis Galaad felix abiectio! de qua
Ad Superos per Te, scandere Virgo licet.

CXXXVI.

Vers. 2.

Dentes tui, sicut greges tonsarum.

Gratia

Gratia quæ pauit, quæ te nutrit, ab omni
Sæculo, & Angelico viuere pane dedit;
Illa cibos præbens, etiam candoris eburni,
Virgineis iussit dentibus esse decus.
Tonfarum gregibus similes dentes tibi. nempè
Tonfarum niuei sunt sine labe greges.
Si niuei dentes, si pura cibaria; tali
Pasci debebas immaculata cibo.

CXXXVII.

qua ascenderunt de lauacro,

Tonfarum placuere Deo, quos lachryma cordis,
Irriguo iussit fonte, dolere greges.
Omnes peccati grauat, ut fatalis origo;
Sic omnes, iusti fonte doloris egent;
Ascendunt animæ, lachrymarum flumine lotæ;
Lotas nimirum poscit ouile Dei.
Hoc tibi non opus est, Virgo benedicta lauacro;
Nunquam quippe tibi, poenituisse datum.

CXXXVIII.

omnes gemellis foetibus,

Quæ post peccatum, pariunt sua germina Matres,
Fecundæ geminis foetibus esse solent.
Culpa trahit poenam, partu sequiturq; gemello
Vna aliam proles, germen vtrinq; malum.
Matribus hos iræ, foetus genuisse gemellos,
Hæu infelici conditione licet.
Non mihi, nec culpæ, nec poenæ germen habenti;
Cui similem nullam, gratia progenuit.

H3

CXXXIX.

Et sterilis non est inter eas.

DUm lachrymis lotæ, redeunt ad ouilia Christi,
 Foeturæ germen spiritualis habent,
 Felices animæ. steriles vbi gratia regnat,
 Et vacuos operum non decet esse animos.
 Gratia si sterilis non est, vbi cordis ab imo
 Deleuit maculas, lachryma falsa cadens;
 Labe carens omni, quantò fœcundior in me,
 Debebat natum progenuisse Deum!

CXXX.

Vers: 3.

sicut vitta coccinea, labia tua.

FLoridus est sanguis, labiis vbi vitta pudicis,
 Plena verecundo murice, tota rubet.
 Huc amor inuitat, dulcissima basia poscens;
 Hic gratam sedem, purpura cordis habet.
 In labiis animæ, flos puri sanguinis iste,
 Purus amor; Virgo, quàm tibi dulce rubet!
 Coccinea vitta, tuo vinctum me vicit amore;
 Ora dedisse mihi pura, ligasse fuit.

CXLI.

Et eloquium tuum dulce.

SI labiis rubicunda tuis me stringere vitta,
 Et vinculis potuit cor tenuisse meum;
 Quantus in eloquio dulcor, quàm mustea virtus!
 Ore verecundo, quàm mera mella sapis!
 Inuitas, vrges, persuades, omnia vincis,
 Eloquio victrix immaculata tuo.

Dulce

Dulce tuum fiat, satis est vt cuncta triumphet;
Propter quod fiat, factus Homo Deus est.

CXLII.

sicut fragmen mali punici, ita genæ tuæ,

Quas Diuinus amor, prædulci suauiat ore,
Quàm roseæ, & dulces sunt tibi Virgo genæ!
Punica mala, color quàm pulcher, & aureus ornat!
Fragmina quàm dulci plena sapore ferunt:
Aurea tam radiat diuini flamma caloris,
Exsudatq; genis, dulcia mella tuis.
Oscula te puram mea, quod purissima poscunt;
Diuini fragmen, nempè saporis habes.

CXLIII.

absq; eo, quod intrinsecus latet.

Tota genis formosa tuis, dulcissima tota,
Dulcores omnes, omne decusq; tenes.
Ista venustatis, sed quantula portio tantæ!
Dulcorisq; tui quantula gutta patet!
In me tota lates. in me tua tota venustas
Clauditur, arcano non penetranda suo;
Hæc in te species, quam totus suspicit orbis;
Interni decoris, nonnisi fragmen habet.

CXLIV.

sicut turris David collum tuum,

Verf. 4:

Ceruicis niuæ, turritam surgere molem
Quis vidit? non hæc lactea colla decet.
Dulcibus hoc ebur est sacrum complexibus. vt quid
Ceu turris David, tela, minasq; sapit?

Sic

Sic ego Te Virgo muniui. Sic ego in ortu,
Armaui capitis dulcia colla tui.
Aduersus maculam stabis firmissima turris;
Ut soli pateas immaculata mihi.

CXLV.

qua edificata est cum propugnaculis.

Virginei capitis columen, purissima ceruix;
Turritum quamuis tollat ad astra decus,
Non satis est. sed eam tot propugnacula cingant;
Quot manibus surgunt edificata meis.
Audeat intactam nemo mihi tangere Matrem,
Cui defendendae, robora tanta dedi.
Hanc contra pugnare nefas, pro cuius honore,
Ipse meus, zelo vindice pugnat amor.

CXLVI.

mille clypei pendent ex ea.

Electos diuina meos cum gratia seruat,
Sufficit, hos vnus si meus umbo tegat.
Matris honos, clypeis defendi mille meretur;
Hic in me totus, nempè redundat honos.
Quot clypeis à me fuerat defensa, tot orbem
Ad defendendum nunc quoq; scuta gerit.
Mille dolis quamuis Styx impia sauiat; illa
Mille potest clypeis, vincere mille Styges.

CXLVII.

omnis armatura fortium.

Tartara vicisti, maculae fortissima victrix;
Nam macula est, saeva portio foeda Stygis.

Arma-

Armatura Dei pro te pugnauit in ortu;
Dum pro te pugnat Virgine, tota TRIAS.
Post tot felicis victricia gesta triumphi,
Omnia victrici credidit arma tibi.
Tu si cuncta tenes arma mentaria cæli;
Absq; tua, nemo tartara vicit ope.

CXLVIII.

Duo vbera tua, sicut duo hinnuli caprea gemelli, Vers. 15

Admiranda tui pietas, & gratia cordis,
Quos habet affectus, quos in amore modos!
Vbera Virgineo tibi sunt manantia lacte,
Agni quæ tantum sunt alimenta Dei.
Hinnulus his caprea, quid pascitur ergo gemellus?
Vbera num capreas immaculata decent?
Hinnulus est caprea peccator nunquid apud te,
Hic etiam, o pietas! vbera Matris habet?

CXLIX.

qui pascuntur in liliis.

Si peccatores, caprea dixisse gemellos
Iure licet, laxi corda petulca gregis;
Quis credat? niuei purissima lilia floris,
In dulces illis cedere posse cibos?
Quomodo pura malis licet inter lilia pasci?
Cum tribulis spinæ, pascua digna malis.
Dum te conceptam Virgo, sine labe fatentur;
Tum tua sunt illis, lilia pura cibus.

CL.

Donec aspiret dies, & inclinentur umbra,

I

Vers. 6.

Pr ima

Prima dies fuerat, quæ noctis sustulit umbras;
Anterior seclis omnibus illa dies;
Quâ Deus immensæ fons lucis, carnis in umbra,
Arcanum voluit numinis esse sui.
Aspirante die tam dulci. mox ego Mater,
Immensam lucem, quæ paritura fui,
Sum præuisa Deo: proin omnis nescia culpæ,
Anterior culpâ, nam fuit illa dies.

CLI.

vadam ad montem myrrha,

Dum cadet omne genus mortale, quod impia primæ
Noxa premet culpæ, non mea Virgo cades.
Cum decus innocuæ corrumpet originis Adam;
Incorrupta mihi, tu mea Mater eris.
Ut te præferuem, tu causa potissima myrrha;
Quam gustare libens, in Crucis axe volo.
Ad montem myrrha, pro te carissima vadam;
Myrrha mea mortis, prima medela tibi.

CLII.

Et ad collem thuris.

Victima quæ suauem thuris, spirabat odorem,
Digna Deo fuerat, filius ipse Dei.
Ignis amor, crux ara fuit, Deus ipse sacerdos,
Et simul ipse suo, victima grata Patri.
Thuris erat collis, Mater purissima Christi;
Ex hoc colle fuit thus, caro pura Dei.
Virgineum decus est, nostræ thymia ma salutis;
Nempè Deo dignum, thus sine labe dedit.

CLIII.

Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. Vers. 7.

Angelicæ cessent linguæ; vox nulla loquatur;
 Arcanum fileant cuncta creata Tuum.
 Qui de te loquitur, iam cuncta silentia vicit,
 Virgo tibi testis maximus, ipse Deus.
 Tota, inquit, pulchra es, Diuini cordis amica;
 Nec macula est in Te, quæ mihi displiceat.
 Præ cunctis, Verbum tibi Virgo sufficit vnum;
 Quod Verbum de te, tam bona verba dedit.

Veni de Libano sponsa mea,

Vers. 7.

Ad te quando tuam, Iesu dulcissime sponsam,
 Ut veniat, dulci sæpius ore vocas;
 Audimus. candoris eam de monte venire,
 Æterno poscit numine dignus honos.
 Tu Deus, immensa es puri candoris abyssus;
 Sponsa Creatorem candida nonne decet?
 Sponsa tibi Mater, Libani candor in illa,
 Expers primæui criminis ortus erat.

veni de Libano, veni:

Candoris toties Virgo de monte vocata,
 Aduentum renuis cur celerare tuum?
 Inuitat te dulce veni, tripliciq; requirit
 Inuitamento, iam mea sponsa veni.
 Non moror, vt renuam; sed vt orbi constet, in ortu
 Quàm dilecta Deo, puraq; tota fui.

Quæ potuit, sciuit, quæ ter vocat; immaculatam
Quidni me voluit reddere, tota Trias?

CLVI.

coronaberis de capite Amanæ,

A Duentum celerare tuam, si Virgo moraris?
Audi, quod Sponsi vox tibi grata ferat.
Illa coronando capiti, diadema paratum
Spondet, & Augusti Regia sceptrathroni.
Hoc decus ex capite Amanæ est. quo mystica veri
Clauditur integritas, nec temerata fides.
Si vitæ caput est conceptio, candor in illa,
Et seruata fides, pulehra corona tibi.

CLVII.

De vertice Sanir, & Hermon.

N Onne corona tibi, cæli de vertice summo,
Sideribus constat, quæ duodena geris?
Quæ nunc ergo tua est, de vertice Sanir, & Hermon?
Tot sæuis constans, dira corona feris?
Montibus his, tegitur destructio mystica culpæ;
Vicerat exortus, quam sine labe meus.
Destruxit culpam, reparauit gratia vitam;
Hæc sine peccato vita, corona mihi.

CLVIII.

de cubilibus Leonum.

T Vne mihi dilecte, cubilia fæua leonum
Ostendis? trucibus non ego sueta feris.
Pax dilecta mihi est. habeant spelæa leones;
Mite volo potius sit, diadema mihi.

Tu

Tu sine peccato concepta, cubilibus ipsis
Erepta es per me, quæ Leo sæuus habet.
Vnde mihi pro te, victoria maxima parta est;
Inde coronari te mea Virgo decet.

CLIX.

de montibus pardorum.

Pacificum nihil est, placidum nihil, vnde coronam
Sponse meo capiti, pacis amice paras.
Hic vbi sæua colunt immanes culmina pardi,
Tu mihi formari regia dona iubes.
Quæ pardos in te Stygios mea gratia vicit,
Illa triumphatas, fert tibi Virgo feras.
Nec leo, nec sæui poterant te vincere pardi;
Ornent ergo tuum, tanta trophæa caput.

CLX.

Vulnerasti cor meum, soror mea sponsa,

Vers. 9:

Saucius in medio cordis, sed vulnere dulci;
Non possum plagam dissimulare meam.
Vulnus hiat, sed dulce sapit, nam vulnus amoris;
Quo me vicisti, tu mea sponsa soror.
Humani generis decreta redemptio, quod me
Cordis inextincto torserit igne diu;
Ipsa tuæ species animæ purissima, Virgo,
Mille mihi stimulos, vulnera mille dedit.

CLXI.

Vulnerasti cor meum,

Hic iterum fateor, vicibus quod mille fateri
Dulce mihi est, cordis vulnus hiare mei;

Gestio, nōn doleō, plagæ medicamina nolo;
Dulcia quæ patior vulnera, semper amo.
Vulneris hic dulcor, tua quem purissima fecit
Integritas Virgo, maximus inde mihi;
Quod sine peccato seruata, in vulnere cordis,
Hic recolo Matrem te latuisse meam.

CLXII.

in vno oculorum tuorum,

DUlcibus ō quæ me iaculis configis amantem,
Quanta pharetrati lumina cordis habes!
Purus amor, geminis annon tibi flagrat ocellis?
Me pupilla tamen vulnerat vna magis,
Quæ tibi vis animæ fuerit purissima Virgo,
Quàm fueritq; acies immaculata, vide.
Ex geminis oculis, oculus me vulnerat vnus;
Nam Deus vnus ego, meta vtriusq; fui.

CLXIII.

Es in vno crine colli tui.

REGIUS Absalon iuuenis, dum crine rebelli
Hæret, ab insidiis tollitur ipse suis.
Mortis erat iaculum, fuerat quæ fulmen amoris,
Nunc dilecta nimis, nunc inimica coma,
Vno crine tui, Virgo purissima colli
Non capior tantum; sed quoq; vincor ego.
Nulla tuum collum, fecit mihi culpa rebelle;
Metuus hinc vno, crine triumphat amor.

CLXIV.

Vers. 10. Quàm pulchra sunt mammae tuæ, soror mea sponsa!

Quis

Q Vis decor in mammis? oculo si nescia cerni,
Arcanum seruant pectora casta suum.

Hi gemini fontes, diuini in Virgine lactis,

Soli noscuntur, cūi patuere Deo.

Omnibus vt constet, materni quæ sit honoris

Gratia, quàm nulli par sine labe decus;

Conditor ipse stupet, pulchras in Virgine mamas;

Ipsa etiam Virgo est, pulchra stupente Deo.

CLXV.

pulchriora sunt vbera tuo vino.

A Vdiui, meliora tibi sunt vbera vino,

Dicentem sponsum, dum sibi sponsa placet.

Pulchra super vinum nunc vbera laudat; amoris

Nunc gustum pascens, nunc oculosq; sui.

Dulce quod est pulchrum, quod pulchrum dulce putatur;

Vbera quæ bona sunt, vbera pulchra Deo.

Vt melius nihil est, post Christum, Virgine Matre;

Sic nihil est, post hunc, pulchrius ante Deum.

CLXVI.

Et odor unguentorum tuorum, super omnia aromata.

D Vlcibus unguentis, animæ placuere fideles,

Quæis vnquam licuit cor recreare meum,

Plena voluptatum congescit aromata virtus;

Surget ex illis, vt mihi gratus odor.

Omnibus unguentis tu dulcior vnica; totum

Dulcoris fontem, gratia Matris habet.

Conscius est maculæ, qui fragrat in omnibus. vnus

Præ cunctis, tuus est immaculatus odor.

CLXVII.

vrs. 11.

Fauus distillans, labia tua sponsa,

Nectarei mellis, quæ sit tibi copia Virgo,
 Dulcia quæ toties suauio, labra probant.
 Distillare fauos video de corde pudico;
 Quod sapit os purum, cor quoq; dulce sapit.
 Miraris, toties tibi quod suauissima figam
 Oscula, dum labris hæreo sponsa tuis;
 Cordis ab alueolo manantia colligo mella,
 Dulcibus in labiis, en ego sponsus apis.

CLXVIII.

mel, & lac sub lingua tua:

Virgo, tuæ quod sim captus dulcedine linguæ,
 Cùm tibi plena meum, gratia dixit Aue;
 Flexanimi poterat vis hoc fecisse saporis;
 Qui tibi melle simul, lacte simulq; fluit.
 Melle Deus pascor, quo mens tua depluit intus,
 Distillans puros, immaculata fauos.
 Lac mihi dulce homini, quo pascor ab vbere casto;
 Digna Deo Mater, sic in vtroq; sapis.

CLXIX.

& odor vestimentorum tuorum, sicut odor thuris.

Vestibus orta nouis, fuerat benedictio Iacob,
 Suaueolens Patrem, dum recreauit odor.
 Cor Patris æterni, quis odor? quæ gratia Virgo?
 Delectat thuris quod thymiana tui?
 Ex te, dum nostræ tulit indumenta salutis,
 Nonne tuo fuerat tractus odore Deus?

Thure

Thure Deum vicit fragrantia nestis culpæ;
Vestis ei, de te Virgine pura caro.

CLXX.

Hortus conclusus, soror mea sponsa, Vers 12.

Q Væ mea formatrix, animæ plantauerat hortum,
Deliciis clausit nonnisi dextra meis.
Immani sed mox patuit reclusus Auerno;
Sepimen posuit gratia, culpa tulit.
Clausus ab aeterno propter me floruit hortus,
In te sponsa soror, quem temerare nefas.
Matris honore meæ, quàm res indigna fuisset!
Te hortum reclusum, vel semel esse Stygi.

CLXXI.

Hortus conclusus,

D Eliciis Regum viridaria clausa, quis vnquam
Audaci nimum fecit aperta manu?
Maiestate sua tutum est, quod summa potestas
Eligit. omnem vim Regius arcet honos.
Ergone tu Virgo, cum sis mihi Regius hortus,
Maiestate meâ, tuta sat esse nequis?
Nemo aperit, quod ego claudo. nec claudit apertum.
Horti in Matre mea Rex ego, clavis ego.

CLXXII.

fons signatus.

D Vlci aquæ fontem, signavi te mihi Virgo;
Ex quo manaret pura scatebra mihi.
Matris honos signum est, quo non Diuinius vltum;
Omnis in hoc signo gratia clausa, sita est.

K

Fons

Fons mihi signatus, momento clauditur omni;
Culpa Deo sacras nulla resignat aquas.
Si meus hic fons est, & solo Numine dignus?
Quis putet? ex isto fonte bibisse Stygem.

CLXXIII.

vers. 13.

Emissiones tua paradysus,

Delectat meminisse tui, cum mente Paterna:
Præuisa es Virgo, nescia labis Adam,
Interni decoris, tibi formosissima iam tum
Gratia vernabat, Numine digna meo.
Innocua radix animæ purissima, nonne
Emisit puri palmitis omne decus?
Necdum nata mihi, necdum concepta fuisti;
Deliciis vernans iam paradysus eras.

CLXXIV.

malorum punicorum, cum pomorum fructibus,

Vere nouo, primis cum floribus omnia vernant;
Quis credat sapidis fructibus esse locum?
Autumnum Pomona tenet, quo punicea malus
Fundit in expansos dulcia mala sinus.
Tu dulcis paradyse mihi, ver fructibus imple;
Inq; meum fundis dulcia poma sinum,
Gratia plena tuo quoniam maturuit ortu;
Ver plenum, Virgo, fructibus inde tibi.

CLXXV.

Cypri cum nardo,

Prima tuæ vernabat adhuc conceptio vitæ,
De te fragraret cum mihi dulcis odor.

Cy-

Cyprus lætitiā, Nardus spirabat amorē,

Qui te delictum fecerat esse meum.

Tu sine peccato fueras mihi Cyprus amœna;

Culpa ubi præcessit, gaudia vera procul.

Nulla Deo grata est, nisi puri nardus amoris;

Cyprum cum nardo, sic mea Mater habes.

CLXXVI.

Nardus & crocus, fistula, & Cinnamomum, *Vers. 14.*

Assyrios, Persas, Arabes, iunctasq; Sabæis

Tot gentes alias, axe in utroq; sitas,

Excutiat quæcumq; manus, suavissima quærens

Cinnama cum nardo, dulceq; quidquid olet;

Nullus odoratis locus est, & nulla voluptas

Delictis terræ; quas thymiana tuum

Non superet Virgo. myrothecia vincis in orbe

Omnia, cum fragas immaculata mihi.

CLXXVII.

cum uniuersis lignis Libani,

Vertice Libani, quidquid natura locauit

Vernans fructiferum, dulceq; quidquid habet;

Tu ligno vitæ superas purissima Virgo;

In te plantauit, quod mea summa manus

Omnibus ex lignis Libani gloria surgit;

Frondosumq; illi germinat omne decus.

Omnia Libani tu vincis germina; soli,

Cû licuit, vitæ germen habere Deum.

CLXXVIII.

myrrha, & aloë, cum omnibus primis unguentis.

GRatia, post Christum, nulli data maior in orbe
Quam tibi Virgo Parens immaculata fuit.
Primis vnguentis te Sacrum Flamen inunxit;
Quæ fueras semper prima in amore Dei.
Deliciæ tamen hæ myrrham sapiunt, alodénq;
Num similes Virgo dulcis, amara simul?
Dulce cor est Matris, pro peccatoribus in me;
Contra peccatum, myrrham alodénq; fero.

Verf. 15.

Fons hortorum:

LAbuntur vitreæ puris de fontibus undæ,
Ut florum seruent, viuificentq; decus.
Fonte carent horti, marcescere cuncta necesse est:
Floribus, ac herbis, vita vigorq; cadit.
Floribus electis, Deus ô purissima Virgo!
Hortorum fontem te sine labe dedit.
In sanctis etiam, perfecta germina vitæ
Marcent cuncta, tuorum nisi fonte riges.

Puteus aquarum viuentium,

Vitales undæ non sunt, vbi vita recessit:
Vitales animæ, gratia reddit aquas.
Cisternas mortis, culpæ labor impius altum,
Effodit, in præceptis aliis ipse ruens.
Tu puteus viuentis aquæ, nam purus in ortu
Undæ vitalis, fons tibi Virgo datus.
Mensuram putei istius, quàm viuus, & altus;
Ipse Deus, vitæ fons, & abyssus habet.

CLXXXI.

qua fluunt impetu de Libano.

IN puteis vnda, venarum fonte perenni
 Deriuant latices, interiùsq; scatent.
 Virginis in puteum, Libani vertice currunt,
 Quas grauis in præceps, impetus vrget aqua.
 Vertex Libani, tuus est purissimus ortus;
 Omnis ab hoc currit gratia monte tibi.
 Impetus hic, Virgo, tantus quod fluxerit in te,
 Tota hæc, Diuino vis ab amore fuit.

Surge Aquilo,

Vers. 16.

OMne malum pandens Aquilo, florumq; Tyrannus,
 Flatibus egelidis florida cuncta necat.
 Hunc sæuum brumæ gladium, quod surgere poscis?
 Floribus anne optas funera Virgo tuis?
 Horti quanta tui fiducia! gratia quanta!
 Quod nullum timeas, ex Aquilone malum.
 Immaculatus honos, Stygiam vim prouocat omnem;
 Deliciis Aquilo semiet ipse tuis.

Es veni Auster,

TUrbidus est Auster, nimius sæuusq; procellis;
 Hortorum téneras sæpè fatigat opes.
 Voce tamen dulci, purissima Virgo quid vrges?
 Auster ad hortorum flamma dulcè veni.
 Nulla procellosi timeo dispendia venti;
 Radicata mihi gratia, tuta salus.

Turbidus est, culpæ qui robora conterit Auster;
Sed placidus, qui me recreat Auster, amor.

CLXXXIV.

perfla hortum meum,

A Duerfis perflare tui duo flamina ventis,
Areolas horti, Virgo beata iubes;
Delicias florum potius contraria, flantis
Aultri cum Borea, vis sine lege rapit.
Nulla mihi vis est contraria, nulla procella;
Quæ semper vixi conciliata Deo.
Pugnam quæ generat, culpa est; sed gratia pacem,
In me conciliant omnia, pax & amor.

CLXXXV.

Et fluant aromata illius.

O Ptabas, Virgo, ventis surgentibus, hortum
Ut tibi perflaret, Flaminis aura Dei.
Fecit Pneuma Sacrum, perflauit dulcibus in te
Flabellis animam, quæ sine labe nitet.
Inde fluunt nobis, tot aromata dulcia de te;
Quot tua delicias, Matris abyssus habet.
Vnctio tanta tibi internæ dulcedinis; vt sit
Omnis in electis copia, gutta tuæ.

D I E S Q V I N T A .

Ex Capite Canticorum 5.

CLXXXVI.

Veniat dilectus meus in hortum suum, *Vers. 1.*

Quam dulcis vox hæc, Iesum quæ poscit amantem!
Dilectoque suo, quam benè filius amor!

Ar-

Ardet, & inuitat, veniendi nullaq; ponit
Tempora; momentis omnibus oprat, auct.
Vox hæc, inuitans animæ vernantis in hortum
Virginis est, Iesu in quæ sibi adesse cupit.
Illa Deo tempus, cùm non designat amanti;
Plena voluptatis tempora semper habet.

CLXXXVII.

Et comedat fructum pomorum suorum,

DE fraudavit opus diuinum, poma negata
Ex prima rapiens arbore; prima gula.
Gustibus hi fructus fuerant celestibus apti;
Vni seruâras quos tibi Magne Deus.
Arbor ego vitæ, melioris plena saporis,
Præseruata tuo Numine, poma tuli.
Mortis, & inferni, quæ non sunt conscia morsûs,
Vt comedas, Iesu, dulcia poma, veni.

CLXXXVIII.

Veni in hortum meum, soror mea Sponsa,

Affectu certare licet, tu dulcibus vt me
Inuitamentis Sponsa, sororq; vocas;
Sic ego me tanto certamine non sino vinci;
En tibi quæ visas, nostra vireta parent.
Tu petis vt veniam, nec tempora ponis amanti;
Omni momento, tu quoq; Virgo veni.
Non licet hoc aliis, Matri tibi quod licet vni;
Omni peccato, cûi caruisse licet.

CLXXXIX.

messui myrrham meam, cum aromatibus meis,

DUm tibi vernantes hortos, & dulcia cordis,
Ad quæ descendas, pando vireta mei;
Non Pæstana dabunt, Hyblæq; rosaria, molles
Delicias; sed amor munera amara tibi.
Messuit hic myrrhâ. sed amaris myrrha manipulis;
Sanguineæ pœnas in Cruce mortis habet.
Messis amara quidem. sed quod delectat in illa,
Tu sine peccato, dulce es aroma mihi.

CXC.

comedi fauam, cum melle meo,

AD discerpandos, rabidis cum faucibus ortus
Virgo tuos, Stygius panderet ora leo;
Pugnaui pro te Samson fortissimus; vngues,
Oraq; peccati sanguinolenta premens.
Bellua trux cecidit discerptis faucibus; & tu
Dente fero cedis non violata mihi.
Hinc meus est in te, tanto certamine partus;
Quem comedo, dulcis de comedente fauus.

CXCI.

bibi vinum meum, cum lacte meo.

SI me Virgo roges, dum me sitis vrget amoris,
Quàm dulces potus, qualia pocula bibam?
Lac mihi cum vino, dulcissima pocula præbet;
Sed lac Virgineum, musta q; pura bibo.
Labruscas hominum peccatum fecit amaras;
Impurum culpæ lac, meus odit amor:

Vina

Vina bibo de corde Parris, lac vberē Matris;
Vua mihi Pater est, lactea vena Parens.

CXCII.

Comedite amici,

Pectora cara mihi, dilectæ Matris amici,
Conuiuas mensæ, vos ego posco meæ.
Ardua, per cathedras quoniam tot prælia vicit,
Defensus per vos immaculatus honos;
Non ego terrenæ vobis conuiuia mensæ
Instruo, post tanti grande laboris opus;
Manna ego sum cæli, Mater mea foederis arca;
Ipsa cibos dulces, quos comedatis habet.

CXCIII.

Et bibite, Et inebriamini charissimi.

Si fauus est Virgo, si mel, si nectar, & omnis
Ambrosiæ fons est, qui sine labe scatet;
Hinc bibite, & sapidum totis haurite medullis,
Immaculata eius quidquid origo sapit.
Nec bibere ex hoc fonte satis; nisi tota cale scat;
Quæ pro Matre mea, mens pietate calet.
Qui sic ebrius est, hic ô charissimi amici,
Verè felici sobrietate sapit.

CXCIV.

Ego dormio, Et cor meum vigilat.

Adulci requie procul est, quæ culpa remordet; *Vers. 1.*
Morsu quo caruit, mens sine labe mea.
Securè dormit, quam somnus amoris, in ipso
Diuino voluit composuisse sinu.

L

Hans

Hanc mihi culcitram, quã non securior vlla est,
Sollicitus de me conciliauit amor.

Cùm trepidant omnes, ego dormio; nã scio Iesu,
Dum vigilas pro me, cor vigilare meum.

CXCV.

Vox dilecti mei pulsantis,

QVando tibi clausum fuerat, dulcissime Iesu,
Quod patuit semper, cor sine labe meum?
Quid pulsare placet? quid aperti viscera cordis
Ut pandam; dulci voce, manuque iubes?

Vox tibi dilecti venientis sufficit; at non
Dum veniens propero, sufficit illa mihi.

Vt tua me caperent, purissima viscera Mater,
Vrgens pullabat, qui sitiebat amor.

CXCVI.

Aperi mihi,

TV clavis David; tu rerum summa potestas,
Interior facies omnis, aperta tibi.

Tunc meum conclaue, tibi cœu non sit apertum,
Ut pateat poscis, tot geminalq; preces.

Dulcè aperi clamo, quamuis sim tota potestas;
Cuncta Deo quamuis sint referata mihi;

Velle tuum expectans, vt viscera casta subintrem;
Dulce tuum fiat, clavis amoris erit.

CXCVII.

Soror mea,

PRo! quãta hæc pietas! quãta hæc dignatio Iesu!
Quò rerum, tandem te tuus vrget amor!

Tot

Tot geminas voces, stimulis tot dulcibus, & tot
Inuitamentis, me mea vita rapis.

Hæc in amore meo, pro te est inuentio dulcis;

Vt tibi sim natus, sim quoq; frater ego.

Humani generis fratrem me gratia fecit;

Gratia quam genuit, tu mihi Virgo soror.

CXCVIII.

Amica mea;

Ionathas Dauid dilecti cordis amicum

Seruauit, quoties sæuuit ira patris,

Saül furiis ardet, sed carum pectus, amanti

Præcustodiuit, corde sagitta volans.

Hoc amor in Dauid Ionathæ. quid meus in te,

Tantus ab æterno non potuisset amor?

Saul tibi Tartareus, primâ ne labe noceret;

Cordis erat monitrix, nonne sagitta mei?

CXCIX.

Columba mea,

Nvtius ex arca coruus, foedissima postquam
Obtulit esca cibos, amplius hæud rediit.

Pura columba, pedem quo figat, non habet, inter

Impuros latices, totaque pura redit.

Fecerat ex niueis coruos impura columbis

Culpa; sed hos mundi foeda rapina tenet.

Ad me tota volas, in mundi crimine sanctum,

Quæ non fixisti, pura columba pedem.

CC.

immaculata mea;

L2

Duna

Dum gemino voces, dum pulso cordis amicti
Ostia; mille tibi dulcia verba loquor.
Iam soror es dilecta mihi, iam dulcis amica;
Iam niuei cordis, pura columba mihi es.
Dulcius an restat quidquam? quo te mea Mater
Vox tibi præcunctis, deliciosa, vocet?
Audiat hoc orbis; tibi quod dulcissimus hic sit
Omnibus ex titulis, Immaculata mea.

CCI.

quia caput meum plenum est rore,
Luxifer in splendore suo, fulgere priusquam
Inciperet, Strygis mox tumulatus aquis,
Pro te, cura mei iam tum vigilauit amoris,
Præueniens facti luminis omne iubar.
Gratia matutina tuos seruaret vt ortus,
Rore caput plenum, me vigilasse probat.
Ex hoc rore meo, concepta es nescia culpæ,
Tu pretiosa maris gemma, MARIA mihi.

CCII.

Cincinni mei guttis nocturnis.
Vnde tibi guttæ noctis? qui lucis abyssus,
Qui splendor Patris es, totaq; clara dies.
Cincinni maduere tul, sed noctis in umbra;
Quæ luci immensa, non fuit vlla tibi.
Dum pro te vigilo, dum te desidero nasci;
Dum puram Matrem, te meus ardet amor;
Nocturnis guttis madui, nam sine te Virgo,
Ipsa etiam mea Lux, nox mihi visa fuit.

CCIII.

*Expoliavi me tunicâ meâ, & quomodo
induar illâ?*

Consciis admitti sceleris, velamina poscit; *Verf. 3.*
 Ut tegat, in culpam corpora lapsa pudor.
 Ad tunicam ventum est impura labe scatentem,
 Dum sua cognovit crimina, nudus homo.
 Hâc ego nunc per vos, qui culpam quæritis in me,
 Veste quid impurâ, pura virago tegor?
 Quomodo peccati tunicâ nunc induar illâ?
 Quâ me præueniens expoliavit amor.

Lavi pedes meos, quomodo inquinabo illos?

Illotis pedibus, vestigia foeda Parentum,
 Tramite Canoso stirps lutulenta premit.
 Planta mihi soli purissima, totaque lota est;
 Quâ caput impurum dæmonis ipsa premo.
 Sed mea commaculant puræ vestigia plantæ;
 Non credunt ortus, qui sine labe meos.
 Præservata mei Iesu, quos sanguine laui,
 Quomodo culpa meos, inquinet vlla pedes?

Dilectus meus misit manum suam per foramen.

Non totus dilecte pates, non totus, amoris *Verf. 4.*
 Ostia quando tibi tota reuelo, venis.
 Me magis irritant angusta foramina; quæ te
 Nunc mihi concedunt, nunc rapiuntq; mihi.

Quid facis ò Iesu ! cordis per dulce foramen,
Quam ad me misisti, quæ fuit illa manus?
Quæ te subtraxit culpæ, mea dextera vindex;
Per vulnus cordis transit illa mei.

CCVI.

Et venter meus intremuit ad tactum eius.
Ille tuus Iesu thalamus purissimus in me,
Dulcis ab æterno, quem tibi strauit amor,
Ad dulcem tactum tremuit. quid terret amantē;
Quæ me vt delectet, tangit amica manus?
Contremuit venter, non culpæ conscius; in quo
Pura tibi sedes, totaq; Sancta fuit;
Sed tremuit, postquam crucifixum sensit amorem,
Pro mundi vita, te statuisse mori.

CCVII.

Surrexi, vt aperirem dilecto meo:
vers: 5,
Iam tandem placuit, dilectus voce, manuq;
Quod petit, vt faciam; quod cupit, vt teneat;
Pura mei, petiit referari viscera cordis;
Surrexi, quod auct cor referare meum.
Credimus ò Virgo te surrexisse; sed istud
Quàm pridem fuerit, tu nisi sola capis.
Ante reos culpæ, diuina in mente, parentes;
Surrexi, Christo proxima Mater ego.

CCVIII.

Manus meæ stillauerunt Myrrham.

Hospi-

Hospitis ergo Dei, quando gratissimus inte
Aduentus Virgo, gaudia mille petit;
Mille fauos manibus stillantes quando meretur;

Myrrha quid è manibus stillat amara tuis?
Vt mihi cor licuit dilecto pandere Iesu,
Hanc myrrham primam fuderat ipse mihi.
Myrrha hæc prima mihi, omnis præseruatio culpæ;
Hæc myrrhâ primâ, sola redempta fui.

CCIX.

Et digiti mei, pleni myrrha probatissimâ.

Dicere te, myrrhâ nil crebrius, audio Virgo;
Dulce nihilq; magis, quàm tibi myrrha sapit.
Iam stillare manus, digitos iam dicere plenos
Delectat. myrrham sic propè tota sapis.
Hoc me delectat, sapit hoc mihi dulcius omni
Vnguento, fuerat quod mihi tota salus.
Myrrha mei Iesu me præseruauit; in illa
Et manus, & digiti, totaque mergar ego.

CCX.

Pessulum ostii mei aperui dilecto meo.

Cor Deus humanû, sibi cùm formasset apertû, *vers. 6.*
Mole graui culpæ, clauserat illud homo.
Pessulus heû cordis peccatum! quò Deus intrò
Senserat heû toties ostia clausa sibi.
Nulla mihi moles peccati, clauserat vnquam
Ostia; quæ fuerant semper aperta Deo.
Si quis erat cordis, qui non excludit amantem;
Dulcis amor fuerat, pessulus ipse sibi.

CCXI.

at ille declinauerat, atq; transferat.

Illecebræ dulces, melliti lusus amoris,
 Quàm vos nulla hominum dicere lingua potest!
 Pulsauit, petiit, referentur vt ostia cordis;
 Surrexi, feci, quod petit ecce patet.
 Oscula dum mellita paro, dum brachia pando;
 Declinat, transit; nectit, amatq; moras.
 Non declinat amor verè, sed ludit amando;
 Verè vt declinet, non nisi culpa facit.

Anima mea liquefacta est, vt locutus est:

Ignitum Verbum Diuinum, dulcia postquam
 Cœpit pro mundi verba salute loqui;
 Protulit hâud aliud mihi verbum dulcius, illo
 Quo Matrem voluit me statuiffe sibi.
 Si Deus est ignis consumens? quomodo tanti
 Igne meus Verbi, non caluiffet amor;
 Igne calens tanto, cum necdum culpa fuisset;
 In Verbo fueram, iam liquefacta Dei.

quesiui, & non inueni illum:

Querere dilectum toties te dicis; at ille
 Dulcia, quæ poscis, gaudia sæpè negat.
 Non inuentus abest, refugit, longisq; fatigat
 Cùm te promissis, cor tibi Virgo rapit.
 Non refugit culpam dilectus, quæ mihi nulla est;
 Illius hæ dulces, sunt in amore vices.

Gratior ut veniat, refugit; me quando moratur,
Irritamentis recreat ille suis.

CCXIV.

vocavi, Et non respondit mihi.

Iusta tibi Virgo querimonia, quod tibi nolit
Respondere tuus, sæpè vocatus amor.
Ille tibi totum solamen, tota voluptas;
Respondet voci, non tamen ille tuæ.
Verbum Diuinum, tibi non respondet amanti?
Elegit Matrem, quam sine labe sibi.
Non sunt hæc iræ, sed amantis symbola verbi;
Ad te nam veniens, omnia dixit amor.

CCXV.

Inuenerunt me custodes, qui circumueunt ci- *Vers 7.*
uitatem:

Vobis diuinæ vigiles, doctæq; phalanges;
Quæis oculus nimium, cura nimisq; sagax;
Circuitu mentis vario, dum multa pererrant;
Omnia dum liquido, se penetrare putant;
Me quoq; diuinam sic inuenêre Parentem;
Ut primâ nolint, me caruisse notâ.
Hos ego custodes nolo; vigilantia quorum,
In scirpo nodum, quærit acuta meo.

CCXVI.

Percusserunt me,

Pastorem, crudele nefas, dum percutit audax,
Hebrai populi, sacrilegumque scelus;

M

Dum

Dum tormenta mei, dum specto vulnera nati,

In me commisit, turba scelesti nihil.

Nunc in deliciis, nunc inter dulcia Iesu

Oscula, non vno vulnere percutior.

Peccati maculâ, qui me percussit in ortu;

Proh dolor! ille mihi liuida signa dedit.

CCXVII.

Et vulnerauerunt me.

VT secuta mei defensio staret honoris;

Vndiq; me cinxit manibus, ipse Deus,

Custodesq; dedit murorum; voce, styloq;

Quos, pro Matre Dei, fortia gesta decent.

Quis putet? hos in me lethalia fringere tela;

Excubiis o quam vulneror ipsa meis!

Plaga animæ culpa est. hæc me, qui conficit, an non

Pugio lethalis, sufficit iste mihi?

CCXVIII.

tulerunt pallium meum mihi, custodes murorū.

Vulnera quæ patior, quâuis mihi sana videtur;

Innocuum vitæ, dum petiere caput;

Nulla mihi grauior querimonia; veste salutis,

Quam quod custodum, sim spoliata manu.

Quo mihi Virgineus pudor est? quo gloria Matris?

Si primæ pateo discooperta notæ?

Qui Matrem spoliat, puri candoris amictu;

Nato, quem genui, detrahit ille Deo.

CCXIX.

Vers. 6. Adiuro vos filie Hierusalem, si inueneritis

Dilectum meum,

Adiu-

A Diuras tōties, niuei purissima cordis
Agmina; quæ princeps Vrbs Solymæa tener;
Vt si dilectum fors inuenisse liceret;
Dulce tibi verbum, nuntius iste ferat.
Si fugit à macula dilectus? quomodo natis
In macula, faciem proferet ille suam?
Quin potius Virgo, quoniam purissima sola es;
Sola Deum, per te quem videamus, habes.

CCXX.

ut nuntietis ei, quia amore languet.

Æ Stibus immensis flagras, animoq; liquefcis;
Tota Deum sitiens, totaq; mersa Deo.
Hunc ardes, quo iam frueris, res mira, quis ille
Nuntius absenti, qui manet intus, erit?
Tota Deo quamuis potiar, quem diligo Mater;
Hæu nunquam satians est mihi languor, amor.
Culpâ alii languent; sed ego sine labe Creatâ,
Non mihi quod timeâ languet, sed quod amê.

CCXXI.

Qualis est Dilectus tuus ex dilecto,

vers. 9:

F Lammea diuini quoniam vis vrget amoris,
Cor desiderio tam vehemente calens;
Nouimus ex tantis ardoribus, vrere quiddam
Immensum, cordis viscera casta tui.
Taato igitur Virgo, tibi quis dilectus amore?
Quem genui vobis, immaculata Parens,
Dilectus meus, ex dilecto corde paterno,
Filius, æterni est, ipsa medulla Patris.

M 2

CCXXII.

*O pulcherrima mulierum, qualis est dilectus
tuus ex dilecto,*

Solliciti rursus petimus, nec pectora cessant
Anxia, Virgo tuus quærerere, quis sit amor?
Dic volupè est, mellita tui quæ gratia Sponsi?

Præ cunctis quod amas, dicere sola potes.

Quem Pater æternus genuit, similem sibi Natum;
Nube sub humana, qui latuitq; Deus,

Dilectus meus, ex dilecto viscere Matris,

Ipse mihi Sponsus, Filius ipse mihi.

quia sic adiurasti nos?

Ipse licet fateatur amor, quam tota liquefcas;
Quàm non sustineas tædia mille pati,

Cùm dilectus abest; tamen ô pulcherrima Virgo!

Adiurasse tibi corda pudica placet.

Sufficit hoc de te, Mulier pulcherrima quod sis.

Iam patet hinc, Sponsi tessera tota tui.

Qui te dilexit, cùm sit pulcherrimus ipse;

Formâ animæ similem, noluit esse tibi.

Dilectus meus candidus, & rubicundus,

Vers. 10. **V**T nôrint animæ, quis sit quæ diligo Sponsus;
De Verbo quod amo, verba diserta loquor.

Dilectus meus est, & candidus, & rubicundus,

Carnis ei rubor est, sed Deitatis ebur.

Sanguis-

Sanguine tincta caro rubuit, sed plaga cruoris;
Non hæc dilectum sola rubere facit.

Candidus erubuit, quod Matrem labe notatam.

Asserat hœu, nolens erubuisse pudor.

CCXXV.

electus ex millibus.

Quem Diuina Parens genui, lectissimus ille est
Millibus ex multis, Natus, amorq; meus.

Hunc mihi delegit, qui secula condidit, & me,

Numinis æterni fons, & origo Pater.

Si mihi Filius est, ex multis millibus vnus;

Præ Natis hominum qui speciosus erat;

Millibus ex multis, cur non electa? Parentem

Ipsa meum poteram, quæ genuisse Deum.

CCXXVI.

Caput eius aurum optimum:

Quam Iouis è cerebro natam finxere Mineruã; *Vers. 11.*

Mendacis partus filia vana fuit.

Pallas ego, capitis Diuini nobile germen,

Ipsa Dei veri, filia vera fui.

Hoc caput obryzi, fuit optima vena metalli,

Sitq; eius soboles aurea tota, decet.

Vt Deus est purum, qui me sibi condidit aurum;

Sic est peccati, scoria nulla mihi.

CCXXVII.

Coma eius, sicut elata palmarum,

Cæfariem dum Nate tuam, capitisq; decorem

Cerno; tuas recolens, hareo mente, comas.

Quid tibi cum palmis? elato germine fursum,
Tendere quas noui; si tibi mens humilis?
Ista coronati capitis sed gloria victrix,
Peccati quod sis victor, amica tibi.
In me Matre tua, quod labem viceris omnem;
Inde triumphalis fert tibi palma comas.

CCXXVIII.

nigra quasi coruus.

Diuini formosa nimis nigredo capilli,
Nobile candoris pulchrius auget ebur.
Hanc capitis speciem, vis ignea fecit amoris;
Quo Matrem Natus diligit ipse suam.
Candeat hæc, labemq; animæ non sentiat ullam;
Nigrescat Iesu, dulce in amore caput.
Inde velut coruus, facta est dilectio Nati;
Mater, quando velut pura columba nitet.

CCXXIX.

Vers. 121 *Oculi eius, sicut columba super riuulos aquarum.*

Innocuis non est oculis, pulcherrime Iesu,
Ex volucrum numero gratior vlla tibi;
Quam super vndarum riuos speciosa columba,
Dulcia qua vitreis, lumina fixit aquis.
Hæc tibi dilecta est castæ pupilla columbæ;
Hæc contemplari pura fluenta placet.
In speculo, Iesu quid contemplaris aquarum?
Contemplor Matrem, labe carere meam.

CCXXX.

qua lacte sunt lotæ,

Balnea

B Alnea, quæ niueo manant purissima lacte,
Mundities animæ pofcit amica Deo.
Sic lotas opus est, vt diligat ipse columbas;
Quæis fua conformat lumina pura Deus.
Lacte tuo lotam, Diuino Sanguine nempe,
Præ cunctis Matrem, fas erat eſſe tuam.
Virgineo fueras quoniam tu lacte cibus;
Quidni hæc lacte tuo, lota columba fuit.

CCXXXI.

Et refident iuxta fluentia plenissima.

Siluius est oculus Ieſu, quem lota columba
Lacte notat, riguis quæq; moratur aquis?
Fixis cur refides, totis obtutibus in me?
Cum tot ſint oculis, digna fluentia tuis,
Electos latices quamuis contemtor, in illis
Non refident viſus, lumina fixa mei.
In te ſed refident. plenissima nempe fluentia,
Tota meis in te, gratia fudit aquis.

CCXXXII.

*Gena illius, ſicut areolæ aromatum, conſtituta
a pigmentariis.*

Quis putet? in facie Ieſu quod floreat hortus;
Dulce quod eroſeis, ſpiret aroma genis.
Et ramen areolas, & pigmentaria cerno
Hic opera; & quidquid balfama grata ſapit.
Os animæ ſpiret, quàm balfama pura neceſſe eſt?
Figat quod tantis, oſcula digna genis.

Hæc

Hæc mihi concessa est, purissima gratia Matri;
His ego quippe genis, oscula mille dedi.

CCXXXIII.

Labia eius lilia,

PVra Dei Mater quod sim concepta; fateri
Vt possis, ortus mente reuolue meos.
Diuino genuisse Parens altissimus ore
Me uoluit, cunas hinc ego nosco meas.
Hinc mihi tanta animæ dignatio, scilicet ortus
Non poterat fieri purior, ore Dei.
In labiis eius, si credis lilia nasci?
Cur mihi in his natæ, lilia pura negas?

CCXXXIV.

distillantia Myrrham primam.

FLos niuens cum sit, labiis qui candet eburnis;
Nectareos opus est, spiret ut ille fauos.
Distillare tamen myrrham, cur fertur amaram?
Hinc ubi nectaris est, ambrosiæq; locus.
Sic voluit, Matrem qui primam morte redemit;
Liligeris gustans fellea pocula labris.
Ut sine peccato, mea lilia pura niterent;
In labiis Iesu, Myrrha ego prima fui.

CCXXXV.

Manus illius tornatiles aurea,

vers. 14.

AD tornum formata manus, manus aurea Iesu;
Ut nil contineat, lubrica tota manet.
In minimas partes, ut lamina ducitur auri;
Sic minimis, Iesu dextera tota patet.

Si tam

Si tam sunt largæ, sitam funduntur in omnes ;

Si nihil est, Matri quod tribuisse negent ?

Conceptus sine labe mei, purissima dona,

Quomodò tam faciles continuère manus ?

CCXXXVI.

plena hyacinthis,

Tornatis manibus, bonitas immensa tenere
Cùm nihil, ex summo Iesus amore queat ;

Floribus, & gemmis hyacinthi, quomodò plenas

Tam bonus, & facilis, continet ipse manus ?

Electi flores alii, gemmæq; parentum

Per culpam, diuinâ heu cecidère manu.

E manibus Iesu, culpam non lapsa per villam,

Sola ego gemma poli, flosq; hyacinthus eram.

CCXXXVII.

Venter eius eburneus,

Laudibus immensis, cùm sit dignissima Iesu

Forma tibi; cùm sit maximus ille decor ;

Sint sua Diuino quidni præconia ventri ?

In quo depositum, candor eburnus habet.

Mens tua Diuina, est hic venter eburneus ; in quo

Conceptus fuerat, vitæq; prima mihi.

Quid mirum ? Iesu fuerit cùm Venter eburnus ?

In me labe carens, quod genuisset ebur.

CCXXXVIII

distinctus Sapphyris.

Gemmarum fulgor, candori iunctus eburno,

Diuino Iesu, cùm tibi ventre nitet ;

N

Quàm

Quàm pretiosa tui, sint viscera cordis; & intus
Gaza tibi quàm sit gemmea tota, probat.
Sapphyris collucet amor, qui me tibi Matrem,
Pignus ab æterno dulce, sacrumq; tulit.
Gemmeus iste parens, puro me debuit ortu,
Visceribus gemmam pro genuisse tuis.

CCXXXIX.

Vers. 15.

Crura illius, columna marmorea,

INnixam Dilecte tibi, vis fecit amoris;
Ut tua, me pondus brachia dulce ferant.
Affluo deliciis, & languero; sed tibi tota
Innitor; cuius Numine tota feror.
Marmoreis igitur solidissima, crura columnis,
Fortius ut tua me gratia gestet, habet.
His mea, cum fuerit conceptio nixa columnis,
Credet eam culpæ, quis titubasse gradu?

CCXL.

quæ sunt fundata, super bases aureas.

Firmamenta mihi, solido quæ marmore ducta
Fecisti; validum sat bene robur habent;
Hæc tamen, auratis basibus fundare, quid vrget
Mi Iesu? fulcrum tu mihi grande nimis.
Ut constet, quanto sis in me robore nixa;
Quamq; omni culpæ suspitione vaces;
En mea, te puro dilectio fixit in auro;
Ortus ista tui est, aurea tota basis.

CCXLI.

Species eius ut Libani,

Monti-

Montibus excelsis similem te dicere Iesu,
Quem stupeo, summus me iubet iste decor;
Quo super omne decus, diuinæ gratia formæ
In te præcellit, laude pariq; caret.
Si tibi Libani decor est, si Matris honorem
Diligis; atq; tuum, quo nitet illa, putas;
Libani species, quam terris celsior extat;
Sic ortus species, immaculata mei.

CCXLII.

electus ut Cedri.

Vertice Libani, Cedros vernare perennes
Novimus. hinc illis dulce, placensq; solum.
Tanti mons decoris, cedros elegit amicas;
Incorrupta locus germina pulcher amat.
Electus Cedro similis, cum floreat in te
Mi Iesu; putrem nec ferat ille notam.
An culpæ vitio, fueram tibi putrida Mater?
An potius viuax, & sine labe Cedrus?

CCXLIII.

Guttur illius suauissimum,

Vers. 16.

Dulcia quæ memoro, complecti nescio Iesu;
Immensæ laudis copia, tanta tibi est.
Omnia membra licet suauissima; gutturis in te
Sed tamen est dulcor maximus, atq; sapor.
Pectore quæ veniunt, oracula dulcia promit
Guttur; & hinc suavis vox in amore sonat.
Vox mihi, vox fuerat suauissima gutturis huius;
Quæ dixit Matrem; me sine labe tuam.

N 2

CCXLIV.

Et totus desiderabilis:

AMplius haud de te, pulcherrime differo Iesu;
 Formæ succumbunt omnia dicta tuæ.
 Tu desideris, & laudibus vndiq; nostris
 Maior es; atq; vnum tu mihi delictum.
 Omnia vis dicam? totus mihi dulcis, & in te
 Est desiderii vis sita tota mei.
 Sed dilecta tibi Mater, non tota placerem;
 Si nolles, omni me caruisse notâ.

CCXLV.

talis est dilectus meus,

Dilecti speciem voluistis, & omnia dotum
 Ornamenta; sed hæc nescia lingua loqui,
 Immensam lucis faciem signavit in umbra,
 Nec nisi in extremo margine, fecit opus.
 Qualis amor meus est, iam nostis, scilicet illi
 Nullus in humanis, par decor esse potest:
 Qualis ego, dilecta mei sim Mater amoris
 Dicite? an ex cunctis vlla secunda mihi?

CCXLVI.

Et ipse est amicus meus, filia Ierusalem.

Quod dilecte, mei te dicam, cordis amicum;
 Cum sis totus amor, totaq; vita mihi;
 Pura Solymæi mirantur pectora coetûs;
 Te mihi dilectum dicere, nonne satis?
 Non satis ô animæ! sed amici nomine Iesum,
 Compellat, meus hic ingeniosus amor:

Puræ

Puræ Matris honos, ex tanto constat amico;
Verus amicus enim dicitur, alter ego.

CCXLVII.

Quò abiit dilectus tuus, ó pulcherrima mulier? vers. 17.

A Vdiimus Virgo, tantæ præconia laudis;
Quæ tuus hic voluit fundere, dulcis amor.
Laudasti pulchrum, mulier pulcherrima Sponsum;
Concessum tamen est, haud tibi posse frui.
Namq; abiit; sed quò? tu nosti sola; nec vlli
Arcanum patet, hic quale recessus habet.
Cor Patris aeterni petiit; sed dulciter inde
Respicit in terris, cor sine labe meum.

CCXLVIII.

quo declinavit Dilectus tuus?

A Rcanum loqueris Virgo, de corde Paterno;
Ad quod mortali surgere corde, nefas.
Hæremus dubii, tot desideria cùm nos
Excrucient; Sponsus cùm lateatq; tuus.
Quò declinavit petimus? non totus abiit;
Dulcius vt tandem prodeat, ille latet.
Quò magis exploret, qui Matris zelat honorem;
Declinasse meus fortè videtur amor.

CCXLIX.

Et quæremus eum tecum.

T Am pulcher cùm sit, nobis encomia cuius
Narrasti Virgo, Natus, amorq; tuus;
Mens exinde piis succensa caloribus ardet;
Immensum quod amas, noscat vt ipsa decus.

N 3

Imus

Imus, vt ardenti Iesum quæramus amore;
Sed sine te, Iesum quærare nemo potest.
Ergò quæremus tecum. Nam tu nisi sola,
Ad Iesum, nobis immaculata via es.

DIES SEXTA.

EX Capite Cantic: 6.

CCL.

vers. 1. *Dilectus meus, descendit in hortum suum, ad
areolam aromatum;*

SÆpè tuum Virgo, Sponsus descendit in hortū,
Inuisens animi casta vireta tui.
Hic illi volupè est, horas consumere dulces;
Hic in deliciis, nescit habere modum;
Hunc tamè immensis, cùm sūptibus excolat hortū;
Non plures in eo condidit areolas.
Scilicet vna in te, quæ vincit aromata cuncta,
Immaculata Deo, sufficit areola.

COLL.

vt pascatur in hortis,

VNicus est in te Virgo, quem diligit hortus;
Quem tuus ex altò sæpè reuisit amor;
Pluribus ille tamen veluti pascatur in hortis,
Inuis arcano non penetranda tuo.
Florida Virginitas, & labis nescia virtus,
Horto cum voluit tota virere tuo;

Omni-

Omnibus ex hortis, in te transisse videntur
Pascua, quæ pascant immaculata Deum.

CCLII.

Et lilia colligat.

INter delicias hortorum, gratia veris,
Florum multiplices fundere suevit opes;
Narcissos, violas, hiacynthos, sanguineisq;
Quæ toties candent, lilia mista rosis;
Lilia sola tamen, dilectus colligit ipse;
Carpitur Angelicâ, cætera turba manu.
Flos alios alius; delectat sed mea soli
Immaculata Deo, lilia sola placent.

CCLIII.

Ego dilecto meo, Et dilectus meus mihi, Vers. 2.

COgitet humani nunc contemplatio cordis,
Dilecto quid ego, quid velit ille mihi.
Tanta voluntatum consensio, tantus amoris
Nexus, in immensum cuncta creata later.
Si capit haud quisquam, dilecto quid volo Mater?
Quis capiat, Matri quid velit ille suæ?
Me sine peccato conceptam velle Parentem,
Dilectum poterat quis prohibere meum?

CCLIV.

qui pascitur inter lilia.

SI cibus est Iesu purissimus, inter amœnas
Horti delicias, quo solet ille frui;
Si nihil ad gustum, candentia lilia præter
Elegit; qui flos omnia pura sapit;

An per-

An permisisset dilectæ lilia Matris ;
In quibus Angelico pascitur ille cibo ;
Ut prius impuro culpæ gustaret in ortu,
Ore Dei dignas, Styx inimica dapes ?

CCLV.

vers. 3.

Pulchra es amica mea,

SÆpius hoc repeto, nec dicere sufficit vnquam ;
Pulchra nimis, Virgo, sis quod amica mea.
Multa venustatis speciem præferre videntur ;
Aspectu primo visaq; forte placent ;
Hæc tamen immotis, si contemplerur ocellis ;
Apparent labis conscia, pulchra minùs.
Te verè pulchram, maculæ non conscia Mater,
quò magè contemplor, tu mihi pulchrior es.

CCLVI.

suavis, & decora sicut Hierusalem:

Iessai princeps populi, terræq; voluptas,
Vrbs speciosa nimis, totaq; cara mihi,
Hierusalem fuerat suauissima visio pacis ;
Dicere cûi similem, te mea Virgo, placet.
Pax non est, vbi culpa Deo contraria regnat ;
Nullum peccatum visio pacis habet.
Vrbs mea si Virgo es, si suavis visio pacis ?
Condita quidni sis, tota decora mihi ?

CCLVII.

terribilis ut castrorum acies ordinata.

CAltra Dei Sabaoth, Goliath vicere superbû ;
Maximus in puncto concidit ille Gygas.

Terri-

Terribilis Virgo, momento vicit in vno
Inferni Goliath, dum sine fine tumet.
Quæ tamen hæc acies? castrorum quis fuit ordo?
Quando orta, in puncto vicerat illa Stygem;
Velle Dei æternum, castrorum maximus ordo,
Terribilisq; acies Virginis ista fuit.

CCLVIII.

Auerte oculos tuos à me,

Vers. 4.

Vim patior, quoties oculis me dulcibus vrges;
Intuituq; tuo, cor mihi Virgo rapis.
Ex quo concepta es, dilecto protinus in me,
Fixisti visus lumina pura tui.
O auerte tuos potius mea Mater ocellos!
Nam meus hic, qui nunc corde liquefcit amor,
His oculis tractus fuerat; dum corde Paterno,
In tua descendi viscera, **FACTVS HOMO.**

CCLIX.

Quia ipsi me auolare fecerunt.

O Radium dulces! ô cordis mille sagittæ!
Ex oculis in me quas iaculatur amor;
Iam cessate precor, iam tela auertite vestra;
Hæc sint tela mihi quàm violenta, scio.
Rursus amoris ego veloces induo pennas;
Ut tota rursus cum Deitate volem,
Ad te Virgo Parens; quoniam purissimus olim,
Hic tuus, ala mihi maxima, visus erat.

CCLX.

Capilli tui sicut grex caprarum, que apparuerunt de Galaad.

Q

Quis

Quis decor hic capitis? quæ tãta gratia formæ?
De grege caprarum, Virginis estne comæ?
De Galaad capræ veniunt; abiectio tota
Venit, vbi summi fulget honoris apex.
Grex peccatorum, quamuis abiectio tota,
Caprarumq; licet sit malesana cohors;
Hos amat, hos gestat purissima Virgo capillos;
Hoc decus ex illis, hoc diadema putat.

CCLXI.

vers. 5.

Dentes tui, sicut grex ouium,

Dentibus innocuis, ouium grex candidus in te
Respondet Virgo, puraq; purus amat
Non morsu violenta tuo; sed mitis, amansq;
Pacis eras, Agni candida Mater ouis.
Omnia mansueti superas dulcedine cordis;
In te sed dentes visa acuisse suos,
Styx impura, truci nunquam te dente momordit;
Quando Deus Matrem protegit, Agnus ouem.

CCLXII.

qua ascenderunt de lauacro,

Grex ouium lotus, vitreis qui pura fluentis
Vellera fert, maculis libera facta suis,
Electæ surgunt animæ; quas sanguine Iesu
Lotas, innocuum gratia fecit opus.
Ex hoc ascendunt pretiosi fonte lauacri
Post te; quò primùm tu sine labe præis.
Sic ascendentes ad cæli pascua, Virgo
Tu ducis, niueos Immaculata greges.

CCLXIII.

omnes gemellis foetibus, Et sterilis non est in eis.

Gratia quas sacro mundaunt sanguine Iesu,
Fecundus bino germine reddit oues.
Non sunt hic steriles, vbi zelus regnat amoris;
Hic amor est geminus; proximi, amorq; Dei.
Foetibus aut omnes quamuis praestare gemellis
Dicantur; prima non sine labe tamen;
At sine peccato, tu quamuis germine in vno,
Exsuperas omnes Immaculata tuo.

CCLXIV.

sicut cortex mali punici, sic gena tua, Vers: 6.

Hic vbi Virginei sedes augusta pudoris,
In roseis animæ cernitur esse genis,
Aurati resident cur Punica mala coloris?
Cortice non dulci, dulcia clausa latent.
Aureus ille Deo, dulcis, sapidissimus ille est;
Dum figit puris, oscula pura genis.
Styx impura procul. peccato semper amarus
Aureus hic cortex, oscula nulla dedit.

CCLXV.

absque occultis tuis.

Æstimat humano quisquis caelestia sensu,
Hic maris immensas, in scrobe cõdit aquas.
Quantula pars orbi, Diuinæ panditur auræ!
Quantas hæc tenebras, lucis abyssus habet!
Vel de te sola, Mater purissima Iesu,
Aeternus quamuis ipse loquatur amor;

Omnia perfectæ referens encomia laudis,
Censet in occultis, plura latere tuis.

CCLXVI.

vers. 7.

Sexaginta sunt Regina,

Digna coronato Regis thalamoq; , thronoq; ,
Sexaginta vocat nomina, Diuus amor.
Hoc numero claudit, numero, scituq; , carentes
Dilectas animas, quæ placuere sibi,
Reginas tanti solij, sponsasq; Tonantis,
O quanta integritas ! gratia quanta decet !
Sponsa, Parensq; Dei, Reginas anticit omnes,
Omnibus est maius, quo nitet illa, decus.

CCLXVII.

Et Octuaginta concubina,

Ad thalamos, gustusq; suos, & dulcia Sponsi
Gaudia, quas animas segregat ipse Deus ;
Dulce cubile tenent, in sponsi corde, sed istud
Secretum paucis, & sine labe patet.
Octoginta thoro vix dignæ cordis ; & istæ
Non sunt absq; nota criminis, ante Deum.
Immaculata Parens, & coniunctissima sponsa,
Hoc, sine labe, Dei sola cubile tenet.

CCLXVIII.

Et adolescentularum non est numerus.

Virginei decoris teneræ, dulcesq; puella,
Innocuæ mentes, quæ placuere Deo.
Cælestem niuis, quamuis tot millibus Agnùm
Circumstent ; numerum non habeantq; parè ;

In tot.

In tot delicijs, & in ipso nectare amoris

Non sunt securæ, cur? quia labe feotent.

Tam numerosa cohors, à Virgine vincitur vna;

Quæ fuit ante ortus, Immaculata suos.

CCLXIX.

Una est columba mea,

Verf. 8.

Tot sunt Reginae, tot Sponsæ, millia totq;

Virginei coetus, quæ placuere mihi;

Purior omnibus his, & carior est mihi, dulces

Inter tot sponsas, vna columba mea.

Electæ quamuis, tamen heu venere columba,

In laqueos primæ, quâ cecidere, notæ.

Casibus ex Stygijs, sed præseruata triumphat,

Peccati victrix, vna columba mea.

CCLXX.

Perfecta mea.

Res imperfectas, Opifex si condere summus

Non poterat; cuius dextera fecit opus.

Quod stupet, & totus quod non intelligit orbis;

Cur perfecta Dei, non nisi sola Parens?

Ex quocunq; malum defectu nascitur; inde

Res imperfectas, culpa vel vna facit.

Sed perfecta, bono Diuinæ Matris in ortu,

Omni labe carens, integra causa fuit.

CCLXXI.

Una est Matris sue,

Mater inexhausto quam fecundissima partu,

Diaorum sobolem gratia progeniuit;

O3

Cense

Censeri numero nescit; nil purius illâ,
Mentibus electis vberiusq; nihil.
Si Diuina Parens, agnouerat hanc quoq; matrem?
Vna suæ Matris, quomodo nata fuit?
Gratia in humanis, genuit nil Virgine maius;
Hæc Matri proles, sufficit vna suæ.

CCLXXII.

Electa genitrici suæ:

Mirus amor Matrū, cū multa prole redūdet;
Diligit haud illam cordis amore pari.
Viscera sunt eadem, quæ produxere; sed idem
Non est, ex vno viscere Matris amor.

Gratia te Virgo, genitrix elegerat vnam;
Iungeret affectu quam potiore sibi.

Vnde tibi pretium, in tanto genitricis amore?
Hoc pretium, virtus immaculata dedit.

CCLXXIII.

Viderunt eam filie,

Pulchra mouet oculos paisim, cerniq; meretur;
Omnis in hoc speculo, gaudia visus habet.

Te contemplari, te Virgo cernere; dulce
Est oculis; sed quos visio pura decet.

Cælestes in te quod figant lumina Sponsæ;
Forma animæ mouet has, immaculata tuæ.

Hinc & post Christum, præter te, visio pacis,
Pulchrius haud quidquā, quod videatur, habet.

CCLXXIV.

Et beatissimam predicauerunt.

Vna

VNa creatarum, Virgo, pulcherrima rerum,
In qua, post Christum cernitur omne decus,
Maximus hoc de Te consensus prædicat orbis;
Præter te solam, quæ sine labe nites;
Nil verè purum, nihil omni parte beatum
Esse; Deo quidquid viuit in orbe minus.
Omni sed macula culpæ, nisi sola vacares;
Nec tu, præ cunctis, sola beata fores.

CCLXXV.

Regina, & Concubina, & laudauerunt eam.

AD Regis Regum consortia, quotquot amicæ
Venerunt animæ, pectora grata Deo;
Omne coronati capitis decus, omneq; fulgur,
Ad plantas Virgo deposuere tuas;
In laudesq; tuas præconia cuncta dedere;
Maxima laus soli, debita nempe tibi.
Quæ culpam nescit, laudari tota meretur;
Hæc est laus, ortus immaculata tui.

CCLXXVI.

Qua est ista, qua progreditur.

Vers. 9.

ORbis in eximio Diuinæ Virginis ortu
Quid stupet? humano nascitur illa modo.
Si par nascendi series; si viscere matris
Funditur vt cuncti; quid petit iste stupor?
Progreditur quamuis de viscere matris in orbem;
Sed sine primæuo crimine progreditur.
Inconcessum alijs, nasci sine labe parentum;
Hoc est arcanum, quod stupor iste petit.

CCLXXVII.

CCLXXVII.

quasi aurora consurgens,

SI luctaris adhuc, dubios sensuiq; fatigas?
Sortus Virginei dum meditaris opus;
 En mentis tenebras, surgens aurora serenat;
 Lucis ab hac stella, dulcis origo venit.
 Quis culpæ latebras, & tristia noctis opacæ
 Nubila, surgenti cogitet esse die.
 Lucifugis aurora poli, cœu distat ab umbris;
 Virgine sic minùs est, quidquid in orbe nitet.

CCLXXVIII.

pulchra ut luna,

Cynthia dum plenum radiis fulgentibus orbē
 Explicat, umbrosæ noctis opaca fugat.
 Limpidus est illi fons luminis, aurea lampas
 Cælorum Phœbus; cuius ab ore nitet.
 Pulchra venustatis species in Virginis ortu;
 Quæ spargit nitidum, lucis in auge iubar;
 Solis ab immensi facie cum venerit; annon
 Hæc illam species, immaculata decet?

CCLXXIX.

electa ut Sol,

Fulgentes radios, ut sol communicet Orbi
 Electus, fontem luminis ipse tenet.
 Virginis electæ decus est, velut aurea lampas
 Solis, inexhausti luminis ore nitens.
 Si Deus elegit solem, qui vinceret omne
 Sidereum, atq; simul qui daret omne iubar.

Electæ

Electæ Matri cur non concessit? vt illa
Lucis in exortu, fons sine labe foret.

CCLXXX.

terribilis vt castrorum acies ordinata.

Nunc micat auroræ similis, nunc æmula lunæ;
Nunc solis faciem, Virgo vt ametur, habet.

Nunc acie terret castrorum, totaque Martem
Armisonum spirat, sæuaque bella ciet.

Illis lux Virgo est, illis cor dulce serenat,

Ortum propugnant, qui sine labe suum.

Terribili hos acie, castrisq; minacibus vrget;

Quos torquet vano, tam bona causa metu.

CCLXXXI.

Descendi in hortum meum,

Vers. 10.

Immensæ pelagus dulcedinis, o bone Iesu!

Æterni linquens, deliciasque Patris,

Heu qualem, terræ sterilis descendis in hortum!

Hic vbi nux, solidum dura putamen habet.

Verbera nux poscit pro! quantis ictibus in te

Fregerat hanc duram, passio, morsq; nucem.

Nucleus ex illa, vel solus, fat tibi dulcis;

Libera peccati cortice, Mater erat.

CCLXXXII.

vt viderem poma conuallium,

Infelix pomum, quod delectabile visu,

Humano generi toxica prima dedit.

Elatas habuit frondes in corde superbo;

Ex quibus heu crimen, morsq; pependit atrox!

P

Diui-

Diuinis oculis dignissima poma videri,
Hortus Virgineus poma salutis habet.
Cur placuere Deo? nimirum, quæ tulit illa
Mens humilis, fuerat vallis amœna Deo.

CCLXXXIII.

Et inspicerem, si florisset vinea,

AD dulces gustus, & mustea vina, creasti
Tot vites Iesu, germina totque tibi.
Hoc plantauit opus tua gratia; floridus ex qua
Totus ijs decor est, totus ijsque sapor.
Tu tamen addubitans, an floreat hic decor omnis
Inspicis, in multis nam tibi flos cecidit.
Sola tibi Mater purissima, flore perenni;
Hæc sine labe tibi, vinea sola viret.

CCLXXXIV.

Et germinassent mala punica.

AVreus est Diuinus amor, qui germine casto
Meribus innocuis, aurea mala parit.
Hos animæ fructus, mi Iesu, sæpè requiris;
Spem tamen hæc fallunt germina, sæpè tuam
Labes peccati fructum corruptit amoris;
Aurea cum tulerit mala, venena dedit.
Nescia sed culpæ, perfecti Mater amoris,
Ex auro fructum te Deitatis habet.

CCLXXXV.

Nesciui,

vers. 11.

PEccati genitrix foedissima, praua voluntas,
In culpæ cecidit noxia tela sciens.

Man-

Mandatum transgressa Dei non nescia, scire
Plusq; volens, tumidum morte piauit opus.
Non nimum o vtinam sapere, & nescire liceret!
Peccati, miseros quod mala scire docet.
Nesciui culpam, non est qui dicat in orbe;
Hoc ego nesciui, dicere sola queo.

CCLXXXVI.

anima mea conturbauit me;

PAx animæ sanctæ, turbari nescia curis,
Vitæ securos efficit illa dies.
Tu coniuncta Deo turbaris Virgo! quid istud?
Pax animæ Deus est, dulcis amorq; tuæ.
Quod non turbentur, qui peccant, hinc ego turbor;
Atque vt pæniteant, anxia tota gemo.
Sic mea me pietas, & vis conturbat amoris;
Ast interna mihi, stat sine labe quies.

CCLXXXVII.

propter quadrigas Aminadab.

Pacificam mentem, celeres turbasse quadrigas,
Discimus arcani dogmate Virgo tui.
Dicitur Aminadab populus spontaneus, an quod,
Cursu præcipiti in crimina, spontè ruat?
Diuinæ legi, tumidâ sed mente resistit?
Hinc zelans animas, me meus virget amor.
Has mea præcipientes in culpam nempè quadrigas,
Sistere sola potest immaculata manus.

CCLXXXVIII.

Reuertere, reuertere Sulamitis,

Verf. 12f

P 2

Terra-

Terrarum quod te non sint consortia digna,
Hinc abis è terris, hospes amica polo.
Sulamitis nostra es, caro nostra es. Virgo memeto
Causa reuertendi, quod tibi multa subest.

Ad iustas animas, Diuina reuertere Virgo;
Iustitiæ speculum, tu sine labe nites.

Ad peccatores Diuina reuertere Virgo;
Nullus peccator, te sine saluus erit.

CCLXXXIX

Reuertere, reuertere;

Si tua nos pietas, si dulcia viscera Matris,

Si tuus offenso corde relinquat amor,

Spes abiit tecum, & fiducia tota salutis,

O Virgo nostræ firma columna spei!

Vt labem tollas, intacta reuertere Virgo;

Annon pro nobis, tu sine labe nitas?

Vt generes vitam, secunda reuertere Mater;

Annon pro nobis, viscera matris habes?

CCXC

ut intueamur te.

Si toties petimus, Diuina reuertere Virgo,

Define tam longas necere Virgo moras.

Hæc desiderijs est omnibus vna voluptas;

Hæc sitis est oculis maxima, cernere te.

Absorbet maculas orbis, tua summa venustas;

Sola Deique oculis, queis videre, places.

Humano, quis non sitiât, te cernere visu?

Diuinos oculos, si tua forma rapit.

DIES

DIES SEPTIMA,

Ex Cap: Cantic: Septimo.

CCXCI.

Quid videbis in Sulamite, nisi choros castrorum? ^{Vers. 13}

AD mentem qualita tuam, suavisime Iesu,
Inclita pacifico nomine Sulamitis;
Cogitat hæud pacem; sed Marte negotia toto
Bellica, & armiferos cogitat illa choros.
Castra vides, sed bella ciens non cernitur hostis;
Marte ex aduerso, qui sua castra locet.
Impurum contra primæui criminis hostem,
Militat in castris, pura Virago suis.

CCXCII.

Quam pulchri sunt gressus tui,

Semita iustorum pulchra est; quæ ducit euntes
Ad metam vitæ, non titubante gradu.
Impia peccantium vestigia polluit eheu!
Incedens seclerum tramite, foedus amor.
Gressus Virgo tuos, pulcherrima semita duxit,
Virtutum niueo, iustitiæq; gradu.
Iuisti, ad summum Diuinæ Marris honorem;
Quam pulchri gressus, quam sine labe tui.

CCXCIII.

in calceamentis,

Impuris pedibus, pretiosa monilia luxus
Intulit, atq; auri pondera, turpe nefas.

Calceat hēu gemmis Graios, Latiosq; cothurnos;
Julia vel foccos, vel Cleopatra tuos.
O fugite hos gēma! fugite aurea pondera foccos!
Non decet hic, scelerū pessima monstra, nitor.
Virgineis pedibus gemmæ debentur, & aurum;
Calceat hos, virtus immaculata pedes.

CCXCIV.

Filia Principis!

Sumptibus augustis constat, quo regia proles
Ornatur; qualem regia cuncta decent.
Orbis in hac totus gazarum mole laborat;
Filia, quam collo, Principis vna ferat.
Hæc tamen, ornatu quæ gemmas haulit, & aurū;
Peccati serua est, mancipiumq; sui.
O potius decor hic, te Regia Virgo coronet!
Nam verè magni, filia Principis es.

CCXCV.

Iunctura femorum tuorum, sicut monilia;

Dum tua, dilectum me formosissima sponsū,
Interni decoris gratia, sæpè rapit;
Ipse meum contēplor opus; nec dulce, quod ex te
Solamen capio, dissimulare licet.
Dum femora intueor; pretiosa monilia quis non,
Iuncturas femoris dixerit esse tui?
Viscera iuncturæ femorum pretiosa tulere;
Quorum ego, Diuinum nonne monile fui?

CCXCV.

qua fabricata sunt manu artificis.

Ex au-

EX auctore suo, pretium, laudemq; monile,
Consequitur; quoties nobile surgit opus.
Gemmarum series, & obrizo fulgor in auro,
Pulchrior, à docta cernitur esse manu.
Iuncturis femorum distincta monilia castis,
Si quæris Virgo? quàm pretiosa feras.
Respice in auctorem; pretiû, laudemq; merentur
Ex me; nempe Dei sunt fabricata manu.

CCXCVII.

Umbilicus tuus crater tornatilis,

Vers. 2.

Virginei claudens purissima viscera cordis
Centrum, si cupias noscere quod sit? amor.
Illius hîc sedes, Sponsi dulcisque recessus;
Gustibus hîc animæ, deliciisque locus.
Hîc est Diuini crater tornatus amoris;
Formauit manibus, quem Deus ipse suis.
Virgo, Dei crater cùm sis purissimus; ex te
Pollutis nequit, culpa bibisse labris.

CCXCVIII.

nunquam indigens poculis.

Ambrosiæ plenus crater tornatilis in te,
Qui Christo in terris mustea vina dedit,
Est vteri, Virgo, sacrum conclaue pudici,
Nectaris humani pocula nulla ferens.
Mortiferos culpæ, qui gustauere sapores;
Diuino gustu, quod meruere, carent.
Hoc ego tota fruor. nam pleno fonte reclusit
Diuinos gustus, gratia plena mihi.

CCXCIX.

Venter tuus, sicut aceruus tritici,

Angelici panis, mysteria quando stupenda
 Cogito; mox animum tu mihi Virgo subis.
 Triticeo hoc Sacramentum velamine constat;
 Quo Christi Deitas, sacra Caroq; latet.
 Annon hæc eadem mysteria, fecerat in te?
 In tua, qui venit viscera pura, Deus.
 Angelicum panem, tuus ergò quando ferebat,
 Verè triticeus venter Aceruus erat.

CCC.

vallatus liliis.

ONiuei flores! o puræ lilia mentis!
 O vteri, Virgo, casta vireta tui!
 Quidni delicijs hîc affluat omnibus! atque
 In te Diuinus, dulcè moretur amor!
 Viscera si tua, sunt purissima lilia; tantum
 Circumuallârunt quæ Deitatis opus.
 Floribus his fuerat, sacer hic vallatus aceruus;
 Dum tua vallârunt lilia, carne Deum.

CCCL.

Vers. 3. Duo vbera tua, sicut duo hinnuli gemelli caprea,

Innocuum, Virgo, cùm tu lactaueris agnum,
 Vbera Virginei, qui tua lactis amat;
 Quid tibi cum capreis? ouis es mitissima; per quâ
 Agnus hic, humanæ vellera carnis habet.

Hinnu-

Hinnulus iste tuus, certum est; ast vnde gemelli
Sunt capreae? quibus haec vbera lacte scatent.
Ut tibi peccator fieret, velut hinnulus alter;
Vbera propter eum, lac capreaeque geris.

CCCII.

Collum tuum, sicut turris eburnea,

Vers. 4.

VNdiq; te, Virgo, candoris symbola poscunt,
Lilia nunc florent, nunc tibi candet, ebur.
Innocuo turris respondet eburnea collo;
Quo tuus, è terris sidera tangit apex,
Haec contra Stygium moles turrata furorem,
Vinceret ut maculas, candida tota stetit.
Styx non praualuit, nam puro vicit in ortu,
Conceptus labem turris eburna tui.

CCCIII.

Oculi tui sicut piscina in Hesebon,

LAudavi puros toties, mea Mater ocellos,
In te; sed laudum nullia rursus habes.
Fontibus hos vitreis, niueis similesque columbis,
Crysalloque pares dicere, suasit amor.
Piscinas Hesebon mihi nunc praeferre videris;
In quibus è vitreis fontibus, vnda salit.
Retia sint procul hinc peccati, nam Deus ipse
His in piscinis, rete salutis habet.

CCCIV.

qua sunt in porta filia multitudinis:

Filia multorum culpa est. peccauimus omnes;
Ex nobis soboles haec, inimica Deo.

Q

Qua

Qua data porta ruunt, semel in contraria lapsi;
In præceps fertur mens semel acta malis.
Hâc stetit in porta, tecum piscina salutis;
Multorum perte, nam bene tuta salus.
Piscatura hominum non est felicior vlla;
Piscator Deus est, rete Maria Dei.

CCCV.

Nasus tuus, sicut turris Libani;

Nasus odorati sedes dulcoris, & index,
Thuris delicias suaueolentis amat.
Impuri densas refugit spiraminis auras;
Balsama si spires, balsama grata capit.
Contra foetores culpæ, purissima Virgo,
Fecit odoratus moenia tuta sui.
Nasus ei turris Libani, longius arcet,
Virtutum, dulci quidquid odore, caret.

CCCVI.

qua respicit contra Damascum.

Adversus maculas culpæ, & foetentis Auerni;
Dulcia Libani balsama turris amans.
Respicit ex alto, quò se famosa Damasci
Moenia protendant, vrbsq; decora nitet.
Sanguinis est succus, de nomine clara Damascus;
Turris eam arcano, respicit ergo suo.
Nobiliore modo, fuerit cum Virgo redempta;
Diuini succus, Sanguinis illa fuit.

CCCVII.

Vas. s. Caput tuum ut Carmelus:

Vicin

Vicinus pelago pulcher Carmelus, vt alto
Vertice, fluctuagi despicit ima maris;
Sic Regale Caput Diuinæ Virginis, inter
Electos, alto culmine summa petit.

Si caput est vitæ conceptio? Virginis hæc est
Gloria, quod capite hoc vicerit omne decus.

Æquora Carmelus sublimi despicit axe;
Peccati superat sola Maria mare.

CCCVIII.

Es coma capitis tui, sicut purpura regis,

Avgusti capitis vertex, quod fulgeat ostro,
Non mirum Virgo; Regius hic color est.

Imperium non sola tibi pretiosa corona;

Nec ius sceptorum, nec thronus ipse notat;

Purpureas Regina comas, sed vertice toto,

Pro maiestatis conditione geris.

Quis decor hic animã, quæ gratia purpurat intus?

Purpureæ capitis, si tibi Virgo comæ.

CCCIX.

vincta canalibus.

SI Regale decus, quo tu Regina coruscas,

Purpureusq; color, quærimus vnde tibi?

Ad Regis Regum, pretiosos ire canales

Fas sit; in his, Virgo, purpura tincta tua est.

Ex plagis Christi, prima est tu purpura Regis;

Inde tibi rosei sanguinis iste color.

Ante tuum, fueras his vincta canalibus ortum;

Vt culpæ nunquam compede vincta fores.

Q2

CCCX.

Vers. 6 Quàm pulchra es, & quàm decora charissima,

O Quoties pulchram! quoties te Virgo decorâ
Effuso cordis viscere, dicit amor!

Rem mihi dilectam, volupè est geminare; nec vllus
Temperat affectum, verba capitq; modus.

Te decus electum, mea gratia fecit, amorq;
Quo, post me, voluit pulchrius esse nihil.

Omni momento fueras purissima, quidni
Omni momento, sis quoq; chara mihi?

CCCXI.

in deliciis?

Hic tandem cesset, fileat, planèq; fatiscat,
Omne, quod orbis habet, cor simul osq; simul;
Quanta voluptatum tibi sit, quàm dulcis abyssus!

In me Virgo Parens, si memorare velit.

Si mihi deliciae, puris in cordibus; annon,

Has ad delicias, tu mihi prima venis?

Immensum quiddam meruit dulcedinis, in te

Purus, qui superat cuncta creata, decor.

CCCXII.

Vers. 7. *statura tua assimilata est palma.*

FRondibus à terra fursùm in fastigia ductis,

Palma, triumphorum gloria prima viret;

Celsiùs assurgens, quò pondera fortiùs vrgent,

Staturam decoris promouet illa sui.

Te superasse decus, Virgo, quòdcunq; creatum,

Ista triumphalis, quàm benè palma docet?

Labe

Labe carens ortus, partus sine labe pudoris;
Hæc est staturæ, maxima palma tua.

CCCXIII.

Et vbera tua botris.

Infantem lactasse Deum, quæ gloria Matris?
Quantus honos! quo tu Regia Virgo nites.
Æterni Patris, Verbum dulcore relicto,
Pufio Virgineis pendet ab vberibus.
Quàm purus decor hic! quàm labis nescius! à quo
Fit summè purus, pendulus ipse Deus.
Excessum tanti nemo miretur amoris;
Cùm sit Virgineis, ebrius ille botris.

CCCXIV.

Dixi, ascendam in palmam,

Verf. 8.

Dum mortale genus, victori celsit Auerno,
Inductum vapidis, ad mala prima dolis;
Indolui; palmamq; Stygi celsisse superbam,
Dum meus, haud potuit zelus, amorq; pati;
In crucis ascendam dixi, sacra victima palmam;
Hic superata mihi culpaq; Styxque cadet.
Ascendi, vici. primæ sic nescia culpæ
Virgo, triumphorum est palma suprema mihi.

CCCXV.

Et apprehendam fructus eius:

Si mihi Crux palma est; dulces vbi carpere fructus,
In Cruce tam dira, supplicijque licet?
Vulnera mille patent, hæret trux lancea cordi;
Transfixum lacerat spinea sylvæ caput.

His ego non moueor. dulcescunt omnia pro te;

Vt fias Mater, prima redempta mihi.

Tu Crucis ex palma fructus dulcissimus; in quo

Peccati maculae, nullus amaror erat.

CCCXVI.

Et erunt vbera tua, sicut botri vinea.

Vulnera si cruciant, si toto corpore fixus

Me dolor exanimat, cordeq; vulnus hiat;

Tam graue torcular, si guttas sanguinis omnes

Exprimit? vnde meis dulcia vina botris?

Vinea sanguinis est, mea passio; sed mihi dulcis;

Dum primam Matrem vindico labe meam.

Vulnera quae patior, non sentio. nam tua, Mater

Sunt mihi, sunt dulces, vbera casta, botri.

CCCXVII.

Et odor oris tui, sicut malorum.

NOxia, dum vetiti, gustauit fercula mali

Eua parens, olidis mox grauat ora cibis.

Foetet odor culpae, fugit heu innoxia vitae,

Gratia, conspectum non patiturq; Dei.

Oris, Virgo, tui sed rursus gratia fragrat,

Inuitans Sponsi basia pura sui.

Os labe infectum, malo foetebat amaro,

Os sine labe tuum, dulcia mala sapit.

CCCXVIII.

vers. 9: Guttur tuum, sicut vinum optimum,

Quod sobolem totam, mortali labe peremit,

Inspidum guttur, pessima vina bibit.

N ca

Nō erat hoc, Phlegetō quod finxit, dulce falernum?

Plena venenato crimine, vappa fuit.

Optima vina tibi fuerant seruata Parenti;

Nam fuerat cordis, vas sine labe tuum.

Hinc ego de cælis, ad te purissima veni,

Gutturis hīc sitiens, optima vina tui.

CCCXIX.

dignum dilecto meo, ad potandum,

MAfrica quæruntur, quæruntur Cretica vina,

Atq; vua quidquid de potiore scatet;

Magnificis Regum mensis, vt potio digna

Condiat insigni fercula digna mero.

Potio digna Deo dum quæritur; vndiq; potum

Inspidum, culpæ foeda labrusca dedit.

Sola meæ vitis, sine tactu criminis vua,

Dilecto fuerat, potio digna meo.

CCCXX.

labiisq; , & dentibus illius ad ruminandum.

Ruminet vt dulces, labiis, & dentibus escas

Dilectus; sapidis gustibus hoc agitur.

Dulcia sed vini, quis pocula ruminat? omnis

In Sponsi quando viscera, dulcor abit.

Hæc vini dulcedo tui, castiq; pudoris

Vim tantam, puro germine gustus habet;

Vt mirè sitiens Sponsus tua pocula, vinum

Dentibus, & labiis ruminet ille tuum.

CCCXXI.

Ego dilecto meo,

Versu.

Quærit

Quærit amor, quis sit? qui toto corde requirat,
Maxima dilectum post benefacta Deum.
Cordis enim, debetur ei conuersio tota;
Qui totum nobis se dedit, absque modo.
Cor nemo potuit totum conuertere; cuius
Non minimam partem, cū Styge culpa tenet;
Ast ego, sola dedi, felici Mater in ortu,
Dilecto, totum cor sine labe, meo.

CCCXXII.

Est ad me conuersio eius.

VT Nato decreta meo, fuit ista voluntas,
Carne sub humana viuere, sicque mori;
Mox decreta meo Mater purissima Nato,
Primæui culpam criminis ante, steti.
Illius hinc ad me conuersio tota; semelque
Visa, Deo placui semper amica meo.
Tota animæ, puncto nam quo formabar, ad illum
Conuersa est facies immaculata mea.

CCCXXIII.

vers. 11. Veni dilecte mi, egrediamur in agrum,

Arcani conclaue, diu te seruat amoris,
Deliciaq; Patris, te sine fine tenent.
Mi dilecte veni; suprema palatia linque,
In terræ iam nunc egrediamur agrum.
Omnia peccati sed acutis horrida spinis,
Plantas, iure times, pungere velle tuas.
Mi dilecte veni, meus, in quo dulcè moreris,
Ecce carens spinis, immaculatus ager.

CCCXXIV.

CCCXXIV.

commoremur in villis.

Dlligis urbanos cœtus dilecte, tot ante
Sæcula, Diuinis sedibus vsque manens.

Rus etiam placeat, gratæque silentia villæ;

Hic quoq; iucundas, fac tibi Sponse moras.

Tot tibi sunt emptæ, pretioso sanguine villæ;

Tot bona, tam caro sanguine parta, vide.

Tot villas emi, sed tu sine crimine Virgo,

Empta es delicijs, vnica villa meis.

CCCXXV.

Mane surgamus ad vineas,

Verf. 12.

Dormis mi Iesu; sed amanti corde paterno,

Te dulcis somnus, grata quiesque tenet.

Iam dulces somnos, & mollia strata relinque;

Surgamus primò mane aliquando, decet.

Non ignauus amor tuus est; surrexit ab omni

Sæculo, in electæ Matris honore vigil.

Dum tibi plantabar purissima vinea, cunctas

Ante creaturas, hoc tibi mane fuit.

CCCXXVI.

videamus, si floruit vinea,

Matutinus amor, si dulcia somnia rumpit;

Huc oculos vertas, Sponse, necesse tuos;

Vt videas mecum, si floruit omne; quod ipse

Plantasti; si spes dulcibus inde botris.

Spes tua, mi Iesu, sed non respondit in omni

Palmite; nam culpâ non caruere suâ.

R

Flos

Flos meus, aternūm puro de germine vernat;
Hæc oculis digna est, vinea sola tuis.

CCCXXVII.

si flores fructus parturiunt,

Vitibus electis, pulcherrima germina Sponse
Tot dederas, culpâ sed cecidère graui.
Flos animæ primus, tribuit quem gratia prima;
Quâm pulcher totus, quâm sine labe fuit!
Sed non parturit, quem vellet gratia fructum;
Nam mortem genuit culpa, odiumque Dei.
Te fructum vitæ, te puri germen amoris,
Parturiunt flores, sed sine labe mei.

CCCXXVIII.

si floruerint mala punica:

Non dubita Iesu, num floreat aureus ille
Flos in me, qualem Punica mala ferunt.
Floreo. nam vitale decus, mihi purus in ortu,
Non extinguendo flamine, fudit amor.
Ad tactum culpæ, vitæ flos concidit omnis
Mali infelicis, quod mala prima tulit.
Arbor ego vitæ, peccato nescia tangi,
Quæ semper carpas, aurea mala dabō.

CCCXXIX.

ibi dabo tibi vbera mea,

Palmitè botrifero, vernans vbi vinea floret;
Pingit vbi radians, aurea mala color;
Florida Virginitas mea, te dulcissime Iesu,
Huc inuitatum, poscere sola cupit.

Delic-

Deliciis locus est, vbi gratia floruit omnis;
Atque omni potuit labe carere decor.
Hic tibi Virginei, dabo, fugas vbera lactis;
Flos vbi delicias immaculatus habet.

CCCXXX.

Mandragoræ dederunt odorem,

Vers. 13.

VT uenias Iesu; casti sine labe pudoris,
Tot tibi dulcis odor, cinnama grata parat.
Tota tibi florum, zephyros fragrantia lenes
Halat; & omne calet iam thymiana tibi.
Mandragoræ gratum spirant te propter odorem;
Qualis serpentum toxica sæua fugat.
Hic me defendit Stygii serpentis ab ictu,
Ex anima spirans immaculatus odor.

CCCXXXI.

in portis nostris omnia poma.

Nil sine te Iesu fecundum, te sine pulchrum
Nil; tecum decus est omne, penaque sacrum.
In vitæ porta, funestæ noxia mortis,
Poma homini, sine te, culpaq; Styxq; tulit.
Porta meæ vitæ tecum fuit. inde salutis
Poma mihi, virtus immaculata dedit.
Mors alibi regnet, tecum purissima vitæ
In portis nostris, omnia poma virent.

CCCXXXII.

Noua, & vetera, dilecte mi, seruauit tibi.

VT veteres virtutis opes, & munera prima;
Omnia seruauit sic noua, Sponse tibi.

R. 2

Hoc

Hoc vetus est; primæ labis non conscius ortus;
Exortu quali prodiit Eua Parens.
Hoc nouum; inoffenso materni flore pudoris,
Virgineo Natum viscere ferre Deum.
Conseruata meo felici germine, & ortu,
Sunt noua, sunt vetera hæc, omnia Sponse tibi.

DIES OCTAUA,

Ex Cap: Cantic: Octauo;

CCCXXXIII.

vers: 1:

Quis mihi det te fratrem meum,

EXclamas Virgo, votis ingentibus ardes,
Dilectoq; cupis vt potiare tuo.
Sæpè Deum, Sponsumq; tuū Natumq; vocabas;
Nunc etiam fratrem quæris, auesq; tuum.
Quod poscis, dabit hoc generis dilectio nostri;
Ecce Deus, tecum vincula carnis habet.
Incarnatus amor, tibi frater. quis neget ergò?
Quod tanti fratris, sis sine labe Soror.

CCCXXXIV.

sugentem vbera Matris mea;

VBera sugentem quæris purissima Natum,
Vbera ceu Matris, suxerit ille tuæ.
Te Matrem, Natumq; tuum, quis credat iisdem
Vberibus pastum? quod tamen implet amor.
Natus ab æterno, quod suxit nectare plenum,
In Deitate illi, cor Patris vber erat;

Quod.

Quod tu fugebas, aeterni filia Patris,
Nonne tibi fuerat, cor Patris vber idem?

CCCXXXV.

ut inueniam te foris,

INtus es, ô Iesu! frueris dum corde Paterno;
Immensaq; lates in Deitate Deus.

Hic tibi inaccessa posuisti lucis abyssum;

Hic sedem, sed non inueniendus habes.

Arcanum iam solue tuum, quid Nate moraris?

Vt videam te fac, inueniamq; foris.

De me sumpta caro, visendum te mihi præbet;

Intus es immenso Numine, carne foris.

CCCXXXVI.

Et deosculer te,

Oscula, dum cupio, tibi figere dulcia Iesu
Matris cur differs, oscula pura tuæ?

Si Deitas immensa negat? substantia carnis,

Non neget; hanc ex me sumere dum placuit.

Quam peto, plus tribuis; Deitatis, & oscula carnis;

Hoc vtrumq; dares vt mihi, FACTVS HOMO ES.

Osculer ergo foris te dulciter, osculer intus;

Delicijsque fruar Mater vtrinq; meis.

CCCXXXVII.

Et iam me, nemo despiciat?

HÆc est immensi dignatio numinis in me,
Quod Natum voluit me genuisse suum.

Hæc Incarnati Verbi, cellissima cum sit

Maiestas; inde est par mihi nullus honor.

R 3:

Iam 1

Iam me despiciat nemo, cui figere soli
Matris iure datum est, oscula pura Deo.
Et tamen à macula, qui me non soluit in ortu;
Hèu solus, Matrem despicit ille Dei.

CCCXXXVIII.

Vers. 2.

Apprehendam te,

E St fera, quæ rapidis fugiens velocior Euris,
Non renuit sola Virginitate capi.
Omnia cùm superet venabula; vincitur vno,
Quem decorat virtus inuiolata sinu.
Si fugis ô Iesu! sinus en purissimus hic est;
In quo, Virginitas te mea sola capit.
Eripiat mihi te licet haud effabile Numen;
Apprêndet Iesu, te mea pura caro.

CCCXXXIX.

Et ducam indomum Matris meae:

L Ongiùs exiuit placari nescia, Iesu
Peccati vindex, numinis ira tui.
Labe profanatas æternùm respuis ædes;
Communes habeas cum Styge, tunc lares.
Hospite digna Deo, sed te mea gratia Mater
Poscit; vt vltlices temperet illa minas.
Huc ego te ducam. nam gratia condidit in me,
Hanc tibi, quam nescit crimen, & ira domum.

CCCXL.

ibi me docebis,

S Preuerat æternæ legis mandata, rebellis
Eua, Stygis mallens impia iussa sequi.

Sic

Sic tibi didicit, meruit sic vindicis iræ
Fulmina; Doctorem cum fugit illa Deum.
Tu mihi sis Iesu sapientia, tu mihi Doctor;
Fecit ubi cathedram, gratia pura tibi.
Si tibi cor cathedra est; ibi me dilecte docebis,
Præter te solum scire, & amare nihil.

CCCXLI.

Et dabo tibi poculum, ex vino condito,

Gratia Doctori, vinique refectio dulcis
Debetur, quoties mystica verba docet.
Ille animam reficit, tu dulcia pocula negabis;
Fac sapiant illi pocula, verba tibi.
Dogmata si per te, Iesu, cælestia disco;
Cur tibi Doctori, dulcia vina negem?
Virginitas in me, quæ condit vbera Matris;
Hæc condita tibi, dulcia vina dabit.

CCCXLII.

Et mustum malorum granatorum meorum.

Vina tibi sapiunt; nec mustea pocula Iesu,
Sed non peccati felle timenda, fugis.
Musta venenato quondam plenissima succo,
Ex malis voluit ponere culpa tibi.
Odisti cyathos culpæ, sapidissima quæris
Musta; sed à malis non vitiata malis.
Credo tibi sapiunt, malorum musta meorum;
Namq; in eis virtus immaculata sapit.

CCCXLIII.

Leua eius sub capite meo,

Verf: 3.

Princi-

P Rincipio vitæ, quo nos conceptio format,
Omne hominum, culpa nutat in orbe caput.
Nascimur hêu tremuli, declinamufq; rebelles;
Quò nos, consueto tramite noxa trahit.
Sed dum concipior, capiti suauiffime Iesu,
Visus es ipse manum supposuisse meo.
Non mea nutauit Conceptio. nam tua vitæ
Sub capite hoc, fuerat cordis amica manus.
CCCXLIV.

Et dextera illius amplexabitur me.

Æ Terno, diuinus amor, me foedere strinxit;
Excepitq; suâ dulciter ipse manu.
His in deliciis, hos Numinis inter amores,
Vita mihi dulcis, morsq; beata fuit.
Nunquam peccaui, Domini quod dexterâ fecit;
Cuius in amplexus, culpa venire nequit.
Hoc amor æternùm meus amplexabitur in me;
Quod sine labe, sibi condidit ipse decus.

CCCXLV.

*Vers. 4. Adiuro vos filia Ierusalem, ne suscitatis, neque
enigilare faciatis dilectam,*

S Æpè mihi Matrem turbatis, sæpè quietem
Rumpitis ô animæ! quod graue censet amor.
In Deitate mea, somnus dulcissimus illi;
Cogitur ad vestras, sed vigilare preces.
Nouimus ô Iesu! nullius conscia culpæ,
Quod secura tuo dormiat illa sinu.

Dormiet

Dormiet æternùm sed nostræ cura salutis;

Mater cessabit, si vigilare tua.

CCCXLVI.

donec ipsa velit.

PRædulces somnos, tanti quis nolit amoris
Æternos fieri? si Deus ipse velit.

Ergo tuæ Matris, si tecum est vna voluntas;

Æternos somnos si volet ipsa, voles.

Cura igitur nostri coram te desinet; illam

Si dormire velis, donec & ipsa velit.

Spes bona sed tamen est nobis. nam tu bone Iesu,

Nos saluos fieri vis, quoad ipsa velit.

CCCXLVII.

Qua est ista, qua ascendit de deserto? Vers: 31

Quis stupor, attonitas suspēdit, hic vndiq; mētes?

Quæ vox ascensum, non capit ista tuum?

Virgo triumphali dum scandis in æthera plausu;

Tunc ex deserto, tam speciosa venis?

O planè deserta tuo sunt omnia, Virgo

Discessu! nec habet terra, Deus quod amet.

Tu sine labe Deo placuisti. iure proinde

Cætera desertum, tu paradyfus eras.

CCCXLVIII.

deliciis affluens,

Hic ubi peccatum, iusti mœroris abundat

Infelix nimium causa, latexque mali;

Affluit in lachrymis occasio mille dolorum,

Et quidquid miserum, terrea vallis habet.

Hac veniens ex valle, Deo purissima Mater,
Deliciis animæ diffusis vndè tuæ?
Hic vbi sunt aliis lachrymæ, pro labe reatus;
Deliciæ fuerant hic, sine labe mihi.

CCCXLIX.

innixa super dilectum suum?

Res hominum, primo scelerati criminis ortu,
O quam! tota fuit cardine mota suo.
Fluxa fides, errans ratio, concussa voluntas,
Omniaque interitu pro.ubuere graui.
Tu steteras immota Deo, lapsusque parentum
Cardinibus nequit, Virgo, nocere tuis.
Vitæ cardo tuæ, Conceptio pura triumphat;
Dilectus fuerat, nam tibi firma basis.

CCCL.

sub arbore malo suscitavi te:

Ante venenatos fructus, quos protulit arbor,
Infelix, primæ fons, & origo notæ,
Tu fueras electa, tuo purissima Nato
Mater, & à culpæ Virgo remota malo.
Quomodo sub malo te suscitavit arbore Natus?
Sub qua non fueras, dum cadit Eua Parens.
Sub qua, Iesus amor, me puro suscitavit ortu;
Non malus culpæ, sed Crucis arbor erat.

CCCLI.

ibi corrupta est Mater tua,

Mystica res, latitante suo non obuia sensu,
Corruptam matrem, dicere Virgo tuam.

Sub

Sub malo, corrupta fuit tua gr̃atia Mater;
Dum sacra corrumpit m̃umera, primus homo.
Hic cecidit flos ille boni, primæuque virtus;
Cuius in exortu fons, Deus ipse fuit.
Sed virtute Crucis, per quam tu prima redēpta es,
Incorrupta tibi gratia, Virgo data est.

CCCLII.

ibi violata est genitrix tua.

Scius quod genuit te Virgo, gratia mater;
Quæ fuerat genitrix immaculata tibi;
Sed quis eam, magno violatam dixerit ausu
Sub Cruce? quæ mundi vita, salusque fuit.
Hic vim passa grauem, dū pro te Matre laborat;
Vulneribus dum te parturit illa suis.
Tot plagas inter, dum pender in arbore Christus;
Gratia, in auctore est, hic violata suo.

CCCLIII.

Pone me ut signaculum, super cor tuum, Vers: 6.

Primitiis hominū, dederat mea dextra creatrix,
Dona animæ, signo non violanda meo.
Maieſtatis opus, rea criminis sua resignans!
Cor mihi signatum, cor dedit illa Stygi!
Tumea, non tantum Virgo signacula pone;
Sed cordis signum, me tibi pone Deum.
Tunè meo fueris bene cūm munita sigillo?
Mater non fies immaculata mihi?

CCCLIV.

ut signaculum, super brachium tuum:

IN signum cordis, quoniam tua te mihi Iesu;
Gratia Diuini cordis, amorq; dedit;
Accepto diploma sacrum; securaque culpæ
Per te mi Iesu, iam tua Mater agam.
Quid tibi signato reddam pro corde vicissim?
Brachia conignes immaculata mihi.
Quæ te gestârunt, consigno brachia; pro me
Nam tua, mole Crucis brachia signat amor.

CCCLV.

quia fortis est, ut mors dilectio.

OMnia mors vincit, mors omnia dissipat, aufert
Omnia post cineres, soluit adusq; nihil.
Mors animæ culpa est. fons est dilectio vitæ.

Peccatum mactat, gratia viuificat.

In me si fuerat cœu mors, dilectio fortis;

Primæuam, cur non, vincerit illa notam?

Vicit, & in tumulo culpæ, mortisq; triumphans

In me, peccatum soluit adusque nihil.

CCCLVI.

dura sicut infernus amulatio:

AD maculam vertit, quod ego sine labe creauis;

Inuida Styx factis, æmula facta meis.

Omnia corrupisse putans, dum gaudet, ouatque;

Pro te, Virgo, meus quàm bene zelat amor!

Humano fuerat corrupto durus in ortu

Infernus; meritas sed tulit ille vices.

Ardens inuidiâ fuerat sibi durus Auernus;

Ortu cum fuerant omnia pura meo.

CCCLVII.

*lampades eius, lampades ignis, atque
flammarum.*

Ornatas mediis tulerint quod lâpadas umbris,
Commendat Sponsus pectora casta Deus;
Peruigil hoc egit dilectio; quæ tamen eheu
Tum dormitavit, crimine dum cecidit.

Lampadas ornauit dilectio peruigil in me;
Sed non dormitans, sed sine labe nitens.

Quâ vigil in maculam fuit hæc vis flamma? nullū
Momentum, quo non arserit illa, fuit.

*Aqua multa non potuerunt extinguere
charitatem,*

Verj. 7.

VT populi multi, sic & peccata malorum,
Heu nimium multis æquiparantur aquis!

Turbidus est illis fons culpæ, copia vasta,
Inque Erebi fundum cæca vorago ruens.

Omnibus his æterna mei dilectio maior,
Multas peccati quæ superauit aquas.

Non extinctus amor meus est his fluctibus; in me
Omnia consumens, nam Deus ignis erat.

nec flumina obruent illam:

Infans Nilaco Moses in flumine mergi
Non potuit, placidis pusio vectus aquis.

Innocuas animi dotes, non obruit amnis;

In quo peccantùm naufraga turba perit.

Flumina quid metuam, si culpæ Nilus inundet;

Cor mihi securum est, quod sine labe natat.

Obruar hæud vndis peccati. nam mihi Iesus

Fons meus, his vndis non fluit, igne fluit.

CCCLX.

*si dederit homo omnem substantiam domus
sua, pro dilectione,*

Magnanimi cordis res est dilectio; nil tam
Æstimat, ardenti pectore quam quod amat.

Nulla domûs tantâ est substantia, nulla facultas;

Dilectio non det, quam generosus amor.

Totius sed nulla Deo substantia cordis

Celsit, vbi cordis portio culpa fuit.

Tota mei cordis substantia celsit amanti,

Corque Deo purum, pura hominique caro.

CCCLXI.

quasi nihil despiciet eam.

Non est grata Deo substantia cordis iniqui;

Nec facer impuro corde paratur amor.

Si dederis cor tale Deo, quo poscis amari;

Despectum meritò, cæu nihil illud erit.

Non despecta mei substantia cordis, amari

Affectu puro quasit, & meruit.

Peccatum nihil est, quod amor despexit; at in me

Hoc procul excludit gratia plena nihil.

CCCLXII.

Soror nostra parua,

EX hominum serie, post Christum, prima fuisti ^{Verj: 3:}
 Tu prauifa Deo, quem genuisse datum est.

Ortus præcessere tui tot secula Virgo,

Maxima tu natu, quomodò parua soror?

En tamen hoc loquitur Trias Augustissima de te;

Non habet ætatem, paruula nostra soror.

Gratia tanta tibi puri candoris; vt infans,

Parua sororque velut, tu videare Deo.

CCCLXIII.

Et vbera non habet:

LActe tuo, Diuina Parens, suauiſſimus infans
 Nutritus fuerat, dulcis amorq; tuus;

Vbera quæ fugat, tibi nunc materna deesse

Cur queritur? cùm sint vbera plena tibi.

Non est hæc Iesu querimonia; sed tua laus est;

Quod sis tam felix, tam sine labe Parens;

Vbera non hominum cœu iam videaris habere;

Vbera de cælo cum data, Virgo, geras.

CCCLXIV.

quid faciemus sorori nostræ?

O Immensa Dei bonitas! ô Virginis ille
 Quem nemo potuit dicere, mirus amor!

Omnia cùm dederit, rursum deliberat; ac si

Nil penitus Matri, fecerit ille suæ.

Magna sibi fecisse Deum canit ipsa, probatque;

De magnis rursum cogitat ille tamen.

Tam

Tam dilecta Sacræ Triadi es, purissima Virgo;
Ut de te semper, quid faciamus? agat.

CCCLXV.

quando in die alloquenda est?

Quid faciat, Diuinus amor, dum consulit ipse;
Alloquii gratam cogitat ille diem.

Expectare diem quid opus? purissima semper

Alloquii cum sit Virgo parata Dei.

Expectata dies fuerat, quæ Fiat amicum

Protulit. hæc de te Virgine, dixit amor:

Non potes esse Deus, cum sis ô Virgo creata;

Quid faciam? poteris sed genuisse Deum.

CCCLXVI.

Vers. 9.

Si murus est,

Quid dubitat cælestis amor? murusne sit illa
Herois, poterat quæ superasse Stygem.

Intitabat mundo furialis machina culpæ;

Quæ mortale hominum sterneret omne genus;

Virgo triumphatrix sed in ortu, vt vinceret Orcû;

Cinxit eam firmis mœnibus, ipse Deus.

Murus ei, solidum robur virtutis ab alto;

Labi non poterat, quæ sine labe stetit.

CCCLXVII.

adificemus super eum propugnacula argentea:

Non renuit dulces operas, tuus optime Iesu,
Munimentorum Virginis author amor.

Si murus Virgo est; his propugnacula cur non

Mœnibus inuictis, adificemus ait?

Excubi-

Excubias vbi candor agit purissimus; o quam

Munimenta illi sint pretiosa, decet!

Robora mox surgunt, argenti ducta metallo;

Aureus hic murus, nam Deitatis erat.

CCCLXVIII.

si ostium est,

HOc opus est, immensa Trias, quod fecit amoris
Dextra tui; de quo maxima cura tibi.

Nunc querit, quod fecit opus, mirabile amoris
Inter delicias Virginis, ingenium.

Hæc Incarnati purissima ianua Verbi,

Per quam de cælo vita, salusque data est.

Si te, Virgo, suum voluit Deus ostium habere;

Num Diuina patent, ostia pura Stygi?

CCCLXIX.

compingamus illud tabulis cedrinis.

Ostium ab æterno cum conclusisset, ut in te
Magnus Virgo opifex ædificaret amor;

Consilio Sacræ Triados, molimen id vrgens;

Ut tantæ, exactum surgeret artis opus;

Compingamus, ait, tabulis te Virgo cedrinis;

Ut soli pateas, ianua pura Deo.

Tam benè compactas, in te purissima Virgo

Soluere num poterat culpaque, morsq; cedros?

CCCLXX.

Ego murus,

Vers. 10.

HOc non diffitear, quod coram iudice toto
Orbe, mihi volupè est dicere, murus ego.

T

Siue

Siue meos ortus considero labe carentes ;
Non expugnatus crimine, murus ego.
Cogito Virginei seu Mater germina partus ;
Ex me progenito numine, murus ego.
Seu mihi deuotas video, quas protego mentes ;
Iustis, atque malis, vndique murus ego.

CCCLXXI.

Et vbera mea, sicut turris,

VBera, quae tibi sunt dulci manantia lacte ;
Quas belli turres, vbera pacis habent ?
Ut reprimant hostes, turritas surgere moles
Nouimus ; at dulcis pax tibi, Virgo placet.
Quod mea delegit, quae iugeret vbera lesus ;
Hoc in me culpam terruit, atque Stygem.
Sic defensa fui, Diuinae Matris honore ;
Sic turres fuerant, vbera casta mihi.

CCCLXXII.

ex quo facta sum coram eo, quasi pacem reperiens.

MVrum te Virgo, tua turres vbera dicis ;
Rursum te pacem composuisse, canis.
Pax simul, arma simul tecum. si facta repertris
Pacis es ? armatis turribus ecquid opus ?
An quod labe carens ex quo, concepta es, ab inde
Repperiens pacem tu quasi, bella cies ?
Pax tibi. sed nobis pro te, maculaque carenti
Sunt pro conceptu, dulcia bella tuo.

CCCLXXIII.

vers. 11. vinea fuit pacifico in ea,

T ot

80

Tot iam delicias, tot dulcia gaudia Sponsi
Audimus tecum, tot variata modis;
Pacifico tandem suavissima vinea Sponso
Diceris, & tuus hinc symbola claudit amor.
Scilicet hæc laudum vis est, & summa tuarum;
Pacifici Iesu, vinea quod fueris.
Pax sine peccato est, in te quoque vinea pacis,
Pax sine peccato, pax sine lite fuit.

CCCLXXIV.

que habet populos:

Pacifici cum sis pulcherrima vinea Iesu,
Deliciis eius non nisi sola pates.
Accessus sed cur populis, conceditur in te?
Arcanos gustus si Deitatis habes?
Hæc est, Virgo, tui pietas dulcissima cordis;
Quod sis vna licet, vinea pura Dei;
Omnibus ut pateas, ad nectar dulce salutis;
Ad te tot populos, vinea sancta voces.

CCCLXXV.

tradidit eam custodibus,

Quid vigilas inferne? tuo quid culpa reatu
Instas? hic ubi stat vinea pura Dei.
Tradidit inuictis Deus hanc custodibus; ut nil
Ex his decerpant culpaque, morsque botris.
Custodes quæris? quibus hæc purissima cessit.
Vinea, ab exortu non violata suo.
Seraphini in cælis; in terris Ordo Minorum,
Illius est custos quam benè Seraphicus?

T 2

CCCLXXVI.

vir affert pro fructu, eius mille argenteos.

Protulit immensi pretij, quem vinea fructum;
 Est Deus, ex pura Virgine, **FACTVS HOMO.**
 Mille quis argenti? quis pondera cogitet auri?
 Et quotquot gazas, terra, polusque gerit:
 Germinis immensi pretium, Deitatis abyssus,
 Vnica quod nouit, ponere sola potest.
 Virginis hinc etiam, quem vinea pura meretur,
 Ex tanto fructu, noscitur iste valor.

Vinea mea, coram me est.

vers. 12. **D**Vm collata mihi, recolo tua munera Iesu;
 Expendoque tuus, quæ mihi fecit amor;
 Hæc recolens, vt amore tui mens tota liquefcat;
 Immensi pretij, tot benefacta iubent.
 Aternùm quàm dulce reuoluere! quomodò per te
 Plantata est animæ, vinea pura meæ.
 Hæc mea, coram me, cur non sit vinea semper?
 Cuius semper honos immaculatus erit.

*Mille tui pacifici, Et ducenti his, qui custodi-
 unt fructus eius.*

Custodita tibi, quoniam sum vinea Iesu;
 Diuinum vt possem, te genuisse botrum;
 Quid meruere sacri custodes? quos habet ex te
 Vinea Conceptus immaculata mei.

His, quibus est commissa meæ Conceptio vitæ;

Vt defendatur vinea pura mihi;

Pro te Matre mea zelantibus, ipse beatæ

Pacis ero merces, Rex ego pacificus.

CCCLXXIX.

Quæ habitas in hortis,

Vers. 13.

Non alibi, Virgo, quæ quærere suadet in hortis,
Te meus, hortorum gloria dulcis amor.

Delicias habitare tuas hic nouit; & ipsam

Dulcius hâud alio, te scit adesse loco.

Incolis ergo hortos, vbi flos sine labe pudoris;

Gratiaque est ortus immaculata tui.

Hic habitas, his quæro tuus te Sponsus in hortis;

Hic ego delicia sum tibi, tuque mihi.

amici auscultant;

Quid de te dicam, quid mecû Virgo loquaris,

Verba mei, atque oris dulcia verba tui,

Auscultant qui me, qui te venerantur amici;

Quorum pro nostro, zelus honore calet.

His tua, labe carens Conceptio pandit amicis

Arcanum; culpæ quod negat illa reis.

Hæi mihi, qui cecini mysteria tanta scelestus!

Ausibus ô Iesu, spes mea parce meis.

CCCLXXXI.

fac me audire vocem tuam.

Iam toties audita Deo, iam vocibus illi

Inter delicias, mille locuta tuas,

Audiri rursus Virgō deposceris ! o quā
Aures Diuinas, vox tua non fatiat !
Interpres cordis, quæ non consenserat vnquam,
Peccato, sola est vox tua grata Deo.
Fac audire tuam me vocem, sapius inquit ;
Semper enim vox est immaculata tibi.

CCCLXXXII.

Fuge dilecte mi,

CVm non sustineam tot gaudia, cū mihi toto
Victus deliciis, corde liquecat amor ;
Mi dilecte fuge. immensum est, quod sentio de te ;
Obruar hēu dulci nectare ! ni fugias.
Tunc ais vt fugiam ! quæ coniunctissima mecum,
Vnus es, o Virgo, Spiritus, vna caro.
Si mihi causā fugæ, peccati maxima labe ;
In te causā fugæ, non fuit ista mea.

CCCLXXXIII.

& assimulare caprea, hinnuloq; ceruorum,

DVm fugis, vt redeas cupio dilecte ; quod optāt
Tot cerui mecum, tot capreaque tuæ.
Sunt cerui, capreaq; tuæ ; quibus addidit alas
Vt fugerent ; noxæ, iudicique timor.
A te, mi Iesu, si fecit culpa fugaces ;
Vt redeant, culpæ nescia Virgo precor.
Spem veniæ præbens peccantibus, hinnule Iesu,
Ceruis, & capreis assimulare tuis.

CCCLXXXIV.

super montes aromatum.

Hic

Hic vbi Virginei spiratis aromata montes,
Dulcia concludit Cantica, Sanctus amor.
Debit hæc finire sacros fragrantia cantus ;
Ortus, quam spirat, gratia Virgo tui.
Sic cecini de te: tu si quid aromate dignum
Hic fuerit, totum me tibi ferre puta.
Si quid olet maculam, tuus omnia suauia reddat,
Montibus æthereis, immaculatus odor.

Cedat ad æternam Dei Omnipoten-
tis gloriam, & Deiparæ Virginis,
sine macula Originali Conce-
ptæ honorem.

**OCTO BEATITVDINES,
SS. IOACHIM, & ANNÆ,
Virginis Deiparæ, sine macu-
la Originali Conceptæ, Beatissi-
morum Parentum.**

I.
*Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est
Regnum celorum.*

Anna Parēs, Ioachimq; Deo gratissima corda ;
Quis licuit Matrem progenuisse Dei,
Paupe-

Pauperiem colere sacram; de Sanguine Regum
Clara, vetusque licet stirps vtriusque foret.
Ast ô quàm fuerant hâc paupertate beati!
Dum rerum terræ sunt ab amore procul,
Regni cælorum possessio traditur illis;
Nempè Dei Mater Nata, Deusque Nepos.

II.

Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram.

EXpectare, Dei quæ sit perfecta voluntas,
Longanimi sensu, cor nisi mite potest.
Coniugii sterilis tractus, dum tædia profert;
Dum nullos partus, viscera clausa ferunt;
Vicenis annis, mitissima corda Parentum
Virginis, expectant nonnisi velle Dei.
Possedit terram, cor in illis mite beatam;
Terra Dei Mater, fructus eis Deus est.

III.

Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.

Felices lachrymæ, quibus est solamen in ipso
Fonte voluptatis, lætitiæque Deo.
His maduere diu, tristes sine prole Parentes
Virginis; hêu cecidit tam pia gutta diu!
Lugentes tulerint solatia quanta requiris?
In lachrymis fuerat spes quibus vna, Deus;
Gutta cadens oculis, dulcedinis en mare gignit;
Immensum gignit quando Maria Deum.

IV.

Beati qui esuriunt, & sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur. Qvæ

Quæ cōiuncta Deo mens est, & sancta volūtas ;
Esurit illa Dei iustitiam, atque litit.
Ista fames, fitis ista Deo gratissima ; solo
Vitæ fonte Deo sistitur, atq; cibo.

Esurière diū, te Natam Virgo Parentes ;
Iustitiæ solem cūi genuisse datum est.
Angelico, Saturata fames hæc pane quieuit ;
Hæc fitis, est vitæ fonte refecta Deo.

V.

*Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam
consequentur.*

Compatiens animos miseris, hoc ritè meretur ;
Vt Deus ex alto compatiatur ei.
Has bonitas immensa vices vt reddat ; amari
Vult in eis, quos hic fors inimica premit.
Virginis erga inopes dulcissima corda Parentum,
Dum nunquam miseris, viscera clausa gerunt ;
Has meruère vices. vt Natam viscere ferrent ;
Cuius erant, soli viscera aperta Deo.

VI.

Beati mundo corde, quoniam ipsi Deū videbūt.

Virginei fuerint quam mundo corde Parentes,
Ipsorum Soboles Immaculata probat.
Hæc decuit concham, tam mundam nempe fuisse ;
Gemma, Dei Mater, quam pretiosa fuit.
Mundities cordis, labem non sustinet vllam,
In solo figens lumina pura Deo.

V

Ergo

Ergo Deum in cælis, hæc lumina pura Nepotem
Munditie cordis, quam coluere, vident.

VII.

Beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur.

GRatia pacificis hæc est promissa ; quod ipsi
Patre Deo diei, germina digna forent.
Pax inter steriles sed raro visa maritos ;
Infecundus habet iurgia, nempe thorus.
Virgineis fuerat pax alta Parentibus, etsi
Nulla diu fuerint, pignora cara thori.
Pacifici thalami sed quam fecere beatos !!
Ecce Nepos illis, filius ipse Dei.

VIII.

*Beati qui persecutionem patiuntur propter iu-
stitiam, quoniam ipsorum est regnum caelorum.*

CRux sua persequitur iustos ; seperq; necesse est
Innocua iustum pro pietate pati.
Non aliter veniunt palmae, meritiq; corona ;
Ni virtus habeat, quam ferat ipsa crucem.
Virginis, Anna diu steriles, Ioachimq; Parentes,
Hanc, pro iustitia, quando tulere crucem ;
In terris etiam caelestia regna tulere ;
Prole sua Natum, cum meruere Deum.

OCTO

OCTO PRIVILEGIA,

quæ Rex Salomon olim, Templo à se Hierosolymis magnificentissimè extracto, & dedicato, oratione, quæ habetur 3. Reg. Cap: 8. concedi à Deo petiit;

insigne festum Immaculatæ Conceptionis B. MARIÆ V. quod dedicationem eius in Domum Domini recolit, deuotè celebrantibus

ACCOMODATA.

Si peccauerit homo in proximum suum, tu exaudies in celo.

Scinditur in nobis toties, fraternaque cordis
Sæpius offensus vincula rumpit amor.
Mutua iuramus seruandæ foedera pacis;
Rumpimus hæc rursum; proximus indè gemit.
Alma domus pacis, componit iurgia culpæ;
Nil cum dissidiis, Mater amoris habet.
Proximus ut vero tibi sit dilectus amore,
Quam colis, efficiet proxima Virgo Deo.

II.

*Si fugerit populus tuus Israel, inimicos suos
Etc. exaudi in celo.*

PAx homini non est, qui toto militat xuo;
Vita quoad nobis, belligeremus opus.

Sed fugimus passim ex acie, seròq; dolemus;
Constantem pugnae non tenuisse gradum.
Non finis Immaculata tuos ô Virgo clientes,
Ex acie maculam turpis habere fugæ.
Non es mota gradu, puro dum vincis in ortu;
Seruos ergo doces vincere, non fugere.

III.

*si clausum fuerit cælum, & non pluerit propter
peccata eorum, da pluuiam super terrã tuã.*

Clauferat Helias cælum, ne roridus imber
In terram plueret, dum sitit illa diu;
Humanæ referens nubes vestigia plantæ,
Ostia rorantis fecit aperta poli.
Ut pluat è cælo, sitiens si terra requirat;
Si crimen populi, sidera clausa tenet;
Quæ referans cælos, pluerent vt sidera iustum
Fecerat; hæc nubes immaculata pluet.

IV.

*si fames oborta fuerit in terra, aut pestilentia,
aut corruptus aer, aut arugo, aut locusta.*

Dira fames, corruptus àer, grandoq; locustæ,
Et quæcunq; homini vis inimica nocet;
Ictibus extremis, & fulmine vindicis iræ,
Si populos vrget, sic statuente Deo.
In templum Domini, maculam quod nesciit vllã
Tu fuge; non alibi sit tibi certa salus.

Pesti-

Pestifer afflatus non est, nec regnat Erinnijs,
Hic, vbi peccati maxima pestis abest.

V.

*si quis cognouerit plagam cordis sui, & ex-
panderit manus suas in domo hac, tu e-
xaudies in celo.*

L Ethalis mucro peccati, sæpè cruentat,
Intima, sæpe graui vulnere, corda petit.
Cordis hiat vulnus; sed non dignoscitur intus;
Tantus nempe stupor, pectora sæpe tenet.
Quæ plagam cordis, Virgo, non sentiit vllam,
Cum dederit purum, cor sine labe Deo;
Sola potest cordis minimas dignoscere plagas.
Qui colis hanc, plagis quæ medeatur, habes.

*Insuper & alienigena, qui non est de populo
mo, cum venerit, & orauerit in hoc loco;
tu exaudies in celo. &c.*

Q Vanta Domus Domini, quam gloria Virginis ingēs!
Quæ cordis pietas! quantaque abyssus ei!
Non seruos tantum, carosque inuitat amicos;
Ipsa etiam inuitat corda aliena Deo.
Quid dubitas? Domus illa Dei est; fidèter vt intres,
Ostia propter te, Matris aperta gerit.
Si colis hanc, ortus maculâ, culpâque carentem;
Sis licet in macula, non alienus ei es.

VII.

si egressus fuerit populus tuus ad bellum, contra inimicos suos, orabunt te, contra viam ciuitatis, quam elegisti; Et exaudies in celo orationes eorum Et c.

Quantula pars hominū, toto discernitur orbe?
 Quæ cultum veræ religionis habet;
 Barbarus immensa, populus cum mole tumescat,
 Et latè pateat, gens inimica Cruci.
 Christiadum sed parua manus, si vincere bello
 Tot Stygis asseclas, castraq; tanta cupis?
 Conceptam si e labe, Dei venerare Parentem;
 Hostes, & Stygium conteret ipsa caput.

si peccauerint tibi, non est enim homo, qui non peccet, Et iratus tradideris eos inimicis suis, Et captiui ducti fuerint.

Dvcimur heu toties vincati, sed cōpede culpæ;
 Hæc onerat nostros, prima catena pedes.
 Seruos peccati, facilè est captiuè vt hostis;
 Nostra, sub immani carcere, culpa gemit.
 Non gemit in vinculis, qui culpa soluit ab omni,
 Ortus Virgo Parens immaculata tuos.
 Liberat à culpa, Conceptio nescia culpæ;
 Vindice Matre Dei qui caret, ille gemit.

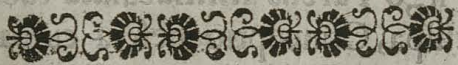
I N

Firmamento Solij Diuini,
VIRGINE DEIPARA,
Deliciarum Immaculatæ Conceptionis eius
C O R O N I S.

exaudies in calo, in firmamento Solij tui.

3. Reg. Cap. 8.

C Antica quæ cecini, dum sacro carmine claudūt,
O Virgo laudes immaculatæ tuas!
Delicias animæ, quarum tibi maxima vis est,
Ad solum liceat deposuisse tuum.
In firmamento Solij, quo summa potestas
Audit, & ad nostras flectitur illa preces.
Tu firmamentum Solij, quo summa potestas
Firmauit Sceptri, maxima iura sui.
Omnia nempe Dei Natus, quod traxerit ad se;
Hoc fecit, de Te Virgine sumpta Caro.
Illa thronus Verbi, modico velamine carnis,
Robur ab immensa quod Deitate tulit.
Si thronus es; carnisque tuo de sanguine sumptæ,
Tu firmamentum, si Deitatis habes;
Ex hoc ergo throno, fac ô purissima de Te,
Quos cecini cantus, audiat ipse Deus.

Adiun-

Adiungere hîc placuit Bellaria Sacra,
DE SS. EUCHARISTIÆ
SACRAMENTO;

Vt inter delicias eius Virginis, dulciùs sapiant; cuius Sacratissimus, & purissimus vterus, vrna aurea fuerat, cæleste hoc manna continens; Panisq; Angelici, tota munda, ex auro mundissimo Arca.

I.

Caro mea, verè est cibus.

Ioann: 4. **C**VM vescor dapibus, longæuam ducere vitam,
Atq; triplex seclum, Neitor habere volo;
Me tamen in vita minui, & succumbere sensim,
Et tandem faciunt hæc alimenta mori.
Scilicet ad mortem carnali nutrior esca;
Viuo, sed vt moriar; pascor, vt inteream.
Nutrior ad vitam, sacrae per fercula mensæ;
Sola caro Christi, maxima vita mihi.
Hic verè cibus est, quo me dulcissime IESV
Pascis; vt in cælis me sine fine cibes.

II.

Sanguis meus, vere est potus.

VInea tota mihi, plenos dulcore racemos,
Et totis sudat mustea vina botris.
Iam totus madeo, iam victima cædua Baccho
Labor, & illecebris obruor ipse meis.

Hicci-

Hiccine vitalis potus? num potio mortis?

An viuam? mortis quando venena bibo.

Quid faciam vt viuam? non sunt aconitha bibēda;

Est mihi sed potiùs, tota bibenda salus.

Tota salus in te mi I E S V ; tum benè viuam,

Per te mi I E S V, cùm benè potus ero.

Sanguine me potas, hic verè sit mihi potus;

Æternùm qui me viuere posse facit.

III.

Qui manducat meam Carnem, in me manet,

Et ego in illo.

IN te quod maneam, mi I E S V, corpore quando
Nutrior, & potor sanguine quando tuo;

Non miror, guttam pelagus quia forbet; abyſſo

Quod puluis minimus, quod lateatq; nihil.

In me, quod maneas stupeo, tu dulcis abyſſus;

Tu pelagus fundo, littoribusque carens.

Quis capiat I E S V, tantæ miracula coenæ;

Si capit Oceanum gutta, Deumque nihil.

IV.

Qui manducat me, Et ipse viuet propter me.

Filius è cælis veni, sed Filius ille;

Æternus genuit, quem sine Matre Pater;

Cum Patre, progeniuit qui me de lumine lumen,

Vna mihi Deitas, vnaque vita mihi.

Et tibi vita ego sum, quoties te pascio me ipſo;

Vt viuas, ad me ſepiùs ergo veni.

An dubitas ? quod tu propter me viuere possis ;
Propter te volui, si tua vita, mori.

V.

Ego sum panis Viuus.

Dicite mortales, cur vos alimenta, cibique
Mortifera præstant conditione premi ?
Mors alitur, non vita cibus ; cum pane refectos
Haud dubij cineres, bustaque certa manent.
Mortuus ergo cibus, panis quem sumitis ille est ;
Qui facit in vobis, viuere mortis opus.
Panis ego viuus, venturæ non alo morti ;
Quos alo ; sed vitæ spiritus, esca mea est.
Visceribus castis formatus Virginis Almæ,
Panis ego viuus. quis mihi pistor ? amor.

VI.

Qui de calo descendi.

Conuiuas quoties lautissima fercula poscunt,
Et lapidos offert mensa parata cibos,
Panis ad appositi mensam descendere fas est
Conuiuas, quibus est gratia facta dapum.
Ast ego mortales, vt vos dignarer amoris
Immensi dono, pane meoque cibem ;
Ipse cibus veni, descendi cælitus ; ad se
Quis descendentem viderat ire cibum ?
Et tamen hic etiam, raro quæ dulciter intret,
Ad vos descendens, viscera panis habet.

VII.

*Patres vestri manducauerunt manna, &
mortui sunt. Nubi-*

N Vbibus æthereis suavissima portio vitæ
Manna cadens, priscis gentibus esca fuit.
De cælo vixere Patres, quibus æthere toto
Manna pluit gratos, absque labore cibos.
Manna tamen cæleste licet, mortalia terris,
Fercula cum mensis mox peritura dedit.
Cur cibus hic vitam non conseruauit? & illo
Iesiadum pasci, cur cecidère Patres?
Manna Dei, mortem non tollit; sustulit illam
In Sacramento, manna, sed ipse Deus.

VIII.

Qui manducat hunc panem, viuet in eternũ.

AD manducandum quoties inuitat amantes,
Æternum spondet viuere IESVS amor.
Hoc epulas in carne suas, hoc sanguinis ille,
Commendat passim dulcia pocla sui.
Pollicitis stat sola tuis, atque vnica vita
Mi IESVS, quoties me tua mensa cibat.
An satis, & plusquam satis. ecce sub isto
Pane, Deus tua sum vita, quid vltra cupis?

IX.

*Etiam catelli comedunt de micis, que cadunt Matth. 26
de mensa dominorum suorum &c.*

DVra fames animã cruciat, vacuãq; relinquit;
Languet, & exhaustis vix hiat illa labris,
Mille coronatas quantumuis fercula mensas,
Et plenas onerent, vina Falerna manus.

X 2

Corpo-

Cōpore distento, buccisq; fluentibus ehēu!
Quæ pascat mentem, mica nec villa cadit.
Ne tamen esuriam, ne totus mente fatiscam,
Ne defint animæ, dulcia ferēla meæ.
O amor! ô bonitas! es factus dulcis amice,
Pane sub Angelico, tu mihi mica Deus.

X.

Bibite, & inebriamini charissimi,

E Brietas vitium est, quo non deformius vllum,
Impuræ Veneris, ianua, scylla, focus.
Ridiculos, fatuos, contemptos reddit, & vltro
Insanos; nec habet cum ratione locum.
Mica verecundi superest ibi nulla pudoris,
Mens vbi per cyathos, ebria tota madet.
Ecce tamen cælestis amor, dum potat amantes;
Vt plena madeant ebrietate, iubet.
Ebrietas non est vitium, sed maxima virtus;
Stareq; cum sancta sobrietate potest;
Sub specie vini dum Christus inebriat, & se
Totus in effuso sanguine, fundit amor.
Quisquis es, ad mensam Christi conuiua vocatus;
Sobrius hîc vt sis, ebrius esto magis.

XI.

Panem cali dedit eis.

ioann: 6.

IN terram pronas animas, & cælestium inanes,
Acri perstrinxit, Musa vetusta stylo.
Proh dolor! hoc priscis fuit intolerabile visum;
Si terram saperet nil nisi, totus homo.

Hoc

Hoc animæ tolerant, Christi præcepta secutæ.

Si illis dulcedo cælica, nulla sapit.

Vt sapiant tandem cælestia fercula vobis

O animæ! in panem se Deus ipse dedit.

Sed quibus hic panis, cælo demissus ab alto

Non sapit; his certè, nec Deus ipse sapit.

XII.

Panem Angelorum manducauit homo.

O Immensa Dei bonitas! amor ipse, stuporq;!
Quid dicam de te? gratia quanta tua est?

Commensalis homo, per te fit mentibus illis;

Omnigenæ culpæ, quæ caruere notâ.

Angelus in cælo, quo viuit pane refectus?

Panis ei Deus est; hoc quoque viuit homo!

Plus dicam, quem tu manducas Angele panem;

Hunc manducat homo, quem Deus ipse cibât.

Panem hominis, sed non manducas Angele; nâq;

Solum hominem proprio corpore, Christus alit.

XIII.

Educas panem de terra,

AUDIO mi IESU, toties te dulcè loquentem;

Quod sis de cælo panis, & esca mihi;

Audio sed rursus, de terræ germine quod sis

Eductus panis, quem meus ardet amor.

Hæreo, num cæli, num terræ panis haberi

Mi Iesu malis, dulcis vtrinque cibus.

Panis ego cæli, formatus corde Paterno,

Immensa semper cum Deitate fui:

Carne sed in terris, de casta Virgine sumptâ,

En panem terræ, me tibi fecit amor.

Hinc quod ad humanos, tibi me comunico gustus,
Debeo panis ego, dulcior esse tibi.

XIV.

Et vinum latificet cor hominis.

Quæritur, ut recreet vinum, cor triste dolentū;
Anxia mens, poscit lætior esse mero.
Hoc agit, hoc inter conuiuia dulcia quærit;
Creber ut exhilaret, cordis amara calix.
Luctus in extremis sed gaudia nostra, scyphosq;
Confundit; lachrymis tristeq; claudit opus.
Non vitis de corde sapor, nec vinea Cypri,
Cor hominis plene latificare potest;
Sed Christi mensæ vinum, quod cordis ab ipso
Fonte fluit, Christi sanguine quando fluit.
Cor hominis, cur non bibat omnia gaudia? quædo
Pocula de Christi, dulcia corde bibit.

XV.

Vincenti dabo manna absconditum.

VT palam certare decet, palmasque mereri;
Publica sic meriti præmia, ferre decet.
Si certare iubes, hostes si vincere LES V?
Hæc palam fieri, fortia gesta decet.
Cur tamen his meritis, abscondita præmia spodes?
Vincentique paras, nonnisi manna latens.
Hic cum sit certantis adhuc? abscondita palma;
Dulce, sed arcanum sum tibi manna Deus.
Palma reuelabit, sed postquam certa triumphū;
Ipse reuelatum, tum tibi manna dabo.

O R A

O R A C V L V M

P A R T H E N I V M,

Augustissimæ Cœlorum Reginae,

VIRGINIS DEIPARÆ,

abiq; maculâ originali conceptæ,

H O N O R I,

ex his Salutationis Angelicæ verbis,

Aue Maria, Gratiâ Plena, Dominus tecum,

Ab Eximio Viro,

I O A N N E B A P T I S T A A G N E N S I,

Solâ vi mentis, ob defectum visûs,

centum puris Anagrammatis,

ex priori editione selectis,

deuotè pariter, ac ingeniosè,

R E V E L A T U M;

& à

M. STANISLAO IOSEPHO BIEZANOWSKI,

*In Almâ Vniuersitate Cracouiensi Philosophia Doctore, Collega Mi-
nore, Poëtaq; Ordinario, visu ab annis octodecim orbato,*

totidem Epigrammatum Centuriâ,

I L L U S T R A T U M.

Anno à Partu Virginis Immaculate, 1668.

Et nunc 3tiò, Anno Domini 1684.

R E C V S V M.

Auspicatissimo, Purissimoque,

SIDERI OLORIS,
Literatum ex puris Iambis Votū.

O Celle fiderum, corona luminis,
Niuēi beata portioque sæculi,
Olor canore, dulce nectar aurium,
Olor monile puritatis, & penu,
Viæque vena delicata lactæ.
Ebur, niuemque pectorum, quis in *Tuo,*
Neget redisse fulgurante Symbolo?
Nouisque prisca grandinare lilijs,
Sacræ dicata tempora innocentæ;
Et vniuersa faustitatis omina,
Fauonijs, Ethesiisque dulcibus,
Polo, per Orbis ire vasta cæcula:
Medulla quando, corculumque totius
Benignitatis, ipse candor, ipsa nix,
Latexque purus innocentis aluei,
Meroque lacte, nectaris merissimo
Pluensque fonte, *Pastor Orbis, ac Pater,*
Sacrum cacumen, Imperique post *DEVM,*

Vices

Vices in orbe summitate maximas
Tenet, regitque Gratijs fauentibus.
Perennis ista, *Summe Pontifex Tibi,*
Cedrisque digna surgit inde gloria;
Quòd inuidenda posteris, *Olor Tuus,*
Eburna, casta, liltrata, candida,
Probisque sècla destinata mentibus,
Togæque sacra, Phocidosque vitrei
Amica roris, Entheumque vatibus
Datura flamen, & fluenta mustea;
Tot inter aurei dolenda temporis
Sepulchra, iamque putre mortui propè
Cadauer orbis, & feretra temporum,
Bono stupente publico reduxerit.
Sacro proinde Principis Petrà tholo,
Olor nitore fulgurans eburneo,
Perennè viuat! in Tuoque nomine,
Beatitate publicâ solum beet,
Salutis irrigetque nube roridâ;
Vocaris ipse quando *Ros Sali Pius,*
Pij, probique *Rospilose* pectoris,
Apex, Corona, *Cygne,* Gemma Præsulum.

BEATISSIMO PATRI,
CLEMENTI IX.
PONTIFICI MAXIMO.

Oraculum ex Abisso Sapiaentia, semel inter mortales, ore non mortali prolatum; in nouam rursus mysteriorum Abyssum, ex interuallo temporum, ausu planè non mortali recurrens; ad Te Sacrorum Principem, primumque & summum in Orbe Christiano defertur Oraculum, Beatissime Pater. Internuntius ille calorum Spiritus; cui arcanum Verbi, sub velamine carnis, ex immensâ Diuinitatis luce patuit; Oraculum hoc mente solâ conceptum, ita in oris signa, idiomaq; humanum transtulit; ut fontem in eo mysteriorum, consignaret. Sed venit in spiritu, qui sub velamine lucis, noua lucis absconditum resignans; in hoc grandi secreto, præter ineffabile Verbi incarnati mysterium; Virginem quoque Matrem sine labe Conceptam, mente sola concepit: tantò fecundior in virgine animo, quantò in fecunda

Virg-

Virginis laudibus sanctior, puriorque; Sudum hoc lucis, in nube maximum; idem linceum visu, orbiumque, etatis nostrae paradoxum; stupendo ingenij partu, pauculis in vocibus, ad miraculum usque fecundum; nouo, tersissimi seculi magisterio, ad sacra literarum elementa, sub sacro adhuc Sanctitatis Tuae murice, prouocare non erubuit. quando arcanum, in literis sensum, noua mentium vi, propè ad ipsam mentium caelestium emulationem, in sacratissimo anigmate reuelauit. Quidni verò domesticus Sanctitatis Tuae, totus in spiritum, mentemque abiret? natus enim Principem; cuius animus, in Orbis animam, iam olim destinatus; quoscunque in consortium, magnaque mentis intuitum recepit, Intelligentias fecit: adeo quidem efficaci, noua in magnis ingenijs spiraculo vita; ut vel hoc solo, uniuersam orbis eruditionem, animari suffecisset. Tanta nimirum, vel ex ipso Sanctitatis Tuae nomine, spei uenerationisque publica, iam olim assurrexerat amplitudo: ut augustum mentis Tuae sacrarium, non aliud iam publice censeretur; nisi grande quoddam, verèque purpuratum, intra, citraque purpuram, virtutum, & sapientiae senaculum. Ac proinde gaudebat iam tum, bonorum suorum nescius adhuc, presagus tamen Or-

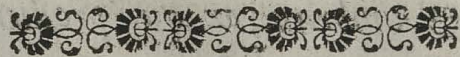
bis Christianus; pectus illud Sanctitatis Tuæ, vitalem summæ prudentiæ sedem, tanto agitari spiritu: continerique in eo, quidquid vssiam ingenio magnū; quidquid in arduis, vastoque curarum circuitu implicatis, expeditum; quidquid profundo sensu, apparatuque sapientissimi consilij inexhaustum. ceū iam spiritus ille, Maiestatis futura conscius, vnum in locum capacissimi pectoris Tui, omnem Summi Regiminis congereret apparatus; ex quo vniuersa rei Christianæ, tantò felicius imperaret. Sed venit iam tandem, in summam Sedem suam, expectata diū Vaticanæ Sedis felicitas: cumquē impleuerit vota, necdum vouentium stitit desideria: cum vel hoc ipsum gaudium, quo ex Sanctitatis Tuæ summo in Orbe fastigio fruimur, sollicitum sit; ne deductam ab aureo auro Clementiam, morosâ inclementioris aui ferugine definiat; sed vt prorogatis animorum desiderijs inexhausta, exhauriat dulces in se affectuum impetus; placidamquē Orbi malaciam, diuturna spiraret Clementia. Animorum hoc iudicium, ex Orbis facie, amabiliquē intuitu, in Sanctitate Tua defixo, facile legitur; non tam attonitis in Sidere Oloris, magno bonæ spei obside; quàm liquefcentibus potius.

tius omnium animis; quod sacrum hoc Phenomenon, publica felicitati seruatum, ante spes omnes impleuerit; quam in optima spei augurium venisset; commune illud quidem Orbis delictum, sed maxime literatum. Mira eius in eruditas mentes iam inde propensio; affectusque in Togatum hoc Consortium, planè natiuus, & incomparabilis; vel tum etiam, cum Oraculum hoc de Sanctitate Tua, sub enigmatis nube lateret. at nunc, secretum iam suum, in Vaticanae lucis emblemate soluit; ut in secretissimas etiam, doctarum mentium incurrat pupillas, bonoque ingeniorum praesit maximo, inuincibilis propè necessitas est. Hoc illi ius in meam quoque exterioris oculi nubem; qua communis quidem mihi, cum Eximio Viro, Ioanne Baptista Agnensi; sed tersissimo mentis speculo, longè quàm dispar: cuius Diuinas in Salutationis Angelicae vocibus, deque illibato Conceptu Virgineo, mirè conceptas vices, dum sequor; ad usque sacra pedum Sanctitatis Tuae oscula deductus, pusillum quiddam, in magno non hominis planè inuento, concino, lusitoque. Seruant hac fateor, quae à me Virginis sine labe Concepta, honori dicantur, genium loci, & umbram, ex quâ prodierunt: sed cū

lucem aliter, nisi grauiori turbæ immista, ferre non
possint; eo potissimum tempore, ad pedes Sanctitatis
Tuæ unâ mecum procumbunt: quo Inclÿta Mater,
& Altrix mea Vniuersitas Cracouiensis, pro decer-
nendis, Eximio SERVO DEI, IOANNI CANTIO
Tutelari suo, sacris honoribus, Sanctitati Tuæ sup-
plicat; ut in publico tanta Matris eloquio, infan-
tia mea, cum minus discernitur, venia quoquè tan-
tò propior sit. Patieris ergo Beatissimæ Pater, Lilia
hec Virginea, in partibus nostris admirationi habita-
ta; ad sacras iterum, unde prodierunt, Rospiliofani
Lilieti, delicias redire; idque in seculi Tui gloriam,
quod beatas iam in terris Rosas, feliciter germina-
uit: permittesque nouum, canori nominis in Orbe
Polono CANTII Sidus, sub Tuo sidere Oloris na-
sci; cui hac potissimum, ut nomis Calum sideribus
numerosiùs augeat, peculiaris felicitas seruata est.
Hoc à Clementia Tua haud dubij poscimus, spera-
musque; qua ut Orbi Christiano longæua sit; voto
pro eâ publico, Partheniam hanc, Magnæ Virgini,
offerimus Hecatomben.

ORA-

O R A C V L V M
P A R T H E N I V M.
A N A G R A M M A I.

Pura, unica ego sum, Mater alma Dei nati.

Omnia purus amor genuit, quæ cōdidit vnus;

Qui nequit esse vnus, sit nisi purus amor.

Vnicus est Patris, Lumen de Lumine, Natus;

Quem genuit terris, purus, & vnus amor.

Hinc ego condita sum maculâ procul *unica, pura,*

Qualem formauit, purus, & vnus amor.

Sed formauit opus, curâ maiore, modoque:

Alma, Dei nati, sum quia Mater ego.

II.

Deipara inuenta sum, ergò immaculata.

LVx genuit lucem, candor purissimus ante

Secula: progenuit cūm Deus ipse Deum.

Sic genitū decus omne decet, sine labeque gigni

Nunquàm cessantem, labe carere decet.

Victus amore hominum **D E V S**, en homo na-

scitur ex me;

Lux tamen è pura, nonnisi luce venit.

Nam quia *sum Diuina Parens inuenta*; necesse est.

Ergo animæ, sit Lux immaculata meæ.

III.

III.

Pia, munda, iusta, alma, Creatorem genui.

Cum nouus innocuâ, prodisset origine mundus,
Iustitiæ verò nomine, mundus erat.

Mundus amor, cultusq; Dei, pietasq; fidesq;
Munda; recens nati cunctaq; munda operis.

Omnia peccatum confudit, & omnia mundi
Ornamenta, suum non tenuere decus.

Mundus vt assurgat rursus, iustusque piusque,
Natalesq; iterum cernat vt ipse suos;

*Munda Creatorem Genui, Pia, iustaq; Mater,
Alma, & sola viri nescia, labe carens.*

IV.

Ego aurum nitens, immaculata Deipara.

Mvera cælorum lectissima, digna metallo
Principe; digna sacris, aurea vasa cibis.

Angelici Panis, manantia fercula cælo,
Aurea Iessæi, sic laris vrna tulit.

Nempè Deum, rigui purissima vena metalli;
Maestas solij, totaque munda decet.

Hinc *Ego facta Nitens Aurum*, mea viscera Nato,
Aurea vasa, *Parens Immaculata* dedi.

V.

Ego mitis, pura, immaculata, veneranda.

Numinis irati facies, peccantibus ô quam
Et grauis, & nimis hêu intoleranda venit!
Iudicij districta gerit cum tela seueri,

Ancipitique oris fulgurat ense minax.

Mitis

Mitis ego, cum Pura Deo mea viscera pandō,

Et sisto Proli me *Veneranda* mea.

Pro maculis orbis, facili mox audior aure;

Nempè fero puras *Immaculata* preces.

VI.

Margarita cali sum niuea, aptè munda.

Rorida concharum soboles, cunabula debent
Æthereis geminæ, nobiliora plagis.

Inde nitor, candorq; venit purissimus inde;

Et pretium gemmis, & decor inde venit.

Gemma ego sum cali niuea, aptè, mundaq; Virgo,

Totaque cælestis forma, decorque mihi.

Conceptus sine labe meus, sine labeque vita;

Gemma velut puri, sic ego, roris eram.

VII.

Sat pura è malo Adami, Increatum genui.

Peccati quæ prima malis exordia, malo

Infelice dedit, sat mala malus erat,

Omnia corrupto vitiauerat, heu mala fructu:

In sapidis nimiùm, desipuitque bonis.

Humanum trahit inde genus, mala semina mali;

Vnaque mors morsu, cuncta momordit Adæ.

Sola *Creatorem Genui*; nam sola nocenti

Pura Sat è Malo, totaque pulchra fui.

VIII.

Una semper immaculata, Virgo Dei nata.

VNica Diuini Soboles Patris, vna Propago,

Æqualis Genitus cum Genitore Deus.

Z

Vnus

Vnus Virgineo partū, Patre virgine natus;
Idem natus Homo ex Virgine, virgo Deus.
Vnicus ergò Dei Natus de Virgine virgo;
Vna etiam *Virgo*, nonnisi *Nata Dei*.
Hæc ego Supremi sum Numinis inclyta Nata;
Immaculata proin *semper*, & *vna* Deo.

I X.

Deipara, augustè immaculata nominer.

N Omina sunt augusta mihi; seu regia proles,
Siue Prophetarum stirps generosa vocer.
Digna coronarum titulis, dignissima sceptro,
Augusto semper nomine digna frui.
Omnibus ex titulis, nihil est augustius vno,
Nec quidquam toto, carius orbe mihi est.
Nominer immaculata Parens, si Numinis alti;
Tota sat *Augustè*, gloria dicta mihi.

X.

Arca pura nati Dei, eum tegam almo sinu.

Æ Stuat impuræ dum carnis ab ignibus, orbis
Prouocat vltrices, & gemit inter aquas.
Arca Dei tum surgit opus, seruantque cadentis
Reliquias orbis, mergier vna nequit.
Primæ diluuium culpæ, fluctusque malignos,
Sic ego vitæ sola, fauente Deo.
Pura Dei Nati, sic iustè nominor *Arca*;
Almo Mater eum casta, tegamq; sinu.

X I.

Aula sum tota munda, ac Regina Empyreï.

Aula

Aula Dei cælum est, cælum pulcherrima sedes;
Maiestas, solium, magna domusque Dei.
Nec tamen hæc maculis caruit, dū colla superbus
Lucifer attollens, par cupit esse Deo.
Est quærenda igitur, cælis quoque mundior ipsis,
Aula Dei, maculæ nescia, tota nitens.
*Empyrei Regina Poli, pulcherrima Tota,
Munda ego Sum, cælis mundior, aula Dei.*

XII.

En Virgo, en Deipara sum, at immaculata.

Millibus ex multis, quæ me sapientis Abyssus
Iudicij elegit, mensque suprema Dei.
Fecundæ, castæque simul miracula Matris,
In me, non solitâ dum ratione parat;
Si mihi tu fecunda Parens, electaque Virgo,
Inquit es, immenso sola minorque Deo;
Immaculata proin, multis ex millibus esto,
Vna simul *Virgo, Mater & vna* mihi.

XIII.

Procul anguis à me, vna Mater Dei amati.

Inuidiâ frendens, Stygius dum fortè Chelydrus,
Euam sub frondosâ arbore, stare videt.
Squamigeros voluens, sinuosi corporis artus;
Accessit propius, moxque venena dedit.
Innocuos vapido, qui subruit ore Parentes,
Nil mecum palpo perfidus anguis habet.
Vna Dei super omne bonum sum *Mater amati,*
A me Tartareus, quàm Procul anguis abest.

XIV.

Ruat anguis amarè, immane caput elido.

DAmnatus cælo, scelerū faber anguis, ab alto;
 Carpere quòd vetitos, suaserit ipse cibos;
 In terram pronos artus, & colla superba
 Flectere, cum tumido vertice iussus erat.
 Sed non oblitus scelerum, fraudisque vetustæ,
 Erigit ad solitos, se tamen ipse dolos.
 En *Immane elido caput, ruat anguis amarè;*
 Sub pedibus victrix, quem sine labe premo.

Tota sine macula Adam, purè germinavi.

IMmaculata suæ tenuit primordia vitæ,
 Conditus è terrâ virgine, primus Adam.
 Nobile sed corruptit opus, maculâque notavit,
 Inficiens germen sanguinis omne sui.
 Humani vitium generis, clademuè pudendam,
 O quis restituet? nonnè secundus Adam?
 Vt maculas primi tollat, *Maculâ sine, Purè*
 Hunc ego *Progeni*. *Totaq; pura fui.*

Pergam inuiolata, ac munda Mater Iesu.

IN cælum, facilis nobis via prima patebat;
 Incessus nobis, cùm sine labe fuit.
 Mox iter obstructum, quod nos vallauimus ipsi:
 Hæsimus inque ipso limine, mole graues.
 Nemo gradum post hæc tentauit, criminis expers;
 Amisâ potuit pergere nemo viâ.

Plaudite mortales, ego *Pergam Mater Iesu,*
Atunda per amissam, ac Inviolata viam.

XVII.

Viua Deo integra, immaculata Parens.

VIta animæ Deus est, ceû viui corporis illa;
Spiritus hic animæ, gloria, forma, decus.
Viuitur heû passim; sed viuitur, heû malè mundo,
Fons vbi abest vitæ, principiumque Deus.
Spiritus humanus cesset mihi, vitæque mundi;
Vita mihi Deus est, cor animæque Deus.
Hoc ego, non alio vitæ spiramine *Viua*;
Immaculata Parens, integra, plena Deo.

XVIII.

Pura, & digna Mater: summa cæli ianua.

CLaudite sidereas ferratis postibus arces,
Excubiæ magni, sacra phalanxque Poli.
Quid iuuat, heû! miseris mortalibus, ostia toto
Clausa polo, validâ cuncta tenere manu?
Vicimus excubias omnes, cælumque tenemus:
Ferratis nec iam postibus illud eget.

Pura, & digna Dei Mater, sum Ianua Cæli
Summa; quis in cælos, ostia aperta neget?

XIX.

Digna Mater Iesu, & pura à macula omni.

QVærebat Verbo Sapientia cælica, dignam
In terris Matrem, ex quâ, Deus esset homo.
Gratia, forma, pudor, pietas, prudentia, multis
Non deerant; primâ non tamen absque notâ.

Z3

Displi-

Displicuere Deo, nec tantæ Matris honore,
Fas erat indignas, cum maculâque frui.
Pura omni Maculâ, sola est purissima Virgo:
Hæc Mater Iesu, Digna thronoque Dei.

XX.

Sola purè, ac mirè munda, animata viget.

Qui trahimus noxæ maculas, & nascimur iræ
Infelix soboles, gensque inimica Deo.
Præda sumus mortis, durâque tyrannide pressi,
Plectimur heû nostris, immorimurque malis!
Mystica lux, quando melioris gratia vitæ,
Deficit in nobis; lux animata perit.
Purè Sola viges, ac mirè Munda Virago:
In Te nam vitæ, lux Animata viget.

XXI.

Una est Deipara Virgo; en immaculatam!

Cor mundum poscit Deus, in quo ritè moretur;
Et mentis puram, vult sine labe niuem.
Ipse etiam cordis mundissima lumina poscit;
Sub tantâ cerni, nec nisi luce potest.
Quantâ animæ lucem, quàm cor sine labe requirit?
Carne vbi velatus, se locet ipse Deus.

Vna Dei sum Virgo Parens; en Immaculatam,
Ex vi tam magni muneris, esse decet.

XXII.

Vna est immaculata Virgo; en Deiparâ!

Si mihi non aliæ dotes, non munera cælo,
Ex Te venissent prodiga, Magne Deus:

Si non

Si non electam, si non de sanguine natam,
Dilecti populi, stirpe sacrâque Tibi:
Si neque solenni voto placuisset habere,
Perpetuâ iunctam Virginitate Tibi:
Virgo quod *Immaculata* alijs sũ ex omnibus *vna*,
Sufficit: *en Matrem* me decet esse *Dei*.

XXIII.

Si pariat vna Deum, en ergò immaculata
N Ascii hominem, nostrâq; pati mortalia fortis,
Possè Deum; toto quantus in orbe stupor!
Immensum, quis possè capi, quis carne teneri,
Æternumque, annis crescere possè putet?
Quæ Mater tam sancta; Deum quæ viscere casto
Ambiat, & Natum non tremat ante suum?
Hoc tamen arcanum, terris mirabile factum;
Vna Dei Mater, mira Puella docet.
Si tamen *vna Deum pariat*, quod credimus; *Ergo*
Debit, *en* præ alijs, *Immaculata* dari.

XXIV.

En pura Dei amans, & immaculata Virgo.
P Vrus amor lux est, & lucis amabile pignus;
Impurus tenebras, & mala noctis habet.
Purus amor maculas nescit, renuitque notari;
Impurus maculis, labe suâque scateret.
Purus amor, Diivinus amor: qui summus amoris
Fons est ipse sibi, flamma, focusque sibi.
Purior hic ignis, lux est quoque purior illi;
Nemo Deum purè, sit nili purus, amat.

Imma-

Immaculata, Dei quòd amans sit, puraq; Virgo,
Omni labe carens; *en* amor ipse probat.

XXV.

Purè amata, & munda, e macula Originis.

OMnia Sūmus amat, quæ fecit, Conditor orbis;
Nilque opifex operis, despicit ipse sui.
Quin etiam ad summū tantæ bonitatis amorem,
Prouocat; immenso dignus amore Deus.
In maculis positus, sed quis tam ritè calere
Ignibus his poterit? quæis amor iste calet:

Purè sola Dei, Maculâ sine, Mater Amata,
Hoc agit: ignibus his, nam sine labe calet.

XXVI.

Regina summe' Diua, purè intacta à malo.

AD Regis Regum thalamos, dignissima tanto,
Quæritur ex cunctis, Regia Diua toro.
Secula tot, magnique dies labuntur, & anni;
Nulla toro par est, nullaque digna Deo.
Aurea iam festis genialibus imminet, & se
Explicat in roseam, lux peramœna diem.
Itandem quæsitæ diu, Regalibus adsis
Par thalamis; magno, dignaque Sponsa Deo:
En dilecta Deo, *Diua* es; *Reginaq;* summè;
Purè intacta Malo, digna toroque Dei!

XXVII.

Dei summa imago, clara, & pura inuenta.

EXemplar, vultusque sui venerabile signum;
Plasma super posuit, Conditor ipse suum.

Augu-

Augustumque decus formauit originis altæ;
Ut memor Auctoris viueret inde sui,
Tam sacrum violauit homo, fregitque sigillum;
Deque animæ facie, celsit imago Dei.
Inductæ rerum species, formæq; volantes;
Informes animo, quæ peperere notas.
Heu periêre, Deo similes in imagine vultus!
Nec spes, amissum posse redire decus.
Clara sed ante omnes, & Pura Inuenta Maria;
Spes hominum facta est, *Summaq; Imago Dei.*

XXVIII.

En virgo Diua, nata semper immaculata.

Virginei quod sit pretium, quæ gloria floris;
Quam semper niuæ nobile mentis, ebur:
Secula prisca etiam mundi, non munda fatentur,
Dianæque Ephesi, templa stupenda Deæ.
Tollite sed castis altaria condita Diuis;
Templaque non pleno, casta pudore ruant!
Dignior en tanto cultu, iam prodit in orbem,
Nata verecundi *Virgo pudoris amans.*
Hæc est *Immaculata*, coli dignissima *Semper,*
Magna pudicitæ *Diua*, merusque pudor.

XXIX.

Alma virgo, ante casum Adæ permunita.

Casurum mortale genus, præuiderat olim,
Cuncta creata videns, mens oculusque Dei.
Clade super tantâ, primæuæ labis ab ictu,
Nos doluit nostris, spontè perire malis.

A a

Num:

Numquid ait, culpæ casu quoque corruet isto;

Dulcis, & æternùm Mater amata mihi?

Non patiâr; casumq; meæ me cernere Mattis,

Res indigna mihi; dum prohibere licet.

Ante parentis Adæ casum munita proindè,

Sit dilecta Parens, *Almaq; Virgo mihi.*

XXX.

En virgo pariet Deum sana, immaculata.

Concidimus quondam, letali vulnere culpæ,
Et mortis iaculo, faucia turba graui.

Vis diuturna mali, iam putrida vulnera passim

Fecerat, & facili non reparanda manu:

Publica languentis iam comploratio mundi,

Et sæuus magni funeris horror erat.

Dum sanum nihil est; dum faucius orbis anhelat:

Nemoq; adest, medicam qui dare possit opem.

Sed vitam, Medicumq; dabit, quæ vulnera mortis

Nescijt: vmbro animæ, cui fuit ipse Deus.

En Virgo parietq; Deum, quæ sola parentum

Immaculata malo, totaque sana fuit.

XXXI.

Niuea Mater Iesu, culpam ignorat Adam.

Vritur in medijs culpæ feruoribus orbis,
Infami scelerum, pestiferâque face.

Iamque velut flagrans cælo dum Sirius ardet,

Omniâ flammæ vis malèfana rapit.

Quin etiam Stygijs surgunt incendia flammis;

Totaque fit bustum terra, rogusque mali.

Colle

Colle super sacro, cecidit nix casta Mariæ,
 Æstibus in medijs, magnus in orbe stupor.
 Mater enim Niuea est Iesu, culpamq; Parentis,
 Hæc ignorat Adam, nix mera, flosque niuis.

XXXII.

Ita Eva secunda, malum ignorat prima.

EVa Parens hominum, primo notissima lapsu,
 Corruit incauto pectore, victa dolis.
 Eva secunda, Dei Mater dignissima Nati,
 Humanum casu liberat omne genus.
 Prima Deo facta est, contemptâ lege rebellis;
 Subdita mandanti facta secunda Deo.
 Prima subit mortem, vitali ex arbore vitæ;
 Ex mortis vitam morte, secunda tulit.
 Prima malum peperit, sine crimine nata Virago;
 Sed peperit Summum, Virgo secunda Bonum.
 Ergo *Ita felici rerum discrimine, totum*
Ignorat prima, en Eva secunda, malum.

XXXIII.

Virgo est, ac premunita in Ade malum.

Immundus, mundas animas, vapidusq; coluber,
 Impugnat Stygijs ignibus, hostis atrox.
 Ægide Diuinâ castus pudor indiget; vt sic
 Impuro vinci, nesciat igne Stygis.
 Virginitas munita Deo, secura malorum,
 Sola triumphatrix, sola potensque sui.
Virgo est, inq; malum sic premunita Maria
Sola sit; vt primi quæ mala nescit Ade.

Aa 2

XXXIV.

Ista Virgo, almè, purè, ac mundè animata.

Corpore, nō animo viuūt, quæis viuere dulce est;
Inter peccati vincula, dulce mori.

Viuendi gentis hoc miserū, quod viximus omnes,
Omnibus hēu nobis exitiale fuit !

Non animata mihi vita est ; quæ mortis acerbæ
In spolium viuūt, triste cadauer habens.

Labe procul concepta, Deo viuensque Maria,
Momentum primi nescijt omne mali.

Sic *almè, purè, mundè*, concepta *Virago*
Ista est, & solo ceu *animata* Deo.

Tanta Virgo, merè immunis à culpâ Ada.

Nulla Deū mensura capit, mens nulla prehēdit,
Omnis ei ratio, linguaque cuncta filet.
Maieſtatis enim tantæ scrutator, ab ipsâ

Opprimitur, dignè quam stupor ipse colit.

Ergo Dei tanti, quantum non cogitat vlla
Indita vis, etiam mentibus Angelicis ;

Quanta sit electa ex cunctis dignissima Mater;
Nemo capit, nec habent secula cuncta parem.

Tanta merè immunis proin, vt sit *Virgo* necesse est
A culpâ, per quam corruit orbis, *Ada*.

Deipara magna venit, morsu mali vacet.

Carpere quæ libuit, quanquam non ritè liceret,
Mala, venenatum quæ peperere malum.

Non

Non sibi gustârunt tantùm, solique Parentes,
Illiciti nimiùm, quæis sapuère cibi.
Porrexere suæ, sed noxia, fercula proli,
Totaquè posteritas, nunc mala mala stupet.
Hic morsus commune malum, mortemq; momordit;
Lethifero cuius vulnere, nemo vacat.
Magna Dei Mater venit, res iusta proinde;
Vi morsus mali, labeque sola vacet.

XXXVII.

Ea sanè Pura, miraculum Magni Dei.

Mira operû, Diuina manus, molimina patrat;
Seruat opus factum, seu creat illa nouum.
Tanta sed assiduo rerum non cernitur vsu,
Maiestas operis, continuusquè stupor.
Interdum non visa proin miracula surgunt,
Attollitque animos, res nouitate suâ.
Ast operum, quæ magna Dei miracula signant,
Nil maius, magnâ Virgine Matre Dei.
Hæc Magni res mira Dei, sine criminis ortu,
Tota Ea quòd Sanè Pura sit, atque sacra.

XXXVIII.

Iram, maculamue Adæ penitus ignorat.

Gratia me seclis elegit ab omnibus vnam,
Immensi fierem, Mater vt Alma Dei.
Gratia me sterili fecit de stirpe Parentum,
Conceptusque meos, hæc sine labe dedit.
Gratia formauit, peperit me gratia mundo;
Ex me cui rursus, gratia nata redit.

Illa

Ille mihi vitæ, ceu mystica mater, & alitrix:
Hæc animæ nutritrix, totaque vita meæ.
Hinc meus, & *Maculam* culpæ conceptus, & *Iram*,
Ignorat penitus, tristeque crimen *Adæ*.
XXXIX.

Purior Angelis, Deum unice amata amat.
Spiritus ætherei, cælorum Martia pubes,
Felix: quod carnis mole, maloquæ vacet,
Innocuas mentes, minimoquæ carentia lapsu
Corda, quod & maculis non vitiata gerat.
Angelicæ fors est naturæ, dosquæ beata;
Quæ facile Empyreis sedibus apta venit.
Pondera sed nostræ, minus heu felicia carnis,
Mascula virtutis nonnisi gesta ferunt.
Sola est in terris, superum quæ Virgo beatas,
Humanâ vicit conditione, vices.
Cætibus *Angelicis*, nam *Purior* omnibus vna,
Unice Amata Deo, plus *Amat* Vna *Deum*.

Regina, mirè tuta à lapsu communi Adæ.
Sruantur multo custode palatia Regum,
Undique peruigiles excubiasquæ ferunt.
Maiestas sit opus tantæ secura coronæ,
Tutaque sceptrorum gloria, tutus honos.
Non aliâs res sacra, decus regale, thronusque
Censeri poterit, ferre vicesque Dei:
Nî sua Regali folio reuerentia constet,
Nique coronatus sit benè tutus apex.

scepti-

Scep trigeram Matrem, custodia Numinis alti,
Æthereis quoque sic cinxerat excubijs.
Nam *Regina* poli, mirè sit *Tuta*, decebat,
Communi a lapsu, labeque mortis *Adæ*.

XLII.

En micat almè ignita, pura domus aurea:

A Vrea Iesiaci cedant miracula templi,
Magnificumque procul sit Salomonis opus:
Quidquid in auratis Laribus fecere stupendum,
Occiduae Regum, seu Orientis opes.
Cedat: & obryzo laquearia ducta metallo,
Gazarum fileat vanus in orbe stupor.

Aurea Pura Domus, Regi carissima Regum,
Vnum quod stupeant secula, surgit opus:

En Ignita Micat radijs fulgentibus *Almè*,
Aurifodina amor est illius, atque faber:

XLII.

Virgo veneranda, ipsamet immaculata:

S Acra Deo surgunt altaria; templa, domusque;
Iustus quas sequitur cultus, & omnis honos.

Hæc electa Dei in terris habitatio; summus

Debet adorati Numinis esse locus.

Virginis est vterus templum; sed purius omni

Diuinâ in terris, nobiliusquè domo.

Visitur hîc omnis maiestas, gloria, splendor

Numinis, & toto sanctior orbe locus.

Si templis honor est; an non *Veneranda Virago*,

Ipsamet est sedes *Immaculata*, Dei?

XLIII.

Ista Eua Regina, mundo almè pura micat.

REgia progenies, Diuini plasmatis Eua,
 Orbis ad imperium, condita prima fuit.
 Omnia sub pedibus, rerum subiecerat illi
 Conditor, inque vsum cuncta creata dedit.
 Iamque maritalis tenuit consortia sceptri :
 Iam facilis dominæ nutibus, orbis erat.
 Nî Dea cum fieri vellet ; non ritè tumentem ,
 Regalis subito deseruisset honos.
 Illa throno cecidit ; noua què conscendit, & orbis
 Imperium, titulo nobiliore tulit.

*Ista est Eua Dèi Mater, Reginaq; Mundo,
 Præsides en Almè, totaque Pura Micat.*

Maturè nego in Deipara iusta, maculam.

ORbis quod de Te purissima Virgo fatetur,
 Quodque Dei Matris munera summa decet.
 Conceptum sine labe tuum, venerorque, canoque
 Constanti toties pectore, voce, stylo.
 Quot vitæ momenta mea, quot verba, quot actus ;
 Quot venis guttæ sanguineisque latent :
 Quot mihi sunt ictus cordis, respiria quotquot ;
 Transactique dies, quot sine luce mihi ;
 Quotquot & amissi solatia luminis, ex Te
 O Oculi spero dulcis ocelle mei !
*Maturèq; Nego, pietatis dogmate sacro :
 In iusta Maculam, Maure fuisse Dei.*

XLV.

Lapsum ac reatum Adami, niuea ignoret.

SI Deus in terris, mortalem viuere vitam
 Eligo; si carnis pondera ferre placet.
 Lux ego sum, vestisq; mihi niue candet eburna;
 Rex ait æternus, cor, & imago Patris.
 Lux quoq; sit, candorq; merus, mera nixque necesse est;
 Me quæcunque Parens, est paritura Deum.
 Omnibus vna stetit quòd si sententia scælis,
 Iessæ Matrem stirpis adesse mihi.
 Infelicis *Adam Lapsum, culpæque Reatum,*
Vt Niuea Ignoret, totaque pura, volo.

XLVI.

Magna Deipara, vnicè tuta à morsu mali.

QVæ lignum vitæ peperit, fructumq; salutis,
 Innocuo partu Regia Virgo dedit.
 Mortiferos fructus, & auiti criminis escam;
 Comuni morsu tangere sola nequit.
 Nempè velut coetus hominū supereminet omnes,
Magna Dei Nati, solaque casta Parens:
 Debuit à *Morsu* sic libera, *Tutaq; Mali,*
Vnicè, & à mortis longuis esse malo.

XLVII.

Iurè negamus maculam, in totâ Deiparâ.

SI quid habet doctæ, melior sententia mentis,
 Quod magis ex sensu, sentiat esse bono.
 Labe carens, hæc est magnæ Conceptio Matris;
 Quo nihil ex omni dogmate, sanctius est.

Hæc sapere, est sapuisse Deo; sentireque dæmum.

Quod magnæ Matri debitus vrget honos.

Tota Deo placuit, simili sine more placendi;

Sola sine exemplo, Virgo simulque Parens.

Sola sine exemplo primæque nescia labis:

Debit & tanto surgere digna Deo.

Jurè proin, verâque animi pietate *Negamus.*

In Tota Maculam, Virgine Matre Dei.

XLVIII.

Amici, en pura genuit, Adam Saluatorem.

O Quotquot, seu forte poli regione beatâ,

In facie summi luminis, atque boni!

Terrarum seu forte locis, mortisque sub ictu,

In medio vitæ viuistis, inque viâ!

Virginis æternæ, Diuinæ Matris, *Amici,*

Plaudite! melque merum, pectora vestra riget.

En Saluatorem Genuit, pretiumque salutis!

Pura nouum terris, Virgoq; fudit Adam.

XLIX.

Ergo sine macula auita, nam Deum parit.

EX proavis, atauisque decus, cû sanguine manat;

Manat & ex claro sanguine, noxa mali.

Nemo sibi peccat, stirpem qui peccat in omnem.

A radice malum, planta bonumue trahit.

Hoc generis vitio, maculam contraxit auitam,

Alto maiorum sanguine cretus homo.

Sed generis vitium, generi non debet auito,

Casta hominem potuit, quæ genuisse Deum.

Ergo

Ergo sola hominum, Macula sine prodit Auita:

Nam fecunda Deum, sola Maria Parit.

L.

O sanè claram, & puram Dei viui gnatam!

N Ascimur in terris, soboles tamen edita cælo;

Cûi licet æthereum, iure vocare Patrem.

Sed viui stirps viua Dei, non mortua nasci,

Æterni debet progenielque Patris.

Omnibus hoc licuit quondam; sed culpa negauit,

Viuaque stirps, viui noluit esse Dei.

Glutijt vt mortem viuens homo; vindice poenâ,

Viuere quàm posset, debuit ante mori.

Sola mori nequijt, vitæ quàm viueret ortu:

Quæ sub peccati nescijt esse iugo.

O Sanè Claram, & Puram sine labe Mariam!

O veram Viui Progeniemque Dei!

Ll.

O Diuam, pure genitam, sine atrâ macula.

R Es Diuina anima est, species pulcherrima rerû,

Ipsa venustatis forma, merusque decor.

Delicijs, oculisque Dei quàm digna; vel ipsum

Grande Redemptoris nonnè fatetur opus?

Spontè sed in maculam res formosissima, postquâ

Lapsa cadit; formæ concidit omne decus.

Quàm labe hæc atra mali, fulgoque quanta!

Sanguinis è Christo balnea fusa vide.

Ista venusta anima est, pulcherrima tota Mariæ;

Omnis in hoc vno gratia corde sita.

Bb 2

Dice-

Dicerê iam liceat: *Maculâ sine criminis Atrâ,*
O Diuam Genitam corde, sinuque Dei.

LII.

O Diuam ingenti maculâ præseruatam.

Primæuam si quis maculam, quàm grandis, & ingens,
Et quanti fuerit, cogitet ansa mali;
Colligat ex lapsi, damnis ingentibus orbis,
Humanum simulac concidit omne genus:
Concidit heu! veterisq; gemens sub pondere culpæ,
Oppressum nunquam sustulit inde caput?
Hâc sub mole graui, nunquam Diuina Virago:
Et rabido nunquam mortis in vngue fuit.
Ingentem, sanè decet ingens gratia Matrem;
Cuius in applausus, vox quoque grata sonet.

O Præseruatam cælesti munere Diuam!
ingenti Maculâ, quæ caret & minimâ.

LIII.

Age munda; i pura, tota mirè sine maculâ.

Suiteret irato quod coram Numine pectus,
Non habuit lapsu criminis ictus homo.
Amisssæque videns discrimina certa salutis,
Quærebat latebras, & sua lustra reus.
Noxa mali cunctos, & mens conuicta tenebat,
In cælumq; oculos tollere, culpa vetat.
Quid faciat mortale genus, non munda secutum?
Mundum ex immundo quem dabit orbe virû?
Quàm benè Te nobis, pectus sibi amabile sc̄clis
Omnibus, & toto repperit orbe Deus!

Fac

Fac Age, tu Mirè Maculâ sine, Totaque Munda :
Pura Deum placidis, / bona flecte modis.

LIV.

Io Regina, pura, munda, & immaculata es!

Sæuus, in humani generis consortia quondam,
Decretum mortis, quod ma è struxit Aman;
Infernalis Aman, mandens sua liuidus exta;

Aternùm quòd sit profugus ipse polo.

Electi cladem populi dum fortius yrget,

Iamque minax, toto latius orbe sonat;

Dum gemimus, morimurq; ipsâ formidine mortis:

Regis amica, tuam poscimus Esther opem.

Corpore *Munda* animo *Pura*, *Immaculataq; tota es:*

Io Regina! & crux sua tollet Aman.

LIV.

Age, Numen paris, o Diua ter immaculata!

Qvanta Tibi Virgo, cælis quoque purior ipsis,
Mundities animæ debita, quod uè decus?

Quem portas, quem casta paris, quæ solaprehendis

Corpore, mente, sinu, Maximus ipse probat.

Immensus, mensura tui, Deus ipse decoris;

Matris honos, Nati constat honore Dei.

Si pulchri, purique boni fons, æquor, abyssus,

Est Numen; quod tu maxima Virgo Paris.

En *Age* nonné decens? vt *Ter* *lis Immaculata,*

O Diua! ex quâ *Ter* Maximus exit Homo.

LVI.

Age idea sanè clara, omnium puritatum.

Bb 3

Quæ

Quæ fecunda simul, simulque casta,
Matris, Virginis eminenti honore,
Conclufit gremio Deum pudico;
Vt compendia summa puritatis,
In fe clauderet, vnice decebat:
Hâc in Virgine, dexterâ potenti
Nimirum Deus, omne puritatis
Absoluit decus, atque opus stupendum;
Vt Mater simul, & simul Virago,
Non puriffima Virginum; fed ipsa
Puritas mera, flos, medulla, fedes
Caftri pectoris, *Omniumque Clara,*
Hæc *Sanè* fit *Idea Puritatum.*

Tu iurè immaculata, magna Dei Parens.

Iurè Tibi Virgo species puriffima cedit:
Iurè Deo maculæ nefcia, tota places.
Afferit hanc summi dotem Tibi quippè iutoris, sub
Omne quod est iuris, iustitiæque sacrum
Conceptu sine labe Tuo nil iustius: vt nil
Virgine Matre Dei sanctius, orbis habet.
Ius fauet omne Tibi, sis vt *Tu magna* per orbem,
Omni iure Parens *Inmaculata Dei.*

LVIII

Tu magna, feruata à nece mali, duri Pomi.

Occidit vna dies, non vno funere noctis,
Omne genus; vetiti eûi nocuere cibi.

Non

Non iaculis, non ense perit, non grandine ferri,

Non Dolopum telis, Myrmidonumue manu.

Tota mali series, duro de semine mali:

Duraque mors, vetitis fructibus orta venit.

Durius heu ferro, saxis, adamanteque malum;

Omne quod heu potuit comminuisse caput!

Te tamen umbo sacer, Diuini texit amoris.

A Duri Pomi vulnere, Magna Parens.

A Nece Tu Seruata Mali, dapibusque nefastis;

O Virgo, mali nescia, sola mali!

LIX.

Tu regia purè munda, anima amicta sole.

R Ex animæ Deus est, animæ sed labe carentis;

Hæc illi sedes regia, cara domus.

Dulcius haud aliâ, fons lucis luce moratur:

Non alio residet splendidiore throno;

Quæ tamen ex toto, tam lucida, sancta; mens est;

Induat ut totum solis, ametque iubar?

Vnica Iustitiæ Solis, tu regia sedes.

Virgo quæ pleno lumine, sola micat.

Nempè tibi sacri fons luminis, intus *Amicta*

Sole Anima est, *Purè Regia Munda* Dei.

LX.

Purè immaculata es, nam Virgo Dei nata.

Q Vid. causas, lenisq; animi scrutaris, & vrges

Primæuâ Virgo quod sine labe micet?

Tantæ Matris honos, sobolis dignatio tantæ,

Sufficit assensum conciliare tuum.

Sed

Sed neque Nata Dei, cum dici Virgo meretur,
Conceptus maculam debet habere sui.
Conscia res maculae, partu non nascitur isto:
Pura Deo mens est, pura propago Dei.
Immaculata proin Purè Es, Sanctissima Virgo:
Nam venis ex alto sanguine, *Nata Dei.*

LXI.

En vades ô pura, Mater agni immaculati.

PRO maculis orbis, Superos oblatio munda,
Candorisque meri, cor sine labe decet.
Agnus grata Deo, sic pro foetentibus hircis
Hostia; sed maculâ qui caret, Agnus erat.
Offerri talem decuit, qui tolleret Orbis
Crimina; sed mundo quis sacer Agnus erat?
Ille Deo sacer est, qui lilia pascitur inter;
Inter lilia qui nascitur, ille sacer.
Pascua sed quæ sunt? vterus qui liliger vsquam?
Quo nasci, & pasci, castus hic Agnus amet?
Lilia fert vterus Virgo tuus: *Immaculati*
En Agni, vades Pura proinde Parens.

LXII.

Eia munda Parens, & immaculata Virgo:

Vlcitti, sacrumque Tibi Diuina Virago,
Io sonet, laudem quod decet Io tuam.
Conceptus sine labe tuos, iam prona sequuntur
Vota: nec est aliquid, quod magis orbis amet.
Ipsa Vaticanæ fastigia summa Tiaræ,
Ortus, festa probant immaculata Tui.

Expli-

Explicat hanc populis mentem, de sede supremã

Laudis Alexander victor, amansquè Tuæ.

Vicisti, sensusquè fauet communior orbis,

Conceptu nil iam purius esse tuo.

Munda Parens igitur sis, Immaculataque Virgo,

Eia triumphali carmine, voce, fide!

LXIII.

Tu è summo data, pura à nece amari ligni.

Q Vis putet in terris, Te Virgo regia natam?

Humanæque Tibi stirpis adeste decus?

Nil Tibi de terrâ, nil de mortalis adhæsit

Contactu culpæ, nil populare sapis.

Altior est animæ tam præcellentis origo,

Natalesque refert altiùs illa suos.

Scilicet interris, vetiti contagia ligni,

Omnes heu culpæ conditione ligant.

A Nece Tu Ligni, cum sis immunis Amari;

E Summo cæli Tu Data, pura venis.

LXIV.

Pura, ante originem immaculata vades.

EX vtero concessa alijs, sine labe Parentum,

Gratia nascendi; non tamen ante notam.

Ante notam, quæ prima decus, corrumpit in ortu

Immortale hominis, damnaque summa dedit.

Sanctificat geminos, hæc gratia rara Prophetas:

Conceptus maculam, non tamen ante venit.

Hoc Tibi seruatum soli, quæ sola per orbem,

Ante omnem maculam, facta es amica Deo.

Cc

Si Pura

Si Para, ante tuam procedis Originem ab alto;
Æternam vades Immaculata viam.

LXV.

Tu ergo immaculata, nam Deipara venis.

Quod sine labe Tibi conceptio venerit, & quod
Peccati nullo, vis Tibi facta iugo;

Si non clamaret rerum iustissimus ordo;

Ius, & fas si non posceret, atque decus;

Si non tot meritis, stimulis tot, milleque causis,

Mentibus humanis, res ea clara foret;

Vnica conuincit maiestas, vnica Matris

Gloria Diuinæ, grande triumphat opus.

Ergo Tu Virgo, dubio procul Immaculata es;

Nam Diuina Parens, tu nisi sola venis.

LXVI.

Tu Regia, munda, animata, calum aperis.

Clauferat heu miseris cælum mortalibus: ipsa

Carpere quæ poterat, noxia poma manus.

His dapibus pericere dapes, & munera cæli;

Quidquid Olympus habet, glutijt iste bolus.

Vix animas (heu molle genus) seruauimus, inter

Primæuas maculas, ingluuiemque mali.

Dumq; epulis, gazam Superùm decoximus omnēs;

Ætheream clausit dextra gulosa domum.

Ergo: spei nihil est? nihil heu! nisi sidera rumpat,

De terris veniens, Regia munda Dei.

Munda Animata, Dei Tu cū sis Regia Virgo;

An non tu Calum, cor Aperisque Dei?

LXVII.

Vna paries Dei Natum: ergo immaculata.

Quod

Q uod dotes, quantumq; decus, quod culmen honoris?

Hanc manet in terris, quæ paritura Deū est?

Dos omnis, totumq; decus, culmenq; supremum,

Hanc manet, & quidquid maximus orbis habet;

Quodvè potest, & vult tantæ concedere Matri?

Omnia cū dare vult summa, potestquè Deus.

Si potuit, voluitque Tibi Deus, omnia summa

Virgo dare, & toto fundere dona sinu;

Vt maculâ careas, eur nollet, originis? in qua

Per culpam fieres, subdita facta Stygia

Vna Dei Natum Parias, nec par Tibi surget.

Ergo Deum parias Immaculata, decet.

LXVIII.

I, age, pura à sorde, & munita in maculam.

V is Erebi, culpæquè malum, mortisq; potestas,

Humanum simul heu! dum petiere caput:

Confociata manus, nullo certamine vinci,

Et nullis potuit viribus esse minor.

Quodque graue est, nostris in nos sæuissima telis,

Et rigido nostri sæuijt ense mali.

lamque animi virtus nobis, nec roboris vlla est,

Nec mala, de nobis vincere nata licet.

Tu secura mali, culpæ, mortisque, Stygisquè:

Fac Age victrices, tolle Virago manus.

In Maculam cū sis Munita, à Sordeque Pura,

I, triplexquè, mali nescia, vince malum.

LXIX.

I Regum Patrona, en Diva immaculata es.

MAiorum regalis honos, Tibi Virgo vetusti
Sanguinis, ex proavis fert, atavisque decus.
Numinis æterni, qui Te quoque iure coronat,
Et Natam, & Sponsam, regius ambit honos.
Omne coronarum ius est Tibi, dosque perennis:
Ad fasces veniunt, omnia sceptrâ Tuos.
Iude Tibi, tantus foliorum cultus, & omnis
Maestas, flexo vertice prona Tibi.
Nempè thronus maculam cœu regius odit, & arcet;
Sic Reges, maculæ nescia Diua, decet.
I Regum Patrona proin, Tu nescia culpæ:
En Diua es, Reges Immaculata reges.

LXX.

Iam munda es à culpâ, Virgo intemerata.

Viderat exorti necdum cunabula mundi,
Sæclorum facies, & sine lege chaos.
Cardinibus necdumq; suis, vastissimus æther,
Firmari geminos, vidit vtrinque polos.
Mole graui, necdum tellus suspensâ pependit,
Oceanique procul gurgite, sicca stetit.
Ante hominum, rerumq; vices, seriemq; , diesque,
Et factum infelix, ante cadentis Adæ:
Iam Munda es Virgo, maculam nec originis in Te,
Post, & ab æterno, secula ducta vident.
Scilicet à culpâ temerari, culpa nefasque,
Virgo conceptus Intemerata Tuos.

LXXI.

Vna Deo immaculata es, Mater puri Agni.

Vnicus

Vnicus est Agnus, Crucis inter brachia tostus,
Quem nimius sacris ignibus, vlsit amor.

Vnica pro cunctis hæc sufficit hostia; sed quæ
Ex cunctis, sola est immaculata Deo.

Hæc orbis maculas, & auitum sustulit vlcus;
Impuris puro sanguine, facta salus.

Vnus hic Agnus erat, sed hic vnus, ad omnia factus;
Vnus pro cunctis immaculatus obit.

Eceta Deo Virgo, *Puri* quoq; *Mater es Agni*
Vna; sed è cunctis *Immaculata Deo*.

LXXII.

Eia ergò pura, munda, immaculata nites.

Sol Tibi Virgo Deus, quo Te conspexit amictâ,
Sidereos inter, virgo Propheta, choros.

Hæc Tibi nata Dei, viuo de lumine vestis;
Hoc dotale decus, Regia Sponsa Tibi.

Lucis opus tota es, concepta in luminis, ante
Secula, fonte Deo, nataquè in ore Dei.

Hinc Tibi lux animæ, veniens è lucis abyfso,
Vmbrarum culpæ nescia, tota micans.

Hinc in sole Tuo, thalamum sibi Sponsus, & altû
Cinxit ab æterno, lux mera luce thronum.

Eia Ergo, Solis Diuini Munda propago,
Pura, animæquè bonis, immaculata nites.

LXXIII.

Virgo, sanè munda, apertè immaculata.

Orbis in augustâ facie, quod sentio vates:
Conceptam, Virgo, Te sine labe cano.

Hoc mihi cælorum radiantia sidera distant:
Afferit hoc tellus, indicat ipsaque Styx.
Angelicæ mentes; istud sine voce loquuntur:
Hoc sentit, sensu quidquid in orbe caret.
Omnia Diuinam poscunt sine labe Parentem,
Concipi, & in nullam degenerare notam.
Nec tam clara dies, nec tam sol lucet apertè:
Conceptus Virgo, quàm sine labe Tuus.
IVirgo sanè Munda, Immaculataque Apertè:
Clarius hoc nullum dogmate, dogma micat:

LXXIV.

Eua à Te dignam, iuro sine maculâ partam.

Innoctuos partus sortita est, quæ prior Eua,
Primitias mundi, iustitiæque tulit.
Prodiit è costâ, dilecti virgo mariti,
Quam Deus artificis condidit ipse manu.
Quæ paritura homines fuerat, vitiumque datura,
Si sine labe ortus viderat Eua suos;
Quæ paritura Deum fueras, mundique salutem;
An sinè labe ortus, non decet esse Tuos?
O decuit sane! *Maculâ sine*, sic ego *Partam*
Te Dignam. Iuro, quàm fuit *Eua* Parens.

LXXV.

Pura à maculâ esto, Et iam mundi Regina.

Si quid habes Virgo, Tibi quod Regalia poscat
Sceptra, coronatum quod velit esse caput.
A maculâ primæ quod sis purissima culpæ,
Inde venit regni ius, & origo Tui.

110
Orbis ad imperium non est, fascesque tenendos;

Qui reus est culpæ, vinclaque dura trahit.

Omni labè vacet maiestas tanta, necesse est;

Quæ pariter cælis imperat, atque solo.

Hoc in te colimus, *Macula sine Pura Virago;*

Quâ cum nil viuat purius, ante Deum;

Esto etiam Regina, throno dignissima Mundi;

Vnica cum toto, mundi orbe mices.

LXXVI.

Tu regia pia, summa, & munda cali ara.

IRatum placare Deum, quæ posset in altis

Ara, tot à seclis cælica nulla fuit.

Ignea perpetui durabant tela furoris,

Pendebat minimis vltio sæua malis.

Nullus odor suavis, quem victima fertet ab orbe;

Nulla super cælos, Ara sacrata Deo.

Dum vacat, & non est placabilis hostia cælis,

Suaueque succendi dum thymiana nequit;

Tu Regina Pia, in cælos post secula tandem,

Orbis ab extremo cardine, grata venis;

Tu Cali summa es, Tu mundaque Numinis Ara;

In te placata est ira, furorque Dei.

LXXVII.

I Virgo almè amata, pura, munda, nitesce.

NVllus in orbe decor, nihil est quod Numinis alti,

Aspectu grato, lumina sancta beet.

Omnis in offensam ruit impetus; omnia latè

Pessundat vitium, curaquè carnis habet.

Inque

Inque oculos incurrit atrox scelus vndiqz, & ipsum
Cor lacerat culpæ vis, inimica Dei.
Dum nihil est oculis, nihil acceptabile cordi,
Nullaque res almè viuit amata Deo,
Almè Tu saltem præcunctis: Mater *Amata*,
Numinis vt recrees cor, oculosquè veni.
Virgo, culpæquè notas, Tu dilue *Pura*,
Totaquè pro mundi, *Munda* Nitesce bono.

LXXVIII.

Sanè digna, meritouè pura, immaculata.

QUæ Mater fueris, si quis Te cogitet, & quem
Sis enixa hominem, Virgo, simulque Deum;
Sumit vt maculâ procul omni, sentiat ortam,
Inquâ perfectum est grande salutis opus.
Nempè operi, decuit vas admirabile tanto
Formari, quantum secula nulla dabunt.
Hoc de Te sentire licet, palamquè fateri,
Inuictò sensu, iudicioque animi:
Quod *Sanè Digna, & Merito* sis *Pura Virago*:
Vt Mater fieres *Immaculata* Dei.

LXXIX.

Verum Dei Agnum, intacta à malo, paries.

DEcreto stetit, vna Dei sententia firmo;
Nasci hominem in terris, esse necesse Deum.
Res arcana nimis, magni res plena stuporis;
Sola patens, soli possibilisque Deo.
Sed conuincit amor, nec amoris viribus vllam,
Quis posuit metam; nam Deus ipse amor est:

Induc

Ipsè

Ipsè amor est, Agnusq; simul, mera victima amoris;

Ipsè sibi verus Pastor, & Agnus amor.

Verus hic ante Deum, maculâ sed qui caret Agnus

Matris, quæ maculam sentiat, esse nequit.

Si *Verum Paries* igitur, Tu *Numinis Agnus*;

Omni Intacta Mulo, sis pia Virgo decet.

LXXX.

Age purè animata, mirè cumulata donis.

Immensum quiddam est, Tibi quòd celsissima Virgo
Concessum voluit, gratia summa Dei.

Non capit hanc feriem, pectus quodcunq; creatû,

Et quidquid minus est, inferiusquè Deo.

Nam quidquid poterat, res purè ferre creata;

In Te more maris, diluuijque venit.

Donorum cæleste penu, Tu sola prendis;

Cui licuit soli, prèndere posse Deum.

Hoc animæ gazam decuit, sine labe nitentem;

Quæ solo fuerat *Purè Animata* Deo:

Fac *Age* Virgo potens, *Mirè Cumulataque* donis,

In nos gutta Tui, depluat vna maris.

LXXXI.

O Regina summè nitida, & pura à macula.

Avrea regalis folij fastigia, terris

Nobile quo niteant vndique, fulgur habent,

Omnis in hoc rerum series, pondûsque laborat;

Sudat ab extremo, quod venit orbe decus.

Indus, & Assyrius, Lydus quoq; Persa, Arabesque,

Conclusum terris, germen & omne mari,

Dd

Vndi-

Vndique gemmarum pretio concurrat, & auri;
Vt summè niteat, Regius omnis apex.
At Tibi Regalis solij lux maxima, de Te
Sceptrorumque nitor summus, & omne decus.
O *Summè Nitida: à Maculâ Reginaque Pura!*
Nempè nites summè, quæ sine labe nites.

LXXXII. *XXXX*

Cæli merè gaudium, nata pura amanti.

GAudia quæ cælos hilarant, numeroq; , modoq; ,
Lætitiæ ex ipsis fontibus orta, patent.
Hic latè riuos animorum nectar in amnes,
Cordibus affusum, gaudia mille ciet.
Inque voluptatis causas renouatur, ab ipso
Fonte voluptatis, lætitiæquè Deo.
Nil aliud cæli, mera quàm sunt gaudia : sed quæ
Dulcior ante omnes, fortiùs vrget amor.
Hoc de fonte venit nectar, quod pectora mulcet,
Exhilaratquè magis, quò magis ardet amor.
Nonne *Merè Cæli Tu Gaudium* es? in sinu *amantis*,
Quæ gaudes *Virgo, Nataque Pura Dei.*

LXXXIII.

Virgo planè munda, ac Mater Iesu amanti.

GRatius æterno, nihil est, & amantiùs vnquam
Prole suâ, genuit quam sine matre, Patri.
Hæc eadem proles, rursus communis eidem,
Cum matre in terris: nascitur absquè patre.
Si Patris æterni, cum Virgine filius idem:
Si communis amor prolis, vtrinquè viget:

Delicia

Deliciæ Patris Iesus, quàm dulcis amatus:

Quàm Iesus Matri, dulcis amatus amor.

Deliciæ Patris, tam *Iesu Mater Amati*;

Tam dulcis nato, Mater amata suo.

Vt *Planè Virgo*, omnino sis *Munda* necesse est;

Numinis elegit quam sibi, tantus amor.

LXXXIV. LXXXI

Eia munda, pura, Tu magni electa amoris.

O Mne suum perfecit opus, viresque supremas,
In te Diuinus, Virgo probauit amor.

Hic sese totus flammam collegit in vnam;

Hic sine mensurâ factus, & absquè modo.

Quidquid in electas animas effuderat; in Te

Transtulit, & totum se Tibi Virgo dedit.

Scilicet ad Matris Diuinæ, magna vocatam

Munera debebât, condere magnus amor.

Electamque, sibi maculâ sine reddere Matrem;

Quam Deus, inque Deo magnus amauit amor.

Eia igitur Tu Munda Deo, Tu Pura Virago,

Electa es magni, maximum Amoris opus.

LXXXV. LXXXI

Virgo antea immaculata, en paris Deum.

Æ ternum in connexa mihi, secumque videntur,
Non sine iustitiæ foedere iuncta sacro;

Quòd quæcunq; Deum pariat, sine labe sit: & que

Sit sine labe, Dei Virgo sit illa, Parens.

Poscit vtrumq; Deus, Mater quoq; poscit vtrumq;

Magna Dei, simul hæc poscit & omne decus.

Legibus æternis, hoc in Te iunxit vtrumquè,
Ex Te qui Deus est Virgine, factus homo.
Per quem cum fueris *Virgo prius Immaculata*;
En quàm iure Deum, Tu sine labe Paris.

LXXXVI.

En vacas, multâ pomi, Regina Diva Mater.

Mvlta reos sequitur, quæ crimina vindicat vltrix,
Castigatquè operis noxia facta mali.
Intulit hanc, vetiti mortalibus vltio pomi,
Factaque letalis, mors quoquè multa mali.
Nullus in humanis, hâc multæ lege vacavit:
Nullus vt à primâ labe, maloquè vacat.
Hæc tamen vna, Tuam virgo non tangit honorè,
Peccati multæ, nec finit esse ream.
Nam *Regina* poli cum Tu sis, *Divaque Mater*;
En Pomi Multâ vindice, sola *vacas.*

LXXXVII.

Eua regina, summo amanti, pura dilecta.

EVa maritali cum sceptro, fascibus orbem
Coniunctis rexit, summaquè iura dedit.
Pura prius, dilecta Deo, dignissima sceptris;
Digna coronati verticis imperio.
Mox inuisa Deo, peccati sordida labe,
Mancipium sceleris, seruaquè facta sui.
Regia cum sceptris fastigia, nomen, & omne
Imperij posuit iusquè, decusquè sui.
Dignior his sceptris, hoc nomine, iure, thronoquè
Eua parabatur, sed paritura Deum.

Pura

Pura Dei Mater, Summo Dilectaque Amanti;
Tu Regina orbis, Tu magis Eva Parens.

LXXXVIII.

O Iesu! en digna Mater, pura, immaculata.

Orbis vt vna salus, & tota redemptio Iesus;
Virgineo partu, natus in orbe Deus;

Iesus vera salus, puri dilectio cordis,

Victima pro maculis immaculata Patri.

Orbis in orbe, sacram peperit quæ Virgo salutè,

Vt fieret, decuit sic quoquè, labe carens.

Nil Iesu maius nato, nil dignius isto;

Matre decet Iesu, dignius esse nihil.

Ast quæ digna Deo sit, *Dignaque Mater Iesu:*

Pura, sit & præ alijs *Immaculata* decet.

LXXXIX.

O magna immaculata, Tu parens veri Dei.

Maxima Te laudum circūstant, vndiq; Virgo
Argumenta, Tuus quæ Tibi firmat honos.

Vndique magna venis, seu Te natura beatam,

Seu fortuna velit, seu fauor ipse Dei.

Maiestas animi, stirps Regia, forma decusquè,

Orbis ad imperium ius, thronus, omnis honor,

Electos inter princeps electio, rerum

Prima creatarum gratia, primus amor;

Vndiquè Te magnam faciunt; sed maximus ille,

Omnibus ex titulis, & Tibi summus honor:

Tu quòd Sola Dei veri, sisque vnica in orbe,

O verè Magna, ó Immaculata Parens!

Adam & Euam, in maculâ purè ignorasti.

S Tirpe malâ peccantis Adæ, si nascimur omnes;
Omnes heu primis nascimur in maculis!
Principium vitæ, nobis est spiritus idem,

Qui causam morti, principiumquè dedit.

Viuiamus, & morimur, maiorum dispare causâ,

Naturæ vita est debita, morsquè malis.

Non ignoramus maculam, qui nascimur Euâ;

Quosquè ligat, primi culpa parentis Adæ.

Sola Deo nasci visa est sine labe Parentum,

Quæ nata est virgo, nescia sola mali.

In maculâ Tu prorsus Adam, Tu prorsus & Euam;

Purè Ignorasti; nata sed absq; notâ.

I alma, intacta, Eva virgo, semper munda.

Innocuos ortus habuit, mortalibus Eva

Quæ primos ortus, lumina prima dedit.

Munda animo primû, casto quoq; corpore munda,

Intacta intacto, iuncta Marita viro.

Virgo quidem, sed munda breui, sed lapsa deinceps,

In maculam, noxæ conscia tota cadit.

Nec semper, nec munda diu fuit Eva: cadenti

Heû prior exitij, quæ fuit ansa viro.

O ergo Tu causa boni, Tu causa salutis,

Constans in meritis, *Eva* secunda veni.

I felix o *Alma* Parens, *Intactaque Virgo*

Semper, & æternùm Munda, placentiq; Deo.

Vergò pura, I sanè munda, & immaculata.

C Ara Patris soboles, splendor, sapiètia, Verbū,
Vna salus hominum, Iesus & vnus amor.
Cælitus in terras venturus, ab axe supremo,
Expectata diu gaudia, sera facit.

Defecere animi, millenaq; tædia, longis
Excruciant spebus, pectora fida Deo.

Nec tamen in terras, stillant cælestia iustum;
Roridus in tostam, nec pluit imber humum.

Fors facer in terris locus, hospite Numine dignus,
Mundities animæ digna Deoq; deest?

Vergo Pura, I sanè Munda, Immaculata:

Vellus ad hoc sacrum, Tu Gedeonis eris.

Euge mali nescia, pura, munda, mira tota.

S Oia cani, scribiq; volunt miracula de Te,
O operum specimen prodigiale Dei!
Sufficis ô virgo, totus stupor Orbis, vt in Te
Hæreat, in laudes totus, eatq; Tuas.

Nempè hominum, concepta modo, concepta sed absq;
Labe hominum, stupor est lucis Origo Tuæ.

Ex votis, Tu prima hominum solennibus, vni
Casta Deo, virgo mox quoq; foeta Deo.

Filia, Sponsa, Parens, Ancilla, Puerpera, Virgo,
Vna simul, totus num capit ista stupor?

Euge igitur quàm pura, mali quàm nescia, munda,

O quàm dotibus es, totaque Mira Iuis.

Age Patrona mundi, iurè immaculata es.

SI cadat, & ruptâ mundus compage dehiscat,
 Cardinibusq; ruat, machina lapsa suis;
 In præceps rerum labentibus vndiq; fatis,
 Armata dum superas, ultio iusta manus.
 Iam desperatis inter mala publica rebus,
 In Te spes contra spem, pia virgo manet.
 Ultima cælorum licet indignatio, contra
 Instet, ab aspectu proijciatq; suo.
 Absorptus propè iam, per Te seruabitur orbis,
 Nostra in Te Virgo spes, Tibi summus honos.
 Ut mundum serues, *Age mundi summa Patrona,*
Iurè es mundanis, Immaculata malis.

En tu immaculata es, nam Virgo Deipara.

AMplius, & maius, quid de Te proferat Orbis,
 Nescio; cuncta licet dicere summa velit.
 Virginis & Matris, quàm cùm celsissima profert,
 Adscribitq; Tibi nomina, Virgo Parens.
 Inde perennis adest Tibi gratia, fonsq; bonorum
 Omnis, ab hoc fluxit fonte, fluitq; Tibi.
 Virgo Dei Mater, Titulus Tibi summus, & vnus:
 Qui seriem titulis, omnibus ipse dedit.
 Utq; ex parte Dei, res hæc immensa videtur:
 Sic immensa propè est gratia, lausq; Tua.
En Tu quàm Virgo, præ cunctis Immaculata Es!
Nam sine labe, Dei debuit esse Parens.

Eua secunda, pura Mater Agni immolati.

IN vitium labi facilis, sed surgere lapsa,
 Heu quàm non facilem repperit Eua modum?
 Nulla Deo posthæc placabilis hostia: nullum
 Par culpæ pretium, certa; nulla salus.
 Impuris si quam tulerant altaria dextris,
 Peccatum redolens victima, nulla placet.
 Tam labi facilè est, sed tam grauè surgere lapsis;
 Cælitùs accedat, nî manus ipsa Dei.
 Æternùm prior Eua, malis hæssisset Auitis;
 Tu nisi placâsses *Eua Secunda* Deum,
Pura Deo, sacri *Mater* quia crederis *Agni*,
 Visceribus placuit, victima nata tuis.

XCVII.

Virgo à maculâ Adæ patenter immunis.

VEra patent facilè, erumpuntq; simillima luci;
 Si pupilla oculi pura sit, atq; capax.
 Conceptus sine labe Tui, verissima lux est,
 Quæ sine peccato, lucis in Auge fuit.
 Inde patet, clarisq; micat splendoribus Orbi;
 Ampliùs inque suâ nube, latere nequit.
 Vixq; oculos, lucemq; animi censetur habere;
 Qui necdum veri, lumina tanta videt.
 Lux oculis optata meis, tam dulcè nitescat:
 O vtinam tenebras discutiatq; meas!
Amacula quàm Tu procul es, sacra *Virgo patenter*
Immunis, mera lux, nescia mortis *Adæ*.

Ee

XCVIII.

Te puram sine maculâ genitam adoravi.

Succumbant linguæ, Citharæ, calamiq; libriq;
Laudibus & meritis, maxima virgo Tuis.

Ingenijs acies, vis mentibus, aurea delint

Flumina Rhetoribus, vatibus omne melos.

Cor superest quod amet, quod Te veneretur, & omni
Ingenio, quod Te deficiente, colat.

Cor quoq; deficiens vitales deferat actus:

Dum tamen extremo, palpitet vsq; gradu.

Pro linguâ, plectro, citharis, calamisque, librisq;.

Ultima spirantis vox ea cordis erit.

Puram Te genitam Macula sine, qui Tibi cultus
Seruit, adoravi semper, & vsque colo.

XCIX.

O vera immaculata Dei Gnatum pariens.

Immaculata Tuæ quod sit conceptio vitæ,

Res hæc digna Deo, Matreq; digna Dei.

Nil melius de Te, nil verius, omnis in orbe

Sentiat, & toto mens pia corde probet:

Quàm quòd vera Parens, electaq;, & vnica cum sis

Virgo simul Mater, foeta pudica simul;

Corporis, atq; animæ, minimâ sine labe decere,

Immortale decus, Te super omne decus.

Virgo Dei Gnatum Pariens, sis ergo necesse est

O vera! ô Genitrix Immaculata Dei!

C.

Mater, Virgo pia iam vale, sanctè munda.

Hoc

HOc tibi perpetui sacrum vestigal honoris;
Dum minimus reddo, Virgo, Poeta tuus.
Aduoluo pedibusq; Tuis, plangoq; dolenter,
Heu virgo maculas immaculata meas
Deprecor, & veniam supplex; polluta quod eheu,
Ausa sit in laudes surgere Musa Tuas:
Quodq; niuem sine labe Tuam tetigisse pudendis
Non timuit manibus, fetida, spurca, patris.
Ergo verecundis digitum iam pono labellis,
Ore silens, nunquam desino corde loqui.
O Mater salue purissima, mundaque Sancte;
Inque Deo æternum, iam pia Virgo, Vale.

IN LAUDEM

Eximii Viri

IOANNIS BAPTISTÆ AGNENSIS,

Anagrammatum,

D E

IMMACULATA CONCEPTIONE

B. MARIE VIRGINIS,

Inuētoris, gratæ memoriæ Symbola.

I.

PRimæuam, qui non vidisti, in Virgine labem;
Vidisti toto clarius orbe nihil.

II.

Qui tot in Angelicis, mysteria cōdita verbis,
Absq; ministerio lucis, in orbe vides;

ntuitu solo mentis, sine lumine carnis,
Cum tantum valeas; non homo, spiritus es!

III.

LVcis opus summæ, sine lumine clarior orbi
Agnensis, plenâ luminis auge tulit;
Protulit arcani, dum tot miracula sensus:
Centenis repetens, mystica verba modis.
Scilicet adiectis operi, lux maior in vmbri:
Pulchrior inq; suâ, sol quoque nube latet.

IV.

Ingenij pupilla Tui, quàm cernat acutum,
Visque animi quàm sit, lyncea tota Tui;
Arcani Diuina probant anigmata sensus,
Totq; sub Angelico, Symbola mentis, Aue.
Viderat hoc oculus mentis; quod nullus in orbe
Corporis, & mentis viderat ante nitor.
Dixero Te, Vir Clare, proin sine luce videntem;
Quin potius totum, dixero Te esse oculum.

V.

EXterior, dum fortè Tibi, caligat ocellus;
Interior pleno luminis orbe, nitet:
Clausa foris mundo, sunt lumina corporis; intus
Totâ sed in facie cordis, aperta Deo.
Ad secreta vocat, dum Te sua; claudere iussit,
Ostia corporei luminis, ipse Deus.
Hic tecum lux illa loqui, sine teste, sonoque
Hic voluit summæ, condere lucis opus.
Sic benè conclusi, sub velo luminis, intus
Sanctorum licuit, sancta videre Tibi.

VI.

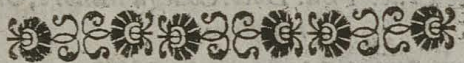

VI.

TE sequimur, mentisq; Tuæ venerabile lumên,
 Qua præit, insolitos figimus ecce gradus.
 Vis animi Te sola regit, lucemq; ministrat;
 Communis Tecum vis ea, luxq; mihi.
 Intus habes, splendore nouo quod fulgurat Orbi;
 Intus ego lucem spectro, sequorq; Tuam.
 Virgo Tibi lux est, maculae sed nescia Virgo;
 Hæc quoq; lux oculis, immaculata meis.
 Hanc sequor Agnensis Tecum; sed dispare passu;
 Agnus Tu magnæ Virginis, Hædus ego.

VII.

Non poteras meliorem loco, causâq; videre:
 In causâ quàm cum Virginis, ista vides.
 Angelus in verbis mysteria condidit orbi:
 In verbis iterum, Tu noua verba sapis.
 Ordine mutato rerum, miracula promis,
 Ipse suasq; stupet, tam nouus ordo vices;
 Omnia perlustras, sed in omnibus vnica virgo,
 Conceptus Tibi fert, immaculata suos;
 Vocibus in paucis cui fers oracula Centum,
 Omnia de niueo Virginis orta sinu:
 Quæ cum luce animi, primus tam cernis acutè;
 Centoculus, magnæ Virginis, Argus eris.

IMMA-

I M M A C V L A T V M
V I R G I N I S D E I P A R Æ
L I L I E T V M,
H O N O R I

Immaculatæ eius Conceptionis,

Centum Quinquaginta Quinq; Anagrammatis,

A CLARISSIMO VIRO,

IOANNE BAPTISTA AGNENSI,

ex his Salutationis Angelicæ verbis,

Aue Maria, Gratiâ Plena, Dominus tecum,

Nouo, post multa alia, deuotissimi cultus opere,

Sola vi mentis, ob defectum visûs,

ELABORATVM;

^{E T}
A D H O N O R E M,

Eiusdem Sanctissimæ Virginis,

absque Macula Originali Conceptæ,

^A
M. STANISLAO IOSEPHO BIEZANOWSKI, Leopoliën:

in Alma Vniuersitate Crac: Phil: Doct: Collega Minore, Ordin: Pòdesos

Professore,

ab annis 25. Visu orbatò,

totidem Epigrammatis, in quinque Areolas,

DISPOSITVM;

Q V O D

Illustrissimo, Celsissimo, ac Reuerendissimo

P R I N C I P I,

D. A N D R E Æ

D E O L S Z O W A

O L S Z O W S K I,

Dei, & Apostolicæ Sedis Gratiâ,

ARCHIEPISCOPO GNESNENSI,

Legato Nato, Regni Poloniae Pri-

mati, Primoque

P R I N C I P I,

ad Solennē Metropolitanæ Sedis ingressū,
inter festiuas Orbis Poloni acclamationes,

auspicatissimi ominis, & honorificentissimi applau-

sūs ergo,

I D E M

Officiolissimo cultu,

Dicat, dedicat, consecratque.

Anno à Partu Virginis Immaculatè Conceptæ,

M. DC. LXXV.

Illegible

Illustrissime, Celsissime, ac Reuerendissime

P R I N C E P S.

EMinens istud, & solo Regum fastigio minus,
honoris Tui, dum ingrederis Augustal; sacrae
Tibi occurrunt, liliorum sine macula niues.
Illibatum hoc decus, virgines gratulantium animos,
& pura illa, quibus amaris, viscera pandit: sincero
Utique votorum pro Te conceptu, qui lilia pepe-
rit. Nec verò hæc, mortale aliquid sapiunt; quæ
sola vis mentis, partu immortalis enixa est; digna
Te Principe, qui totus mens, & orbis Poloni intel-
ligentia, mentium nonnisi propagine gaudes. Me-
tite exinde humana gaudia, quam nihil, ut se Ti-
bi euiscerent, possint; si intelligentiæ pro Te labo-
rant, ut lætos ex honore tuo plausus, nouo lingua-
rum genere loquantur. Nec enim hæc lilia sunt,
sed Angelicæ linguæ; quarum Tu idioma nosti,
quod innocentiam totius vitæ loquebaris. Hæc est
illa, auspiciatissimi iugressus Tui felicitas, quod Te
os Angelicum salutet: quod Aue illud, verbi æter-
ni prænuntium, non in verbis, sed in lilijs ad Te
descendat: ceu salutationem suam, ipsa Dei Mater,
tecum.

tecum communicet: vt Sacrorum in Polonia PRIN-
CEPS, diuinos pro Ecclesia partus, ab hoc afflatu
concipias. Habes hic certè, myriadem votorum,
quam meruisti: in sesqui Hecatomben liliorum col-
lectam, Deo pro Te innocentem victimam; ex
qua intelligas, non aliter nos pro Te, sincerius lita-
re posse; quàm si virgineum hoc ebur, quòd cælo
placuit, origini suæ sine macula reddamus; fatea-
murque hâc niue, quæ Primatiale fastigium tuum
circumfudit, quàm illibatis ad illud vestigijs pro-
cesseris. Non quæsitæ hæc, vt se Tibi sternerent,
sed nata ex Te Lilia sunt; cùm iam olim, tota vita
tua, in Liliū abierit; eo præsertim tempore; quo
nihil ab inquinamentis securum, nihil illime, per
vliginosa simulationum, & animorum palustria de-
currit: quo germina hæc, vernacula olim candori
Polono, nunc inquilina fecimus; proiecimisque in-
ter vulgares, & plebeias dotes; ceu tædio virtutis,
malique gustu, inimicum prauis artibus, Sincerum
omne euulserit. Purum illud, & innocens animi se-
cretum, in ænigma transijt; pari Carmentâ, & Phœ-
bade nullâ; cùm animus sub sigillo fidei, pacem si-
mulans; Iani foribus, ad æmulos conflictus, effusi-

us patet. Et tamen inter hæc infida mentium, inter
reciprocòs mutuò se fallentium æstus, ac para-
doxa sèluū; purus, & integer, flos animi Tui non est
delibatus. Stetisti ybiuis, & semper, immotus gra-
tiæ, par inuidiæ, veritatis amore, ijs etiam obnitens,
quibus obluetari implacabile. Metebas auitis Fal-
cibus Tuis, etiam inter spinas, liliorum vbiquè mes-
sem; etiam ex claro à tot seculis, Materno DVNI-
NORVM Sanguine, cygnus animo, non plumis. A-
litem hunc, non minùs excelso, quàm candido in-
genio secutus; culturæ eius fontem apertum, ex
quo hauriunt vniuersi, qua sistsi; in Archilyceo no-
stro, ad eam viuæ Bibliothecæ gloriam, quâ Sapi-
entiæ in Te senaculum circumfers, primùm forma-
tus; cuius Bibliothecam, Regiâ planè Munificentiâ,
vsibus publicis aperuisti; Musarum æquè, ac ani-
morum latebris tam infensus; quàm cultissimarum
Gentium aditu orbi apertus; vsque ad INNOCEN-
TII X. Pontificis Maximi Columbam; quæ in Te
niuem suam amauit, probauitquè. cùm Tu digna
lilij, iam tum ageres, & scriberes; decerperesque
incorruptâ manu, quidquid vbique castum & inno-
cens; etiam ex Galliæ lilij tantùm, quantum apes
ex ipsis.

120
ex ipsis. Hæc Te ad Primatem Regni MATTHIAM
LVBINIUM, Sapiens integritas duxit; men-
suramque Tui iam tum, ex illo pollice dedit; qui
Atlantem Patriæ futuram, ingentium negotiorum
complexu demonstrans, digitum in Te Orbis inten-
dit. Felici ob id augurio, Primas Regni ab illo O-
raculo dictus; & ante Mitram, consiliorum habi-
tus PRINCEPS; eò tandem Venisti, quo magnâ
mente, fidoque pectore, Ciues primùm, postea Prin-
cipes solent. Ab Augusta Regum purpura, fulgur
illud promicans, quod imbelles animos, cereos in-
vitia soluit, niues animi tui seruauit innoxias: cum
inter Maiestatis negotia, veri amore, & libertate
inuietâ, ab illo ardore liquefcere nescires: qui Ica-
ros corripit, Dædalos non attingit, & in Catonum
mascula virtute friget. Quæsitus nempe, & opta-
tus Reipublicæ, accessisti ad eam, fide illâ; quâ vs-
que ad Aras amicus Patriæ, Principes absque ea non
amasti; admirando illo, felicique genio Tuo; quo
inuitis etiam placere poteras, in corruptæ mentis
Tuæ secretum reuerentibus, aggredique non ausis:
cùm facer, & innocens Patriæ Ciuis, districto pri-
mùm in malam fidem calamo, confossam in limine

belli; ne orbi imponeret, ex fide publica eliminares;
probaresque in extremis Lapponum, quàm acer i-
bas contra eos; qui ancipiti mente, fideque lubri-
câ, domi hostilia nocentiùs agunt. Præliminaris
ille conflictus, primum hostile vulnus, cor Tibi Pa-
triæ aperuit; admissione tam altâ; vt nemo palpi-
tanti in summo discrimine vicinior, ad Syncopen
eius, lethalesque defectus, altiùs ingemuerit, stete-
ritque constantiùs. Illo Tuo Augusto animo, &
eloquio; quorum vtroque cordatus, & viua Maie-
statis Oracula spirans, Principem animasti, & Pa-
triam. iuistiquæ ad Cæsarum Comitia Legatus, Sua-
dâ, & magnitudine animi verè augustâ, animorum
Princeps, & Dictator. A sole illo peregrino, can-
doris Tui lilium, non infectum; eximiâ fide, & pru-
dentiâ, eorum etiam artes confudit; apud quos
contra Polonum cum Austria foedus, armaque so-
cialia, spinæ ex hlij factæ. Augustissimus ille, qui
CÆSAREM LEOPOLDVM excepit, im-
perij apex, dignus Te Oratorum Principe, fastigi-
um, ad quod iturus eras; auspicijs suis Imperialibus
designauit; censuitque cum ijs, quibus Electorale
ad coronas Augustas ius, fidam Patriæ, dignamque
manum.

manum Tuam, quæ Reges coronaret. Niueam hanc, & illibatam, muneribus publicis cum admoues; adusque sigillum Regni, dextera Principis, & Patriæ manus, ad sinistram non declinasti; eo tempore, cum obliqua passim, & vario flexu, moribus patrijs difformia præualerent. Plerumque apud multos, animorum lilia, in simiam lilij, conuoluulum herbam, desinunt; quæ ut rudimentum naturæ, lilia facere condiscantis habetur; ita illi facilius se conuoluunt, quam in calathos explicant; inter rudimenta, an tentamenta virtutis, nunquam ad mentem exporrectam parati. aliorum animi, simplices quidem, & non fucati; semper tamen languido collo, ut de lilij Plinius ait, & non sufficienti capitis oneri, facile aut nutant, aut declinant. Excelsa mens Tua PRINCEPS, intaminata, & ubique explicata, ac ingens sibi ipsa theatrum, Pro-Cancellariatus Regni, nubilum illud Patriæ, sub inuolucro tempus; non mutato candore, non languido ad ingentia collo, non conuolato in se, & anticipiti in publicum sensu, exceptit, & sustinuit; sed pari sinceritate, & constantiâ, inter Maiestatis, & libertatis discrimina stetit. Animo Tuo nihil præcellen-

cellentiùs, & constantis propositi tenacius nihil; si-
nu ob id arcanis, & consilijs Regni tam securo; vt
in eo coronæ Regum deponi, & augustum, & ple-
num fiduciæ haberent. Nouum id Polonis, sed vt
ad sanguinis sui imperia, ritu veteri redirent, vali-
dum & efficax, Tibi PRINCEPS plurimum debet;
qui vt coronarum pondera noueras; ita de ijs can-
didè censuisti: dum Polonia verè centuriatis Comi-
tiji, quod vno ore dixit, idiomate tuo locuta; or-
bem apud se Candidatum, negotijs omnibus absol-
uit; stupens ipsa suum, à quo tot seculis desueuerat,
in electo Michæele Principe, negotium. Ratum id,
mansurumque vt fieret, prouidisti eâ sapientiâ; quâ
præuidisti, recenti sceptrorum ex æqualitate exem-
plo, gaudia quidem repentina; sed quæ faciliè sub-
siderent, & ad genium suum redirent. Bonum id,
ipsâ desuetudine admirandum, mox inter popula-
ria iturum. Indigenæ Principi, prona primùm o-
mnia; breui occultos in scirpo nodos, infestos tan-
dem palam obices. Consultum per Te Maiestati
Polonæ, factoque memorabili, quo Regum Nata-
les domi inuenimus; & eos quidem, qui patritio,
Sanguine, Orientis, Occidentisque Cæsares ferrent

vt Im-

vt Imperatorum Neptis, Filia, Soror, dignos Augu-
sta ELEONORA thalamos inueniret; Te apud Cæ-
sarem Sponsore, & Oraculo, pro candida gente il-
libato; qui totum id felicitati Nostræ, thronoque
nuper fundato, ac bono eius stabili, prouido, sed
innocenti consilio destinabas. Successere deinceps
ardua omnia, & cum languere, etiam Principis a-
mantes cepissent, toto pondere suo, in Achilleum
pectus Tuum delapsa; secus cedentibus gaudijs,
quæ in summum eruperant; solo nilu, contra oblu-
ctantes, decumanosque fluctus relicto. Hæserunt
tum maxima, quæ cohesisse debuerant. infirmari-
que felicitas Nostra, ac decidua ferri visa est; vt
Te Atlantem ostenderet. Adstitisti ei constans, &
integer; consilij fidus, verax, & liber; rebusque
nutantibus, non supposuisse tantum robora animi
tui, Te oportuit; sed opposuisse quoque secus inter-
pretantibus; quos causa innocens, & intaminatum
in ea propositum Tuum vicit. Inter ciuiles ætus,
bellique fulmina simul, æquanimitas Tua incom-
parabilis, suffecit omnibus, nec à recto defecit. alto
quidem gemitu, ob illum Patriæ turbinem; sed a-
nimo vbiq̄e incorrupto, excelso, viuacisque con-

filij

filijs plenò: donec còalita omnia, & in solidum re-
ducta, robustis concordia viribus, etiam ad trium-
phos suffecissent; quos Regalis ille Spiritus, terris
excedens, & in sinum tuum effusus, soli Deo reli-
querat; apud quem purius ijs, & securius frueretur.
Ita coronæ; & animæ Regum, in sinu tuo deposi-
tæ, hoc egerunt; vt magno iterum Spiritu Patriam
animares; & quam bis recepisti, SERENISSI-
MO IOANNI III. seruares, & imponeres co-
ronam. Primatem ergo Te, primumquè Regni
Principem, hoc innocenti passu, ad sacra tantæ Cel-
situdinis fastigia progressum, secuta vbique candor-
is Tui lilia, etiam in summo assequuntur. Ingre-
dere liliatum hoc, Magne Præsul, & PRINCEPS,
& ad Virgines eius Areolas descende; vt sacro hoc
delicio, Mentem tuam, tot iam curis pro Ecclesia
-Dei, & Patria perfunctam, & Maioribus destinatam
reficias; vbi recreaberis vel inde, dum cæcus cæcū
ducit, & ambo in foueam non cadunt; nisi fortè in
viscerum Matris Misericordiæ abyssum. In hoc
quoque liliato, occurrit Tibi Vniuersitatis eius nati-
uus candor; cuius illibatam Senium, fidem in obse-
-quio literato, & integritatem, vt candidè amas, ita

& pro-

& protegis ; facturus id, in Tua Primatiali Sede,
tantò amplius ; quantò sublimius Tecum, Musarum
celstudo, & gloria assurrexit ; quæ ex honoribus
Tuis latæ, ac felices, votorum pro Te, Manibus
dant lilia plenis : vt Magnus in Ecclesia Dei Anti-
stes, Senatûs Patriæ PRINCEPS, flos æui nostri, &
gemma ; postquam in Principe nostro, Scutum Pa-
triæ, palmas, & triumphos coronaueris ; florida pa-
cis lilia, diu videas, diu serues ; metiarisque reliquã
felicitatem Tuam, ex his auspicijs ; in quibus non a-
liter sanctius, ad imponendam Augusto Capiti co-
ronam, inaugurari poteris ; quàm cum Te lilijs ipsa
suis, sine macula conceptis, Augustissima Poli, &
Poloniæ Regina coronat.

Augustissimo
Totius SANCTISSIMÆ TRINITATIS,
MUNDISSIMOQUE SACRARIO,
Speculo sine Macula Purissimo,
Liliorumq; Valliamœnissimæ,
VIRGINI DEIPARÆ
M A R I Æ,
Absque Macula Originali
C O N C E P T Æ,

Prouolutus ad Sacros Dominae suæ Cle-
mentissimæ pedes, clientum minimus,

M. STANISLAVS IOSEPHVS BIEZANOWSKI, Leopoli:

A Niuibus Sarmaticis, venit ad Te, tributarius
in lilys candor, ô candidum, ut cum Gertru-
de Tua loquar, fulgida, semperque tranquil-
la Trinitatis lilium, Deipara Virgo! Vestigal i-
stud Septemtrionale, Natiuas quidem niues suas, ex
facili habet; sed ut in lilys Dernet, agrè ab axe suo
impetrat; qui pruinas suas libentiùs, quàm horto-
rum delicias fouet. Non ideo tamen, quicquid ad

Actron

Arcton nostram situm, aeternum gelu est. Terrarum haec, non animorum plaga; quibus inclementia caeli nunquam obstitit; quominus originis suae memores, ex omni angulo, ad caelestia prouolarent. Clementius quidem agi, cum ea terrarum Orbis parte, non diffiteor; quae dilectum Tibi, Ioannem Baptistam Agnensem, in mysteriis Salutationis Angelicae, absque oculorum usu, oculatissimum dedit. Vernat ille, cum Italia sua paradyso, felicemque terra sua genium, etiam in caeli negotijs sapit; adeoque Agnus ille, inter lilia Tua pascitur; ut haud facile discernam, Agnusne, an Angelus sit? cui tantus, ex hoc Vno Archangeli Oraculo, conceptuum, an liliorum de Te prouentus est. Licebit tamen, clementi Tuam fauente, etiam cum inclementi caelo colluctantibus, erectas de Te, Partheniasque cogitationes sumere; quibus Agnensem Tuum sequamur, sed non quocumque ierit, assequamur. cui cum ea felicitas contigerit; ut quicquid in obsequio Tuo calcasset, liliu fieret: id saltem Musis meis, sacra eius vestigia legentibus sufficit; ut quod ille Diuina mente concepit, in areolas disponant. Agimus id, rudibus hic Numeris. quis enim puritatis Tuae immensum, ad Numeros

unquam reduxit? Nimirum abyssus illibata Conceptionis Tuae, ut in numero sit, abyssum Diuinam inuocat. Hic nonnisi arcanum istud, in numero, pondere, & mensura sua patet: hic seculorum iste stupor, enigma suum loquitur, & resoluit. Quod si hortus Liliorum Conceptionis Tuae, hortus vere conclusus est; qua ista humanarum mentium audacia! Sacrum eius limen, non tangere tantum, verum secretioribus quoque illabi velle delicijs. id tamen, o Mater puri candoris, ipsa omnino Voluisti; cum Te absque macula originali conceptam, Orbis iam propè uniuersus, immenso suo gaudio proficitur. Non iam per cancellos tantum prospicere, in liliatum Conceptionis Tuae; sed introire quoque licet; adeo securo, firmoque gradu; ut cecis etiam in eo deambulantibus, impingere non liceat; cum Tu illis oculus in Via sis; qua oculi Diuini pupilla esse meruisti. Intromi huc ego, Agnensi Tuo Duce; sed eheu quam difformibus vestigijs; quam ad lilia Tua, praë impuritatis suae conscientia tremantibus! Dabis tamen Veniam, o Venia Mater, & gratia! tantisper inter Areolas Tuas latitanti; donec indi-
gnatio.

gnationis Filij tui, astus transeat ille; à cuius facie,
si montes ut cera fluxerunt; quidni ego me, intra
liliorum Tuorum Vallem, ô liliam conuallium!
nempe intra viscera Misericordia Tua recipiam.
Felix iste receptus, felices protectionis Tue latebra;
in quibus ad filiorum lucis hereditatem vixit, qui
feliciter latuit. Hoc est mihi Votum; hic ad soli-
um Tuum Reginale prouoluto, cordis gemitus pe-
rennis est; ut me, quanquam ipse mihi peccati spi-
na, ipse mihi mortis aculeus sim; à Vallato lilijs,
clementia Tue sinu, non repellas ô Virgo! cum sis li-
lium inter spinas.

DEIPARÆ VIRGINI
MARIÆ,

SEMPER IMMACULATÆ,
Dominæ suæ Clementissimæ, infi-
mus seruuulus,

IOANNES BAPTISTA AGNENSIS.

Quod de Salome Virgine Regi, scribit The-
ophilus Marianus, inter artes Te colendi at-
que amandi; quod nempe cum cæca esset,
festis tamen Tuis bene videbat; hoc mihi, cum i-
mitari non liceat: licet tamen, vel cæco calamo ire
in laudes tuas, & chorum ducere, ambulantium in
Tua obsequia literarum, per hæc Anagrammata
Mariana, ex ore Angeli de prompta; & velut ana-
tomica quadam partitione dissecta; vt coalescant
in opus tessellatum. Zeuxis aureis literis intextum
suum Nomen, in pallijs ostendebat. Pallium Tu-
um sol est, ô mulier amicta sole: huic Tuo pallio,
intexo ego aureum Tuum Nomen, dum illud è te-
nebris meis mitto in lucem, textili hoc Anagramma-
te contextum, à cæco illo Textore Tuo; qui lumē
cordi suo expectans, pallio Tuo se tegit, sub Tu-

um præ-

um praesidium confugit, ne quis filius tenebrarum
ponat *offendiculum coram cæco*; quod iam olim ve-
tuit D. E. V. S. Cæcus & claudus, non intrabant in
templum, vt Veteri in Sacris prouerbio dicebatur.
Tu quæ templum es, & ara, & tabernaculum Dei,
eris oculus cæco, & pes claudus; vt ad Te perueni-
at; apprehensâ manu cæci Tui, qui oculos suos in
manu Tua deposuit, ne erret. Certè *Si maledictus,*
qui errare facit cæcum; tu errare me non patieris,
ô Benedicta inter mulieres. Putant nonnulli, oculos
dum vident, radios emittere; at ego cum radios, nō
habeam, quos mittam, à Tuis radijs immortale lumē
expecto, hisce Anagrammatibus, tanquam Nuntijs
ad Te, quartâ veluti legatione destinatis. Stefichorū,
ob scriptam Helenæ vituperationem cæcum, lumen
recepisse post Helenæ laudes, cum palinodia cantatas,
aiunt fabulæ. Ego verò has Tuas laudes, Angelo præ-
cinente, ita cano; vt luculentum operæ omnis preti-
um, præmiūq; mihi futura sis Tu; cuius ductu, ad
illud gloriæ lumen perueniam; in quo nullus est cæ-
cus, quia omnes vident: omnes amant. Cuius lami-
nis pignus vnicum à Te expecto; vt interea in hisce
meis tenebris, Deum, ac Te Dei Mater, licet necdū
videam, iam tamen, amē; vt olim & videā, & amē.

IMMA-

I M M C V L A T I
 V I R G I N I S D E I P A R Æ
 L I L I E T I,
 A R E O L A I.
 XXXI. A N A G R A M M A T I C I S
 Lilijs distincta.

*Aduertat hic prudens Lector, Vnamquamque A-
 reolam, à IOANNE BAPTISTA AGNENSI, ita
 esse dispositam; ut hac Angelicæ Salutationis Ver-
 ba; Ave Maria, Gratia plenâ, Dominus Tecum:
 primis Anagrammatum literis, Acrostichicè ex-
 primat.*

A N G R A M M A I.

Adamo licet gnata, mirè pura neui sum.

Diuinam Matrem, voluit me gratia nasci
 Stirpe pari, sed non conditione pari.
 Mortales ortus, cælestis gratia vincens,
 Impatiens Neui, me sine labe dedit.
 Hinc licet Adamo veniam prognata Parentes;
 Mirè Pura tamen Sum, Maculâque carens.

II.

Vitalis unio, gemma amanda, certè pura.

Fons vitæ Deus est; sed vitæ proxima fonti
Vnica, quæ vitam Virgo, Deumque parit:
Hæc vnita Deo, facta est terræque polique,
Vnio Vitalis, pax, & amica quies.

Certè pura fuit, potuit quæ sola mereri;
Delicium vt fieret, *gemmaque amanda Dei.*

III.

Eua munda, amicta sole, mater agni puri.

Agnis Eua data est communis Mater, & hædis
Electos pariter protulit, atque malos.
Iustitiæ quæ Sole micat, quæ fulget *amicta,*
Christi *Munda* Parens, *Eua* secunda fuit;
Hæc *Mater Puri*, facta est felicior *Agni*;
Debuit hæc Solem, lux genuisse Deum.

IV.

Magna cæli Dina sum, intemerata, pura.

Sulta, Deas cælo dederat, sapientia Mundi,
Credideratque homines fingere posse Deos.
Prò Stupor! an fas est temerare Palatia cæli!
Debentur cælis omnia labe procul.

Intemerata Deum genui, *sum Pura* Virago,
Magna igitur *Cæli*, quàm benè *Dina* Vocor.

V.

Arca noua, at munda iui, repleta gemmis.

Transijt arca vetus, magni quæ foederis olim
Testamenta tulit, pignora grata Deo.
Hebræi faciem populi, præcesserat illa;
Ante Dei faciem, foederis *Arca noua*

Hb

Iui

*Tui ego; sed pretiosa Deo, sed Munda, nitensque;
Gemma virtutum, quippe repleta fui.*

VI.

Renuo pia maculas, uti Mater Dei magna.

Summus honor Matris, titulo sublimior omni,
Quo magnam fecit, maximus ipse Deus,
Vas mundum fieri voluit me; quippe decebat
Labe procul, summi Numinis esse thronum.
Hinc *Renuo maculas omnes, pia, sacraque Virgo;
Magna Dei veluti Mater, & Orbis amor.*

VII.

Iam clamitat mundus; en Eoa Regia, pura.

Solis ut exortus, toti dum fulgurat orbi,
Omnia lætitiæ pectora, plausus habet;
Publica sic facies, ad magnæ virginis ortum.
Tota ruit, cordis gaudia mille ciens.
Exoritur Virgo, mundus iam clamitat omnis,
En Eoa Dei, Regia pura, venit.

VIII.

Adinuenta semper immaculata Virago.

Pectoris innocui, multis concessa facultas;
Primæque culpæ non sine labe tamen.
Vita Deo placuit, sed non conceptio; per quam
Ante suos ortus, displicuere Deo.
*Vnica semper Adinuenta Immaculata Virago;
Displicuit nunquam, semper amica Deo.*

IX.

Gemma realis, Vita pura, ac munda niteo.

Viucere.

Vivere posse Deo, vita est æterna, salusque;
Illi sed castâ, Vivere mente decet:
Vita mihi quàm *Pura* fuit, quâ *Munda*, necesse est
Cor vitale Meum iudicet, ipse Deus.
Corde super tanto *niteo*, cælisque corusco;
Nempe monile Dei, *Gemma realis* ego.

X.

Regia supera niteo, munda, immaculata.

Maiestatis opus, cælis excelsius ipsis,
Me voluit fieri, gratia summa Dei.
Hic augusta Deo sedes, hic splendor, & omnis
Gloria, Materno Viscere clausa meo.
Regia sic *niteo supera*, *Immaculataque*, totam
Munditiam cæli, Vincere *Munda* queo.

XI.

Animata purè, ardeo ignita summâ luce.

Non omnes animas animavit, purior ignis;
Impuræ labi, qui sociatus erat.
Alt meus innocuo flammescit spiritus igne;
Conceptuque fui, *Purè animata* meo.
Fax *Ignita* velut cælestibus *ardeo flammis*,
Summa Luce Deus nascitur, ignis, amor.

XII.

Tota niuea, clara, pura sum in gemma Dei.

Quæ mea lux animæ, quâ labis nescia, quæris?
Quære locum, quo me dextera summa locat.
Tota ego sum niuei candoris, nix mera tota,
Pura animi donis, totaque *Clara* meis.

Hh 2

Inue-

Inuenies talem; sed ubi? rem pando, locumque;
In Gemma Voluit, me Deus esse sua.

XIII.

Integra, & munda à macula, Iesum pario.

Illibata meæ, quòd sit conceptio vitæ;
Concessumque mihi, quod speciale decus.
Integritate Meâ, quòd non sit purior vlla;
A Macula quòd sim munda, placensque Deo;
Mille super causas, pro cunctis; *Integra Iesum*
Quod Mater pario, sufficit vna mihi.

XIV.

Agno Iesu dicam; en mater tua pura mali.

Tanta mihi nuæ concessa est gratia mentis,
Tam sine peccati labe, decora mico;
Vt quoties Matri, solitâ pietate licebit,
Nato cum Iesu, dulcia Verba loqui;
Agno sic Iesu, mirâ dulcedine Dicam;
O Iesu! *Mater quàm tua Pura mali.*

XV.

Pura Mater amati, age Deum in cunis alo.

Plasma creatoris, qui me plasmauerat, ipsum
Visceribus capio, casta puella meis.
Ille mihi vitam, vitæque alimenta parauit;
Ille mihi cunas, fasciolasque dedit;
Ast ego, *Pura Dei, sum quando Mater amati;*
Ecce *Deum in cunis, vberè lactis alo.*

XVI.

Luceo animata, pura; sum Mater agni Dei.

Fons

Fons lucis, princeps astrorum, fulgēt in orbe;
Aurea lux mundi, non animata tamen.
Lux animata ego sum, radijs latēque corusco;
Et viuo, & radijs *Luceo*, tota meis;
Viua habeo lucis Spiracula; *Pura* proinde
Agni sum Mater, sic *Animata Dei*.

XVII.

En Mater, & Virgo immunis à culpa Ada.

Omnis in hoc titulo, latet excellentia laudum,
Virginis æternæ, clauditur omnis honos.
Si magni plausus, si dixero plenus amoris,
En Mater, quâ nil gratius ante Deum.
Mater, ac & Virgo, partu inuiolata pudico,
Aculpa immunis, puraque labis *Ada*.

XVIII.

Niteo summa Diua, integra, ac almè pura.

Hve oculos mortale genus, date lumina cūcti;
Pulchrius ex omni sidere, sidus adest.
Almè Pura orior *Virgo*, terrasque subintro;
Virginitas mea, lux *integra*, casta micat.
Astra proinde mihi cedant fulgentia, quando
Summa poli Niteo Diua, *Parentis*que *Dei*.

XIX.

Acre Malum Adam euasi, pura non tetigi.

Communis mihi vita data est, quâ viuimus omnes;
Communi vitio, non tamen illa scatet.
Quod patet in vitam miseris mortalibus vnum,
Hoc mihi labe procul, gratia fecit iter.

Hb 3

Acre

*Acre parentis Adam non noui, Pura virago,
Euasi victrix, non tetigique Malum.*

XX.

Dei amatum mirè pura genui, Sancta alo.

Sanctus amor, Diuinus amor, purissimus ignis,
Sillibata Sacri, viscera cordis amat.

Hunc ego Virgineis, excepi casta medullis;
Facta sed ad tantum concipiebar opus.

*Mirè pura; Dei genui sic Numen amatum,
Quod genitum foueo, Sanctaque Mater alo.*

XXI.

Originaria macula munda sum, patet.

Arcanum celare suum, res mystica fuenit;
Tempus habet, quo se proferat illa tamen.
Expectata diu, veniunt gratissima; qualis
Conceptus fuerat, mystica causa mei.

*Amacula primæ, quod munda sum originis, æuo
Nunc iam felici, res pia tota patet.*

XXII.

Macula Adam, en purè ignota Matri Iesu.

Destinat immensi Sapiaientia Numinis vnam,
Quam fieri dignam, Matris honore velit.
Matris, quæ genitura Deum poscebat, vt ortu
Purior ante omnes, totaque munda foret.

*En Matri Iesu, Macula est Ignota, nec illam
Purè cognouit, quam malè cæpit Adam.*

XXIII.

Iusta Dei Mater, pura omnigenâ maculâ.

Iusti.

130
I Vititiæ decus, heu primi amisere parentes!

Ostendit labes, dedecus ipsa suum.

Peccati vulnus patuit, dolor omnia ferus

Nudauit, nudis solus adestque pudor.

Iusta Dei Mater, decus hoc restaurat in Orbe;

Omnigenâ Maculâ, nam quia *Munda* caret.

XXIV.

Nescit, o Adam, Regina pura, auitam luem.

ORbis ad imperium veniunt, fascesq; Supremos,
Augustæ quibus est, stirpis auitus honos.

O Adam, Regina poli purissima Virgo;

Stemmata conceptûs, traxit auita tui;

Sed tamen illa *luem*, cum sanguine *nescit auitam*,

Dum conseruat eam gratia, *Pura* nitet.

XXV.

Vt Adami parens veni: ergo immaculata.

DVm peccat primus, dum noxia fercula gustat,
Cum toto cecidit sanguine, lapsus Adam;

Ne tamen æternùm, culpæ moriatur ab ictu;

Suscitet vt primum, nascitur alter Adam:

Huius ego *ut dilecta Parens*, post sæcula *veni*;

Ergo Verè ex hoc *immaculata* fui.

XXVI.

Sum munita, Dei operâ, integra à macula.

MVnimenta mihi posuit firmissima, qui me
Elegit Matrem, constituitque Deus.

Huius ego vallata manu, circumdata muro,

A macula poteram, tuta fuisse Stygis.

Sic

Sic operâ munitâ Dei ; sic *Integra* semper ;
Contra peccatum, turris athena fui.

XXVII.

Tota mirè munda maculis, Verè pia Agna.

Vlâima peccati cecidit purissimus Agnus,
Orbis qui maculas, integritate luit ;
Mater eum decuit, quæ mirè casta, pudica,
Vnica, quæ tanto germine digna fuit.
Scilicet à *maculis* quæ libera, totaque munda ;
Hæc agni *Verè* Mater, & *Agna pia* est.

XXVIII.

En sacra Diua, pura mali, ut gemma niteo.

Occultare sinu voluit Natura profundo
Gemmas, & quicquid carius Orbis habet.
Sed non occultat, quas fecit gratia gemmas ;
Ostenditque palàm, quàm sine labe micent.
En sacra Diua palàm, conspectu lucis in ipso,
Gemma velut niteo, sum quia *Pura mali*.

XXIX.

Clarus Vnio, S Dei gemma animata pura.

Afflictis rebus succurrere, quàm mihi dulce ;
Quàmque salus hominum, sit pretiosa mihi ;
Discitur hînc ; quod sponte oculis incurro videnda,
Omnibus en Vultus, infanuoque meos.
Ut magè conspiciar cunctis *Animata*, nitensque,
Vnio Sum Clarus, *Gemmaque Pura Dei*.

XXX.

Vitis magna pura, iam abo nectare Deum.
Qui dul-

Qui dulcedo mera est, & fons dulcedinis ingēs;
Qui mare nectaris est, ambrosiæque Deus;
Ille Meâ in terris, Voluit dulcedine pasci;
Et sitiit nectar, quod dedit ipse suum.
Magna igitur magni sum Regis, Puraque Vitis;
lamque Deum casto, nectare Mater alo.

XXXI.

Me Agnam iura, puram io laudate Sancti.

O quicunque meum zelas fidenter honorem!
Conceptusque mei, gratia cara tibi!
Innocuam, mitem, primæuâ labe carentem,
Agnam Me iura, pectore, voce, stylo.
Io Sancti etiam, Vestris laudate triumphis
Me Puram; laus hæc grata, placensque Deo.

Areola II.

ANAGRAMMA XXXII.

Agna Sion, Verè immaculata; Deum parit.

Agnum mansuetum, Sententia Numinis alti,
Aduersus Stygij, destinat ora lupi.
Sed quæ tam felix, quæ tam selecta paratur,
Agni quæ Mater, pura sit agna Dei?
Montibus in sanctis, quæ ponitur, *Immaculata*
Vna Deum Pariet, scilicet Agna Sion.

XXXIII.

Ut arca Iesu pia, malum Adami non geret.

Res pretiosa Salus hominum, res æmula casto,
Vnica, quæ summum traxit ad ima Deum.
Virginis ista salus, veniet de Viscere casto.
Arca salutis erit, quæ geret arca Deum.
Si geret arca Deū hæc; *viciū* peccantis *Adami*,
Vt Mater Iesu, non geret Arca pia.

XXXIV.

En Virgo data, aperte immunis à Macula.

Quid Phlegeton tumidæ subsultas fluctibus vnda
Plausus quid vanos, Styx, & Auerne, cies?
Omnia peccati maculam, primosque reatus,
Contraxisse putans, inuide falleris heu!

*En data Virgo, Deique Parens immunis Aperte
A Macula, quid agis? viscera rumpe tua.*

XXXV.

Munda Mater, pariat sine iugo macula.

Impia Styx rumpatur adhuc, & viscera mandat;
Primum quod toto, fecit in Orbe iugam.
Conceptu sine labe suo, partuque stupendo,
Excutiet Virgo, sic ait ore Deus;

Vna mihi natum pariet, sed *Munda* Virago,
Sit *Mater, macula* sed tamen absque *Iugo.*

XXXVI.

Agna mera, ritè munda, aluo Iesum capit.

Quis caput immensū? quis circumscribit, & ambit?
Fine quod æternum, principioque caret.
Quis metam posuit, mensuram fecit abyssu?

Munda Parens ritè hoc efficit, Agna mera;

Hæc:

Hæc *Iesum* niueâ *Mater* dum continet *Aluo*;
Orbis quod totus non capit, *Agna capie*.

XXXVII.

Rosa niuea, immaculata, anguem perdit.

Innocuum florem, *Stygius* corruperat *anguis*,
Iustitiæ primum, dum *Vitiauit* opus :

Virginei tamen est, *illibatique* decoris,
Anguem qui *Perdit*, flos sine labe datus.

Immaculata Rosa est, *Niuea* est; quid *frendis* *Auerneræ*
Vita, *saluque* alijs hæc *rosa*, *spina* tibi.

XXXVIII.

Io respuit maculam, vna Agna Dei Mater.

Sæua triumphales cecinit *victoria* *plausus*,
Dum cecidit *Stygio* *vulnere* *cæsus* *Adam*.
Sed cesset *furiale* *melos*, cessate *triumphi*;

Vna Dei Mater, grande *triumphat* *opus*.

Respuit en *maculam* *primæquam* *mitis*, & *vna*
Agna, *Stygis* *victrix*; *Io* *triumphe* *canit*.

XXXIX.

Amanda Virgo, Et in se purè immaculata.

Delicium, quod fecit *amor* *Diuinus*, vt *omni*
Sit *procul* à *macula*, *sit* *sine* *labe*, *decet*,
Delicijs *maior*, *Virgo* *fuit* *omnibus* *vna*;

Purus ab æterno, quam *sibi* *fecit* *amor*.

Purè *grata* *proin*, *niuei* *candoris* & *in se*
Immaculata *fuit*, *Semper* *Amanda* *Deo*.

XL.

Gemma rutila, Rosa pia, ac munda veniet.

li 2

Diuiti-

Divitijs cæli si quid desiderat orbis;
Hortorum si quid, delicijsque cupit:
Omne decus magna *veniet* cum Virgine; nempe
Gemma Dei, rutila est, & Rosa munda, pia;
Hæc Rosa gemmarû, pulcherrima gēma rosarû,
Gaza Dei Virgo est, hortus & illa Dei.

XLI.

Regalis anima pura ouat, emicet munda.

Vulgares animæ, culpam traxere parentis;
Communi quoniam succubere malo.
Ast opus Augustum, selectæ portio vitæ
Emicet, vt cælo vindice Pura, decet.
Virgo Parens, *Anima est Regalis,* opusque stupēdū
A macula procul est, *mundaque Mater ouat.*

XLII.

Aurea integritas, munda macula pomi.

Exitium tulit omne, mali vis noxia pomi,
Quod culpæ, & mortis, dira Venena tulit.
Aurea mala putans, gustavit ferrea, primus
Lethales es eas, qui violavit Adam;
Sed *macula Pomi, Diuinæ Munda Parentis,*
Virginis integritas Aurea sola fuit.

XLIII.

Tegit immensum in aula pura, ad eò cara:

Victus amore Deus, terras descendit in imas
Nube sub exigua, lux animata latens.
Maiestatis ei, sed quæ soliumque, thronusque,
In terris facta est, hospitis aula Dei;

Cara

Cara adeò Virgo, Pura candoris in aula;
Immensum, solà Virginitate regit.

XLIV.

Iam candor Agni, eam vestit puram, à lue.

Digna Deo Mater, quã regia, quàm sit amictu
Candida, nosse cupis, totaque pulchra suo?
Illa suo necdum terris inclaruit ortu;

Iam Puram, ac omni criminis absque lue,
Agni candor eam vestit, quid pulchrius illa!

Regia sufficit hæc Vestis, ad omne decus.

XLV.

Amata, pura virgo, en Adami luem nescit.

Quæritur augustis pulcherrima Sponsa Monarchis;
Sit pulchrum, quod ament Regia corda decet
Sponsa Deo quidni pulcherrima, filia, Mater,

Quæritur? ad cordis delictumque Venit?

Virgo Pura, luem patris, quæ nescit Adami;

Hæc est Sponsa Dei, totaque Amata Deo.

XLVI.

Pura eat, incolumis nauiget mare Adam.

Criminis immensum pelagus, submerferat orbem,

Impurisque homines contumulauit aquis.

Omnia Pontus habet peccati; fluctibus omnes

Mortiferis pereunt; publica nulla salus.

Sola sed incolumis, Vastum Mare nauiget Adam;

Puraque sola Dei, per mare Mater eat.

XLVII.

Lucem aperuit amata Sion, Regia munda:

li3:

Quæ

Quæ cælos clausit, lucem quoq; clausit amicā
Culpa, tenebrarum filia, noctis opus.
Sæcula labuntur, lumen qui dulce salutis
Recludat, nemo est; nox premit alta diem.
Regia Munda Dei, Lucem reterauit in orbe;
Lucis Amata Sion, filia nempe fuit.

XLVIII.

Emicat Virgo munda, alma vitæ parens.

Vita animæ perijt, Vere cum gratia vitæ
Occidit heu lapsu criminis ista graui.
Spes ablata Deo viuendi; viuitur eheu
Peccato, passim mors animasque rapit.
Emicat alma Parens vitæ, mortalia plaudant,
En vitam genuit, munda Virago Deum.

XLIX.

Non admisit, maculam Eua regia, & pura.

Pura Dei manibus, maculam prior Eua creata
Nescijt, Authori donec amica stetit.
Impuro gustu vetiti mox conscia pomi,
Admisit maculam, facta inimica Deo.
Sed *Non admisit maculam, quæ Regia, Pura*
Eua est; illa hominis mater, at ista Dei.

L.

Apis vna Mater, aculeum ignoret Adami.

Dulcia persuasit serpens, sed aculeus inter
Dulcia peccati mella, fauosque fuit,
Hæc apis ex Erebo, nectar dum stillat amicum,
Spicula mortiferi figit, acuta mali.

Vna

*Vna Apis è cælis, ignoret aculeum Adami,
Sit Mater, morsûs nescia, dulcis apis.*

LI.

Diua repulit à se anguem, iram, ac notam.

Dæmonis alloquium, non euitasse dolosum,
Anguem peccati, non repulisse fuit.
Admissus facilè est, sed postquâ tristè momordit;
Hinc nota peccati venit, & ira Dei.

*Anguem Diua Parens Repulit feliciter à se;
Iram sic repulit, criminis atque Notam.*

Opera Iesu integra, munda, immaculata.

Non opus humanû, mortalis non ego dextræ
Inter mortales, obuia cura fui.
Me labor æternus, Diuinos fecit ad vsus;
Vt fierem magni, maxima cura Dei.

Quid dubitas? *Opera Iesu* sum condita; nonne
Integra munda, Parens Immaculata fui?

LIII.

Malum ac nauum ignoret, ista Deipara.

Si mihi complacuit, casta de Virgine nasci;
Selecta ex multis, quæ mea Mater erit;
Sum bonitas immensa Deus, quæ Viscera Matris
Elegi, procul hinc nauus, & omne malum.

Ista mea est *Diuina parens*; ignoret vt omnem
Illa decet nauum, nesciat omne malum.

LIV.

Innotescit alma gemma, vera Diua, pura.

III.

Illibata suo conceptu, nascitur orbi,
Primæque labis nescia, digna Deo.
Pura Dei Mater, cælorum veraque Diua:
Tum demum, æterni quod statuere dies,
Innotescit opus Diuinum; quando tot inter
Gemmas, alma Dei gemma Maria micat.

LV.

Nesciat, ignoret Eua pura, malum Adami.

Circumuenta malis vt corrui artibus Eua,
Extunc pura hominum, desijt esse parens.
Indoluit miseræ forti, bonitatis abyssus;
Eua, ait, vt veniat pura secunda Volo.
Nesciat illa malum, culpamque ignoret Adami;
Exitij illa parens, ista salutis erit.

LVI.

Virgo amanda, eia penitus arcet malum.

O Amor! ô quantum, quæ diligis, vndiq; curas!
Delicijs vt sint, pectora digna tuis.
Sic tibi dilectam, cælestibus vndique Matrem
Vallasti excubijs, maximus ipse Vigil.
Exclamare licet; *Virgo quæ nascitur, Eia:*
Omne malum penitus, arcet amanda Deo.

LVII.

Seponatur ritè à macula, gemma Diuina.

Non intret commune malum, quod serpit in omnes
Quæ me casta Parens, est paritura Deum.
Ille vterus, qui me portabit, Numine plenus
Gemmaus vt totus, sit sine labe volo.

Hæc

Hæc ritè à macula volo Seponatur vt omni;
Mater Diuina est, quæ mea, gemma mihi.

LVIII.

Turpem odit maculam agna Seria, niuea.

Portentum deforme, tetrum, foedissima toto
Orbe lues, horror, spurcitiefque mera,
Styx mera, mors, sentina mali, furialis abyssus
Peccatum est, quo nil turpius ante Deum.
Hanc *maculam Turpem niuea*, & purissima Virgo,
Seria plenè odit Mater, & agna Dei.

LIX.

En Dei rosa, pura mali, anguem mactauit.

Maiestas æterna Deus, post crimen Adami,
Humanum iustè, cùm maledixit opus;
Iussit, vt in spinas hominum labor iret acutas;
Has inter spinas, nascitur vna tamen,
En rosa pulchra Dei; Stygium quæ flore pudoris
Anguem mactauit; cur? quia *pura mali*.

LX.

Communi à lapsu Adam, Eua ritè integra.

Præcipuè caris, est gratia carior; illa
Communis maculæ labe, notaque caret.
Non Vulgare decus sortita est *Eua* secunda,
Communi à lapsu, libera patris *Adam*,
Integra ritè fuit; sibi quam Supremus amandam
Præ cunctis, voluit seposuisse Deus.

LXI.

Vale Diua mirè magna, tota purè micans,

Kk

O Nostræ

O Nōstræ, Diuina Parens, spes vna salutis
Orbis amor, lapsis gratia, vita bonis:
Purè tota micans, & mirè magna, potensque
Ante Deum, ipsius filia, sponsa, Parens.
Te sine momentum nullum volo, sed tibi dulce
Semper aue vt dicam; Sic mea *Diuæ Vale.*

LXII.

Mater agna, ianua Dei, te puram colimus.

C Lausa diu, subtracta manis, iusteque negata
Gratia post lapsum, notuit esse patens.
Sed patuit tandem, magno post secula tractu:
Digna Deo postquam, porta si utis adest.
Agni cælestis purissima *Mater, & Agna,*
Te puram colimus, ianua pura Dei.

Areola III.

ANAGRAMMA LXIII.

Aspidem necauit vna Mater, alma Virgo.

A Mbulat innocuis pedibus, super aspide iustus,
Monstraque non læsus, calcibus ipse premit.
Plūs habet, *vna Dei Mater, quæ sola necauit*
Aspidem, & oppressit monstra nefanda Stygis.
Inde triumphatâ Phlegetontis ab aspide Victrix,
Alma triumphorum Virgo trophæa gerit.

LXIV.

Virgo mea pura nitet, sine macula Adam.

Virgi-

Virginitas multis concessa est, flosq; pudoris,
Multaque sunt castæ, corda pudicitæ;
Non tamen absq; nota maculæ primique reatûs.

Vnica Virginitas, *Vnica Virgo* mea est.

Quæ sine peccati macula, nitet vndique pura
Virgō mea est, in eam nil tibi iuris *Adam*.

LXV.

Eua magna; Eua orta simpliciter munda.

Ortus Eua suos, habuit sine labe pudoris,
Plasmatoris opus nobile facta Dei.

Iustitiæ brevis hæc constantia; labitur eheu!

Mortalesque ortus, inficit Eua cadens.

Nascitur *Eua* Maria beatior, *Eua* secunda;

Simpliciter munda est, orta que magna Deo.

LXVI.

Mansio Diuina ea claret, ut pura gemma.

Sumptibus immensis augusta palatia surgunt;
Saurum non alibi pulchrius omne nitet.

Marmor, ebur, gemas hic congere; mansio Regū,

Omne decus, pretium poscit, & omne iubar.

Mansio Diuina est Virgo, ceu *gemma* proinde

Pura, serenato lumine claret ea.

LXVII.

Agna casta, rennet edulium amari pomi.

Damnatas gustare dapes, & toxica pomi

Dira venenati; quid iuuat Eua parens?

Fercula sunt ex ore lupi, sed fercula mortis,

A dapibus procul his, quam bene Virgo Parens.

Kk 2

Hæc

Hæc pomi renuet ptudenter edulium amari.

Immundum fugit hæc Agnaque casta lupum.

LXVIII.

Repleta vi amoris Vna, age, munda micat.

FOrtis amor, Diuinus amor, vis maxima rerû,
Centimanus totus, totus & vnus Atlas;

Omnia perrumpit, regit omnia, sustinet, ambit;

Intima scrutatur viscera, corda tenet.

Vi tantâ, Repleta. Sacri dum feruet Amoris,

Illibata Parens, Vna age munda micat.

LXIX.

Iam ea mira ouat, dum sine culpa regnat.

Non aliud regnum, quam quod virtute paratur
Certius; imperium qui sibi regnat, habet.

Nil conscire sibi, res verè regia; culpam

Indolis augustæ mens, probitasque fugit.

Regia dum Virgo, minima regnat sine culpa;

Iuste ea iam regnat, miraque Mater ouat.

LXX.

Arcam agni mansueti, altè puram video.

OFelix oculus, meruit qui tanta videre,
Arcana immensi prodigiosa Dei!

Illibata cui patuit conceptio magna

Virginis, & tantæ mysticus ordo rei;

Agni mansueti puram altè, qui videt Arcam;

Sensibus humanis, altius ille videt.

LXXI.

Gemuit Adam, ea non, pura macula risit.

Pecca-

Peccatum gemitus sequitur. mens conscia recti,
Continua intrepidi, gaudia cordis habet.

Lapsus *Adam Gemit*, lethali Vulnere tactus;
Indoluitque suis, heu miser ipse malis!

Non gemit Virgo, macula sed Pura, sereno
Ore, suis vitæ *rise* in auspicijs.

LXXII.

Rosam age Vidi, à macula perenni tutam.

Purpurei cum sit species gratissima floris;
Deciduum tamen est, quo rubet ipsa decus.

Vidi ego perpetuam, *maculâ tutamque perenni*,
Nunquam deciduâ *Virginitate Rosam.*

Hæc *Rosa* perpetuo *Vernans*, æternaque *Virgo*,
Sola *perennantis*, dona pudoris habet.

LXXIII.

Atram pomi luem nescit Agna, Vera Diua.

Pro dolor! in puncto peccati, labe perenni
Infectas animas, occidit atra lues;

Illa hominum caeleste genus consumpsit, in vno
Quem nimis effuso glutijt ore, cibo.

Atram Virgo luem, pomi quæ *nescit amari*;
Agna sit immunis, *Veraque Diua* decet.

LXXIV.

Tecta auro en Gemma Diuina, pura malis.

Vt magis emineant gemmæ, spectantur in auro;
Conueniensque sibi, nobile tegmen habent.

Mutua sic iungunt nitidum consortia fulgur,
Accumulantque suum, sic pretiosa decus.

Kk;

En Vir-

*En Virgo pretiosa, velut, Diuinaque Gemma,
Auro Tecta fuit, pura proinde malis.*

LXXV.

Iam celsa Virgo mea niteat pura, munda.

Altius haud rebus, fas conscendisse creatis;
Quàm quo Diuinæ Virginis iuit honos;
Celsior est cunctis, supereminet omnibus vna,
Quæ dum concipitur, sic ait ipse Deus;

Iam mea celsa mihi capit dum Viuere Virgo;

Munda mihi niteat, puraque tota, Volo.

Agna Eoa paritura Deum, nescyt malum.

Phoebus Virgo est radius, non tangitur vllis
Terrarum maculis, quas licet ipse ferit;
Purus in exortu, summo quoque Vertice purus,
Ipse notas monstrat, sed tamen absque nota.
Sol velut in terris, Virgo spectatur Eoa.

Hæc paritura Deum, nescyt Agna malum.

LXXVII.

Pernicies aut malum Adam, ignorat Eua.

Dum perijt, perijisse volens, secum quoq; traxit
Ad lapsum magni criminis, Eua Virum:
Pernicies exinde hominum successit, & omne
A malo vetito, creuit in orbe malum.

*Perniciem, commune malumque ignorat Adami
Eua secunda, hominum gratia, vita, salus.*

LXXVIII.

Luem duri pomi nescit, vera Agna amata.

Ad quam

AD quam durus homo, concessis nescius uti,
Allilit petram, quam petra dura fuit!
Mortis erat scopulus, duri petra ferrea pomi;
Mortale hic fractum, concidit omne genus.
Virgo *Luem Duri Nescit* mea, sic volo *Pomi*;
Tu *Vera* excunctis, *Agna* es, *Amata* mihi.

LXXXIX.

Ea sit munda, ac pariat Virgo Emmanuel.

QUæ paritura Dum Veniet, stupor orbis, & ingens
Gloria terrarum, Virgo Parensque simul.
Tantæ Matris eam, quoniam dignabor honore;
Munda Ea tota Volo fit, maculâque carens.
Munda lit, ac pariat casti sine labe pudoris,
Emmanuel magnum, paruula *Virgo* Deum.

LXXX.

Nesciuit luem Adam, ergo animata pura.

O quantum nocuit, culpam traxisse parentis!
Iussaque mandantis non tenuisse Dei.
Ista lues, animas postquam peruasit ad omnes;
Nulla fuit, primi criminis absque nota.
Sola *Luem Nesciuit Adam*, cellissima Virgo;
Ergo animata Deo, solaque pura fuit.

LXXXI.

Adami maculam periusta Eua non gerit.

Iusta Creatoris manibus surrexerat Eua,
Innocuum, niueum plasma, Deoque Sacrum.
Mox tanto viduata bono, dum iusta, placensque
Esse Deo renuit, maluit esse nocens.
Eua iterum periusta proin surrexit, *Adami*
Non gerit hæc maculam, sed parit illa Deum.

LXXXII.

Diua à en purè micat, aula gemmis ornata.

Sidereum qui fecit opus, tot lampadas orbi
Accendens, quibus hæc machina vasta nitet;
Ornatam stellis, vt gemmis condidit aulam;
In qua regnaret, conditor ipse Deus.

*En purè quæ Diua micat, velut ignibus æther,
Ornata vt gemmis aula, domusque Dei.*

LXXXIII.

Omnia lingua eam puram à reatu edicat.

Humanæ veneranda decet confessio linguæ,
Omne, quod alta Dei, dextera fecit opus;
Hic tamen Angelicas etiam, mentesque beatas,
Conuerti in linguas, oraque mille decet.

Vt lingua edicat Sanctam, puramque reatu.

Omnia eam, genuit quæ sine labe Deum.

LXXXIV.

Magna verè produit, sanè immaculata.

Nascimur ante Deum minimi, quia nascimur omnes
Qui non cessamus, criminis esse rei.

Nil magnum, maculâ quod non caret; vnica virtus
Ante Deum magnos, vitæque pura facit.

Ante Deum, verè produit magna Virago;

Quæ sanè ex cunctis immaculata fuit.

LXXXV.

Iam Virgo patet munda, sine rea macula.

Iam nuæ mentes, dilectaque pectora Matri
Diuinæ, lætis cor recreatæ modis.

Orbis

Orbis in assensus communes iuit, & omnis

Conceptus niueos Virginis, ora canit.

Ecce reâ maculâ sine, nil rea, mundaque Virgo,

Cæli, terrarumque, & Stygis ore Patet.

LXXXVI.

Nudè eam cano, Regiam puritatis aulam.

Candida si quando cecinit mihi carmina, nudus
Qui nil cum ficto pectore, candor habet.

Câdidior niuibus, iam nunc mea plectra gubernat,
Sincerus nudo carmine, totus olor.

Regia Virgo Parens, purissima numinis aula

Quòd sit, ego *Nudè* dum cano, vera cano.

LXXXVII.

Vnica gemma palàm niuea, vt rosa ridet.

Squalloris fons est, ingensq; occasio luctûs,
Criminis admissi proh dolor! hora breuis.

Pauca voluptatis solatia, clade perenni,

Et lachrymis cõstant, queis madet omnis homo.

Vnica gemma palàm niuea est, quæ ridet vt vna

Lætitijs vernans, delicijsque rosa.

LXXXVIII.

Sion Arca Eue, nil impurum Adam tegat.

Virginei Mater candoris, iustitiæque

Arca fuisse olim, debuit Eua prior;

Omnis eam decuit candor virtutis, & omnis

Gratia; sed facta est criminis arca mali.

Arca Sion venit, primæ quæ nil habet Eua,

Vt tegat impurum te, noua Mater, Adam.

Ll

LXXXIX.

Terra pia, ac munda à malo, genuit Iesum.

Terrarum procul hinc, pretiosi cedite fructus,
Et quidquid magni germinis, orbis habet.
Fertilibus terris, toto quod nascitur orbe,

Ex terrena aliquid labe, notaque sapit.

Vnica quæ *Iesum genuit, pia Terra, maloque*
Munda, bonum potuit germen habere Deum.

XC.

Eoi Margarita, penitus munda macula.

Fons lucis, maculas Phoebus censetur habere,
In gemmis etiam, vis maculosa latet.
Sol velut exoriens, hominum est conceptio; lucē
Orditur, maculas mox quoque lucis habet.

Non habet has, *maculâ penitus quæ munda Virago,*
Eoi solis, Margaritæ vna fuit.

XCI.

Candorem vestijt Eua magna, pura mali.

Integritas ô quanta fuit! quantumque pudoris
Illud erat pretium, Virgineumque decus!
Immensum traxisse Deum, quod ad infima terræ,
Et castis potuit claudere visceribus.

Pura mali Virgo potuit tantum, *Euaque magna;*
Nix mera, Candorem vestijt illa Deum.

XCII.

Veni pura gemma, tota sine dira macula.

Ardebat diuinus amor, nec tædia mille,
Longiùs ad magnum, ferre valebat opus;
Ipse

140

Ipse quod æterno decreuerat ordine rerum;
Vt fieret natus, Virginis ipse Deus.
O mea, sic clamabat amor, *maculâ sine dirâ,*
Tota decora Parens, gemmaque pura veni.

XCIII.

Mira agna Dei, te alie puram inuocamus.
O Mmne Dei quod surgit opus, mirabile surgit;
Cuncta creata stupet, non satis ipse stupor.
Hæc tamen admiranda Dei, sic vnica Virgo
Claudis; ve esse queas, maximus ipsa stupor.
Agna Dei mira es; stupor hic silet omnis, & alie
Puram te supplex inuocat, atque colit.

Areola IV.

ANAGRAMMA XCIV.

Aurora, & luna magis munda emicet pia.

Cynthia Virgineis subdit sua cornua plantis,
Fertque suum supplex, aurea Stella decus.
Omne iubar Vincit, genuit quæ lucis abyssum;
Altra nihil, quod ei non famuletur, habent;
Conceptu Pia Virgo suo, vix emicat orbi;
Aurorâ & Lunâ iam magè munda micat.

XCV.

Vnica rosa, & palma mirè munda Vigeat.

N Ascitur in spinis, sed spinis nescia pungi,
Hortorum princeps, delictumque rosa.

Ll 2

Palma

Palma triumphatrix onerum, grauibufq; refiftens,
Pondere dum premitur, fortiùs alta petit.

Mirè munda Parens, *Vigeat Rosa, Palmaque vincat.*
Vnica, quæ fenfit pondera nulla mali.

XCVI.

Ea est origine pura, munda immaculata.

Diuinam Matrem, fi quæ fit origine quæris?
Ieffiádum dicent; fecula priſca tibi,
Regius eſt Sanguis; ſed longè cellior illi,
Nobilitas animæ, principiumque fuit.

Eſt Ea Pura mali; cæleſtis *Origine* Virgo,
Immaculata Dei, totaque *munda* Parens.

XCVII.

Macula pura Diua, nite ornata gemmis.

NIl mihi cùm maculis, ſpeciali munere Diuã,
Condidit ex alto me manus, ipſa Dei.
Non humanus adeſt ſplendor mihi; cælitùs in me
Corporis, & mentis fulgurat omne decus.

Pura ego ſum *macula*, *Gemmis Ornataque Diua*,
Sic *Niteo*, Matrem cœu decet eſſe Dei.

XCVIII.

Adeamus inuiolatam, ac purè integram.

Qvos rea mens, labefq; premit primæua nocentes,
Talibus acceſſus, non patet ante Deum.
Pollutos animos nam culpa reuerberat ipſa;
Sola Dei potis eſt, Mater adire thronum;
Illa Deo cùm fit vicinior; *Inuiolatam*

Ac Purè Integram, nos *Adeamus*, opus.

XCIX.

Regia domus mica, inuenta pura, & alma.

Non latet in tenebris, Regū quod fulget in Ostro;
Ambit honoratum Regia tecta iubar.

Si Diuina Domus, si Regia Numinis alti.

Conceperis Virgo, te decus omne decet.

Alma Dei Mater cum sis, Inuentaque Virgo,

Regia Pura, Domus Numinis ergo mica:

In Matre, imò pura Diua, negate maculas.

VT Diuina Parens fierem, mirabile quantam
Ortus munditiem, iusserat esse mei

Conditor ipse meus; quo disponente, puella

Ortu nascebar, tota decora meo.

Imò in Matre fui, iam candida, Puraque Diua;

O maculas igitur, cuncta Negate meas!

Agna Mater munda, tu aperis celi viam.

In cælum miseris vestigia nulla patebant,

Culpa sacrum postquam, pessima clausit iter.

Hæsimus æternum, nemo qui duceret hoedos

Innotuo cæli tramite, dignus erat.

Dux hoedis tandem, Materque pijsissima, munda

Agna Venis, Celi mox Aperisque viam.

Gaude Sion, en mira, pura, & immaculata.

Ad lachrymas natis, nunquã sincera voluptas,

Quæ caruere Deo, gaudia Vera dedit.

Anxia culpa gemit, cor lancinat, intima rodit;
Exhilarat verè mens bona, iuncta Deo.

*En Gaude Sion, cùm nascitur Immaculata,
Mira Dei Mater, gaudia Pura dabit.*

CIII.

Remota es à macula, tu pia mundi Regina.

AD fasces Orbis, Regali iure tenendos,
Cùm te seligeret gratia Summa Dei;
Noluit augustum maculis, Vitiisque subesse
Maiestatis opus, delictumque suæ.

*A macula igitur quoniam Tu Virgo Remota es,
Mundi Regina Es dulcis, amanda, Pia.*

CIV.

Alma Virgo, & pia Mater, unica munda es.

Nill mundum sub sole datur, nativa quod orbis
Culpa notat, primi criminis orta malo.
Infecti noxâ gemimus, semperque recurrit
Ex animæ maculis, primus in orbe dolor.

*Unica tu munda Es Verbi Pia Mater & Alma
Virgo; nihil mundum par tibi, mundus habet.*

CV.

Tu pura Agna, imò Dei Mater sine macula.

OMnia sunt Diuina tibi præconia Virgo,
Omnes quæ titulos, vincis, & vna capis:
Tu celi, terræque decus, tu maxima rerum
Portio, flos vernans, Agnaque Pura Dei.

*Imò primæuâ maculâ Sine, Pura, stupenda,
Quòd summum est, summi Mater es vna Dei.*

CVI.

In omni parte, vera immaculata gaudes.

Corporis illibatus honos, comitesque pudoris
Sunt multis castæ, sunt sine labe niues.

Pars animæ; primo tamen est obnoxia næuo;
Gaudia nec veri, Vera decoris habet.

*Vera tibi Virgo, sunt Omni gaudia Parte;
Vera tibi cum sis, Immaculata Parens.*

CVII.

Agnamunda nite, euge amoris palatium.

Magnificum quod surgit opus, verèq; stupendū,
In quo Diuinus, tan bene sudat amor.

Hoc illud sacri caeleste *Palatium Amoris*,
In quo delicias, condidit ipse suas.

Euge Deo Sacrata Domus, tu Regia cæli,
Innocuis radijs, *Agnaque munda Nite.*

CVIII.

Punctum Adami, almè euita, Rosa Regina.

Mors fuit in pūcto, *Punctum* quod sustulit omne;
In quo cardo rei, visque salutis erat.

Accidit hoc pūcto, casus fatalis *Adami*;
Quod tamen *Euita*, tu mea vita velim.

Virgo Parens *Almè*, cum sis ex omnibus vna;
Tu *Regina* poli, tu *Rosa* casta Dei.

CIX.

Lactea, pura, eia mundo vitam germines.

Prima venenati dum suximus vbera lactis,
Suximus heu longi, dura alimenta mali!

Hinc

Hinc vetiti prognata cibi, mortalibus ægris
Noxia peccati portio, mortis opus.
Germina sed vitæ, tu *Lactea*, *Pura* dedisti;
Virgineum *Vitam*, lac aluisse decet.

CX.

Eluces munda, io puri agni Mater amata.

Quæ lucem genitura Deum, nitidissima terris
Virgo parabaris, filia lucis eras.
Illa tuæ primos animæ circumdedit ignes.
Conceptusque tui, dum sacer ortus adest,
Eluces Io, cælesti munda decore,
Agni tu Puri, Mater Amata Dei.

CXI.

Nivea tutò clares, pura mamma agni Dei.

Omnia qui pascit, lactat, nutritque, fouetque,
Vnus cunctorum pastor, & altor amor.
Lactari Diuinus amor, pascique tenello
Vbere, Virgo Parens pascit, amatque tuo.
Hinc *Tutò Clares Nivea*, hinc ex vbere casto
Dulcis es, ô *Agni Puraque mamma Dei.*

CXII.

Agna ito munda maculâ, per merita Iesu.

Vt parias agnum, tollit qui crimina mundi,
Virgo, sis casti pectoris *Agna*, decet.
Ille cruore suo, maculas vt deleat orbis,
Ibit, & æternum continuabit opus.
Amacula tu munda etiam, dum nasceris, *Ieo*;
Iesu Per merita es, libera facta Parens.

CXIII.

Diuina gemma ter pura, seiuncta à malo.

Diuinæ Triados pretiosum Virgo Monile,
Purior ex gemmis omnibus, vna fuit.

Hanc sibi delegit, rerum ter Maximus Author;
Vt fieret gazæ, maxima gemma suæ.

*Amaculæ Seiuncta Malo, Diuinaque Gemma,
Ter Magni Mater, Ter quoque Pura Dei.*

CXIV.

O Agna Verè Munda, ac mitis, Et pura mali.

Innocuo Iesu nihil est mansuetius agno;
Qui dum mactatur, victima pura filet.

Omnia supportat, miti subit omnia corde;
Fonsque boni, reus en sustinet esse mali.

Sic ò Agna Parens agni, Verè quoque munda,
Pura mali, ac mitis, tu sine labe nites.

CXV.

Munda Polis mica, tu verè amata Regina.

Dilectæ Matri, tribuit cùm Numen amicum,
Regalis fasces, summaque iura throni.

Hoc, ait, imperiû, quod nunc capis, inclyta Mater,
Mundities animæ, postulat ipsa tuæ.

*Tu Regina, mihi tu verè Mater Amata,
Munda solo regnes, munda Polisque mica.*

CXVI.

I, ò casta, templum ignarum ruine Adæ.

Templum Diuinum, quod dextera Summa creauit,
Est anima, in terris nobile plasma Dei.

M m

Pecca;

Peccato concussa, sed hæc mox corruiit ædes,
Sacra Deo postquam, noluit esse domus.
Purum labis *Adæ Templum, Ignarumque ruina,*
! ô Casta Dei, tu nisi sola Parens.

CXVII.

Nemo eia purus te arguat mali, ac damni.
DAmna, quibus vetiti lugubria fercula pomi,
Affixere mali feminis omne genus.
Nescia tu culpæ reparasti Virgo, malisque
Omnibus, es partu facta medela tuo.
Nemo Te Purus, damni te nemo, malique
Arguat; Eia malis omnibus vna cares.

CXVIII.

Virgo, & Parens Adam, immaculata Veni.
QVi primus, virtute Dei formatus in Orbe,
Res hominum cepit, Matre carebat Adam.
Hunc vt salutaret, cælo descendit ab alto,
Qui nouus in terris, Patre carebat Adam.
Hic nouus est cælestis *Adam*, quæ gignere mundo
Virgo, Deique Parens, Immaculata Veni.

CXIX.

Sacro munita igne, pura metu mali Adæ.
I Ncombusta fui, quamuis me flamma nefasti
Criminis Urgeret, mille daretque faces;
Vrerer vt totis, conflagraremque medullis;
Nulla tamen nocuit, fax Violenta mihi.
Ignæ Sacro quia Virgo fui munita, malique
Pura metu, procul hinc noxius ignis Adæ.

CXX.

CXX.

Tu Sana, tu pura cæli, meridiana gemma.

Sol mediâ cæli quando spectatur in auge,
Collecti pleno luminis ore nitet.

Claruit hoc splendore, tuæ conceptio vitæ;

Cuius momentum, lucis in auge fuit.

Tu splendor cæli, *medæ Tu gemma Dicit;*

Tu Sana es, primi Puræque virgo mali.

CXXI.

Eua prius immaculata, dein Mater Agno.

Agnus, vt humanæ decreuerat ordo salutis,

Dum nasci mundo, Virgine Matre cupit;

Illibata prius sibi viscera destinat, & cor

Virginis, vt fiat mansio digna Deo.

Immaculata prius fieri sic debuit Eua,

Agno digna olim, Mater vt illa foret.

CXXII.

Cautè animata à Deo, nil impurum geras.

O Quàm custodita Deo! quàm mille fuisti
Excubijs Virgo septa, latensque Stygem.

Cùm velut vna Dei fueras pupilla, Sacrique

Delicium cordis, quod temerare nefas.

Impurum Nil ergo Geras, quæ nescia labis,

A summo fueras, Cautè Animata Deo.

CXXIII.

Vna pergis immaculata, ó vna Dei Mater.

Vergimus ad senium mundi, labentibus annis;

Secula tot postquam, conditus orbis habet;

Mm 2

Dilectas

Dilectæ cum iam tot millibus vndique lectis

Præcessere animæ, pectora grata Deo.

Immaculata Deo pergis tamen *Vna* placere,

O Mater, cunctis carior *Vna Dei*.

CXXIV.

Mei puri agni, ô Mater casta, munda Vale.

Innocuus qui me susceptâ morte redemit,

Ille Deus meus est, agnus & ille meus.

Victima qui factus, sed victima pura salutis,

Purus hic, impuras quæsiit agnus oves.

Ergo *mei Puri*, quæ *Mater* diceris *Agni*,

Tu quoque *Casta* Parens, agnaque *munda Vale*.

Areola V.

ANAGRAMMA CXXV.

Aperi mea lumina, Virgo casta, & munda:

Expecto, suspiro gemens, cælumque fatigo;

Vt veniant oculis, lumina clara meis.

Te sine nil possum; conclusis ænea portis,

Altra negant vilus, soluere claustra mei.

Iesu *Casta* Parens, *Aperi mea Lumina* tandem,

Munda pupillam, *munda Virago* meam.

CXXVI.

Vige ornata palmis, emica munda reatu.

Vna triumphales poscit Victoria palmas;

Elisit culpæ, quæ caput atque Stygis.

Hæc monumenta tui, posuit victura trophæi;

Victrici spolium, cedit vtrisque tibi.

Tu Pal-

Tu *Palmis Ornata Vige*, tu *munda Reatu*
Emica, & æternum *Virgo celestima cane.*

CXXVII.

Euge ô Sancta Mater, i pura, i munda mali.

Vicisti Diuina Parens, quod vincere nemo,
Humanæ potuit conditionis opus.

Vicisti maculam, tantæ quam gratia Matris
Non patitur; thronus es, pura Domusque Dei.

Euge ô Sancta Dei Mater, tu Pura per omne
I seclum, i felix, mundaque tota mali.

CXXVIII.

Memento mei agna pura luti, Sacra Diua.

I Mundi vas vile luti, Vas mortis, & iræ,
Vas fragile, & præter crimina, grande nihil.

Cùm mera sim labes, ac indignatio cali;
Ad te vox, & spes, vna relicta mihi.

Agna memento mei Virgo, Sacra Diua, malique
Pura Luti; supplex sum tibi vile lutum.

CXXIX.

Alacris gemma, i pure tota niuea, munda.

Mille alias inter laudes, encomia mille,
Ex quibus immensa est gloria Virgo tibi;
Omni momento quod opem poscentibus adsis,
Hoc miseris summum est, pectus id omne colit.

Gemma Alacris salue, miseris succurrere nata,
I Purè Niuea es, Totaque munda Parens.

CXXX.

Rogata veni dilecta, anima summe pura.

Mm 3

Posce

POscebat mortale genus, poscebat Olympus,
Supplex poscebat limbus & ipse Patrum.
Ut Verbi Mater, spes vnica, porta salutis
Nascerer, vtque in me grande veniret opus.
En *Dilecta Anima* adsum, *Summè Puraque Mater*,
Ad tantas *Veni Virgo Rogata* preces.

CXXXI.

Intemerata paris, munda Virgo macula.

EXclusisse iugum nequiu, quod fecerat ipse,
Diuino factus munere liber Adam.
Ad mandata Dei durus, submitit Auerno
Cor tumidum, vanum; colla, manusq; dedit.
Munda iugo macula, tu sola es libera plenè;
Intemerata Deum, *Virgo* proinde *Paris*.

CXXXII.

Agnæ Mater purè nivea, maculam odisti.

Sol tenebras, maculas nix, crimina virtus,
Impurum purus pellit, & odit amor.
Hoc tua lux animi, nix, virtus, purus amorque,
Agnæ Dei Mater, puraque *Virgo* facit.
Odisti maculam minimi tu criminis omnem;
Nam Purè Nivea es, libera, munda, sacra.

CXXXIII.

Geris Panem cor vita, vita munda, alma.

Desijimus postquam cælesti pane cibari,
Terrarum nobis, vt placuere dapes.
Cor vitæ in nobis defecit, & omnia languor
Noxius oppressit, morsque trophæa tulit.

Cor

*Cor vita nobis tu Virgō nasceris ; Alma
Dum panem vitæ, mundaque Vita Geris.*

CXXXIV.

Regia palma veni tu, & rosa munda mica.

ERipuit palmam miseris mortalibus omnem,
Vna manus, vetitos carpere nisa cibos.

Vnde hominem serpens vapidus tentauerat, inde
Palma parabatur, si benè parta foret.

Sed malè res celsit. Tu nostri causa triumphii

Regia Palma Veni, Tu Rosa munda mica.

CXXXV.

Amans electa amati pueri, Virgo munda.

INfantem fecisse Deum, cunisque tenellis

Immensum potuit claudere solus amor.

Transformare potest qui solus, & omnia miris,

Inter se rerum conciliare modis.

Fecit amor, quod *Amans Pueri* te dulcis *Amati*

Sis Electa, Dei Virgoque Munda Parens.

CXXXVI.

Tu pia, ac munda Regina, tu iam solare me.

OMnia sunt in te miseris solatia Virgo;

Viscera Maternæ, quæ pietatis habes;

Tu Pia, tu mundi *Regina* es *munda* redempti;

Elt quæ soletur, *Regia* dextra tibi.

Tu iam me Solare, graui sub nube gementem,

Solari visum, lux mea sola potes.

CXXXVII.

Ito pura gemma, clara nitens, adiuua me.

Nescis

Nescis Virgo moram, sed amoris protinus alas
Induis; vt celeri sis pia Mater ope;
Irrequieta tibi sunt cordis viscera; pennis
Ad pietatis opus, quin rapiare tuis.
*Ite celer, Clarèque Nitens, Me luce carentem
Adiuua, & vnio sis, Puraque Gemma mihi.*

CXXXVIII.

Agni Dei tu Mater, alumna emicas ô pura.

Admiranda tuum, quæ Virgo Mater alumnû,
Debebas quondam, lacte aluisse Deum;
Ipse priùs, culpâque tui, maculâque carentis
Conceptus, dederat pura alimenta tibi.

*Agna Dei Tu Pura micas, ô candida Mater;
Nempe priùs fueras, dulcis Alumna Dei.*

CXXXIX.

Palàm euadis integra, à communi reatu.

Orbis non dubitat, cælum lætatur, ab omni
Peccati Virgo, te procul esse nota.

Non poterat communis Adæ pertingere culpa,
Diuinæ Matris, quò penetrauit honos.

*Integra sic hominum Communi, & pura Reatu,
Euadisque Palàm libera, digna Deo.*

CXL.

Luce summâ redimita, i agna pura nota.

Avgustas Orbis diademata summa coronant;
In quibus ex gemmis, lux aliena micat.
Fulgurat exteriùs gemmarum garndo; sed intrâ,
Communi squallent omnia, plena notâ.

Tu splen-

Tu splendore tuō; *Summā Redimitaque Luce,*
/ Regina potens, Agnaque Pura Nota.

CXLI.

Esto munda, viua, ac integerrima palma.

Conflictu tentata graui, res concidit omnis
Humana, vt Stygiis cesserat illa dolis.
Non patere ô Virgo, captiuus vt orbis Auernō
Seruiat; vtque gemant, quæ ceciderē simul.
Integra, munda Parens, orbis tu *Viua* redempti
Palma triumphatrix *Esto*, Stygemque doma.

CXLII.

Noli timere, amata pura, ac munda Vigēs.

Seruilis timor est, vbi non est integra cordis
Libertas; amor est vnicus absque metu.
Qui peccat seruit, pœnam formidat, & horret;
Securi sed amor gaudia cordis habet.
Mater Amata Dei, tu noli *Pura* timere;
Munda Vigēs, amor est *Vita*, Vigorque tuus.

CXLIII.

Amoris Dei templum, tu agna cara niuea.

Erexit visenda sui fastigia templi,
In te Diuinus, Virgo, Magister amor.
Hic illi cor dulce tuum fuit ara, tuæque,
Hic thymiana fuit, Virginitatis odor.
Agna Dei Niuea es, *Tu Caraque Mater*; *Amoris*
Esse Dei Templum, tale decebat opus.

CXLIV.

Dei agnum lactas niuea, imò pura Mater.

N n

Infans

Infans Diuinus, roseis alimenta labellis,
Poscit ab vberibus, Virgo Beata tuis;
Paruulus hic, modicaque latens sub carne, cibari
Virgineo potuit non nisi lacte Deus.

O Virgo Nivea! imò candida, *Puraque Mater!*
Agnus tu Lactas, casta puella Dei.

CXLV.

O agni Mater summe pura, ac nitida vale.

Dicia verba tibi, nunquam dulcissima Virgo
Cessabit, nostri dicere cordis amor.

O Summe Pura ac Nitida, olux aurea cæli!

O Agni puri Mater, amorque Dei!

Vt tecum viuam, tecum pia Virgo perennem;

O mea vita spes! o mea vita Vale.

CXLVI.

Magis munda omni re creatâ, tu pia vale.

OMne decus mundi, quod mens suprema creatrix
Condidit, vna Dei, solaque Mater habes.

Quippe creatarum species pulcherriima rerum
Tota tuum format, sed sine labe decus.

Par tibi munditie, nihil est. *ô ergo Creatâ*

Purior Omni Re, munda magisque Vale.

CXLVII.

Ingens væ Adami amarum, it procul à te.

Pestiferum noxæ Virus, dum prodijt Orco;

Ingens væ secum traxit, & omne malum.

Flebile væ miseris, & portio felis amara,

Omnibus hæc, mortis tristia poëla dedit.

Procul

*It Procul hoc à Te, peccati Ingens, & Amarum
Væ; quia dulce tibi, Virgo paratur Aue.*

CXLVIII.

Non geres auitam maculam, uti Deipara.

Heredes culpæ, maculam debemus auitam
HPrincipio nostro, traximus vnde genus.

Infelix soboles, quod in hæc successimus eheu!

In quibus est nasci lex; procul esse, nefas.

Tu nunquam culpæ, *Maculam* lethalis *Auitam*

Causta Geres Veluti, magna Deique Parens.

CXLIX.

Velut munda Margarita, en emicas ô pia.

Rorida progenies cæli, nascuntur in vndis

RConcharum partus, gemmea grando maris.

Nil tamen Oceano debent; quia purus ab alto

Matutinus eas, ros sine labe dedit.

En quoq; tu maculâ procul, es *Pia Mater* ab omni;

Munda Velutque poli, Margaris vna micæ.

CL.

Superna Regina, imo tu Dea immaculata.

Immensum quiddâ est, quod de te cogito, quando

Immensi Matrem, cogito te esse Dei.

Excedis trabeas omnes, diademata, fasces;

Maiestate tuâ, celsior vna Dei est.

Omnibus es maior, cæli *Regina Superna*;

Imò dixero plus, Immaculata Dea es.

CLI.

Tu palma ignorasti væ, crimenusè Adam.

Nn 2

Omni-

OMnibus ingenijs, quæ vis, quæ summa facultas
Dicendi de te est, si mea tota foret;
Angelicis etiam si fas mihi dicere linguis,
Primæuâ dicam te caruisse notâ.
Nempe *Ignorasti Va* flebile Virgo, *Palàmque*
Nil in te iuris, *Crimen* habebat *Adans*.

CLII.

Euge, pura à nota mali, ritè munda micæ.

Cordis quot pulsus, viuæ spiracula Vocis,
Quotquot habent vitæ, dulcia signa meæ.
Os, animumque tibi Virgo, cùm dedico; de te
Latitijs toties, mille triumpho meis.
Euge sonet latum; nam Virgo sola triumphans;
Pura malique Notâ; Ritèque munda micæ.

CLIII.

Caput Auerni metis, Virgo almè amandæ.

Internale caput, tumidâ ceruice superbum,
Quod contra erexit, Styx inimica Deum;
In vitæ Capite, est admisi culpa reatus;
Quo sine nec tellus, nec polus ipse fuit.
Labe carens *Virgo, Caput* hoc furialis *Auerni,*
Almè cùm fueris semper *Amanda; Metis.*

CLIV.

Virgo pia; intacta, merè munda, Salua me.

Formidanda dies, quæ Iudicis ante tribunal
Me iusti statuet, cùm mea corda subit,
Concutit ossa tremor, totis mens conscia fibris
Præmoritur, gelido sanguine vita fugit.

O Inta-

○ *Intacta merè, Pia Virgo, Mundaque Mater,*
Salua me! sine te, nam mihi nulla salus.

CLV.

Mater agni micæ, i ò pura, munda Vale.

S Acra coronis adest, iam quæ te Virgo coronât,
Illibata metris, lilia claudò meis;

In quibus, vt Diuinâ tuæ Conceptio vitæ

Floreat æternùm, dum tuus opto cliens;

○ *Agni, quæ sola Micæ castissima Mater!*

Io Pura Parens, Mundaque Virgo Vale.

ANAGRAMMA MIRABILE,

In honorem Beatissimæ Virginis

M A R I Æ,

ex Antiphona Ecclesiæ

S A L V E R E G I N A,

à quopiam compositum: & Olo-

mucij A. D. 1653. 6. Idus Sept: editum;

quod hîc in gratiam deuotorum, erga SS. Dei Ma-
trem, apponi placuit; sequiturque tale.

M A G N Æ M A T R I

M A R I Æ,

Thesauro Trinitatis,

Altari animato,

a.

b.

Prodigio Cœlesti, c.
 Fundatrici Ecclesiæ, d.
 Reparatrici generis humani, e.
 Epitomæ Excellentiarum Dei, g.
 Paradiso secundi Adami, & Officinæ vnio-
 nis magnæ duarum naturarum, f.
 Virgini & Matri admirabili, Miraculo formoso ve-
 nustatis, & omnium virtutum;

I P S I S O L I,

ANAGRAMMA ISTVD,

D E D I C A T V M.

a *Origen:* b *Method:* c *Ignat:* d *Cyrill:* e *Fulgent:* f
S. Proclus, g *Andr: Cret.*

P R O G R A M M A.

Sodalis loquitur.

Salue Regina, Mater misericordiæ, vita, dulcedo, &
 Spes nostra, Salve. Ad Te clamamus exules filij Euæ:
 Ad Te suspiramus gementes, & flentes in hac lachryma-
 rum valle. Eia ergo Aduocata nostra, illos Tuos mise-
 ricordes oculos ad nos conuerte: & I E S V M benedictum
 fructum ventris Tui, nobis post hoc exilium ostende. O
 clemens, ô pia, ô dulcis Virgo MARIA.

*Anagramma perfectum, & Responso B. V. M. carmine reddita, iisdē
 omnino literis, nulla desiderata, nulla superante: sunt namq̃.*

a æ b c d e f g h i l m n o p r s t u x y
 24 2 2 14 11 36 3 4 2 25 16 15 13 21 4 17 27 20 24 2 1

Ad eun-

Ad eundem sodalem, Salve recitantem, B. V. loquitur.

ME saluere cupis? mi, sum tua Virgo, Sodalis
En tergo & lachrymas, vultu amplector
amico;

Materno te claudio sinu; lac accipe nostrum,
Vbere destillo caelestes mellis honores:
Et vitæ arbor ero; si in me spes fixa reclinat.
Fide Deo, iuuat ingenuos, mea cura Sodales.
Dein vultu ostenso; mea maxima gloria Christus,
Te fessum, (ô iucunda dies) te in sidera ducet.

Comendatio istius Anagrammatis.

EN Anagramma Tibi, Verbi Augustissima Mater
Scripsimus, assumi nostra tabella rogat.
Assume; in tenui labor est, labor omnia vicit,
Omnia qui vincit, Te quoque vincat amor.

A N A G R A M M A S E C V N D V M,

Ex Antiphona alia Ecclesia, videlicet Alma Redemptoris Mater, compositum: Et Anno Domini, 1649. Freburgi Heluetiorum, in Sacello Lauretano, inter votiuas tabellas appensum.

P R O G R A M M A.

ALma Redemptoris Mater, quæ peruia cæli
Porta manens, & Stella maris, Succurre cadenti
Surge-

Surgere qui curat, populo. Tu quæ genuisti
Natura mirante; Tuum Sanctum Genitorem,
Virgo prius, ac posterius: Gabrielis ab ore
Sumens illud Aue, peccatorum miserere.

*Litera responsionis Anagrammatica, Program-
mati etiam ut superiori, absolutè respondent; sunt
enim.*

a b c d e g i l m n o p q r s t u
2i 2 9 3 27 5 17 8 12 8 9 8 3 22 15 16 21

A N A G R A M M A.

NE metuas, quamvis cursu pernice procella,
Nutat, & irruit Spumosa navis in vnda,
Teq; , tuamque ratem, placato sidere ducam:
Clarum lucis iter cures, cita prora volabit:
Errorem pelagi retegam, miserebor egeni.
Euge meos portus intra; sum ripa Salutis.

ERRATA,

quæ contra mentem Authoris irrepserunt,
Lector beneuole sic corrige.

IN prima præfatione ad B. M. V. interoges lege interrogés. In Ode *Votiu* ad B. V. Stroph: 3tia ψ . 4. atrox lege atrox. Stroph: 26. *Æthereris* lege *Æthereis*. In *Deliciarum Oſtiduanarum* Epigram: 15. in Textu ſcripturæ lege: Nolite me conſiderare, quod fuſca ſim, &c. Epigram: 25. ψ . 7. *Diunz* lege *Diuinz*. Epigram: 30. ψ . 5. *pretioſâ* lege *pretioſa ſine accentu*. In Epigram: 78. *mutatus num: 73*. Epigram: 79. ψ . 2. *mea*: lege *meo*. Epigram: 90. *fecerat* lege *fecerat*. Epigram: 116. ψ . 6. *Elices*, lege *felices*. Epigram: 117. ψ . 1. *geruntu*: lege *geruntur*. Epigram: 120. ψ . 4. *labotauit* lege *laborauit*. Epigram: 125. ψ . 1. *Caſtu* lege *caſta*. Epigram: 129. ψ . 7. *vteto* lege *vtero*. Epigram: 136. ψ . 3. *candotis* lege *candoris*. Epigram: 154. Textu ſcripturæ pro ψ . 7. lege *ſuum*. Epigram: 176. ψ . 1mo. *Aarabes* lege *Arabes*. In eodem Epigram: ψ . 8. *fragas* lege *fragras*. Epigram: 188. ψ . 1mo. *tui*. lege *tu*. Epigram: 236. ψ . 5. *parentum* lege *parentum*. Epigram: 284. ψ . 2. *metibus* lege *mentibus*. Epigram. 294. ψ . 2. *ornatur* lege *ornatur*. Epigram: 308. ψ . 4. *ſceptorum* lege *ſceptorum*. Epigram: 351. ψ . 4. *mumera* lege *munera*. Epigram: 375. ψ . 5. *abyſus*: lege *abyſſus*. In *Oſto Beatitudinibus SS Ioachim & Annæ*, Epigram: 5. ψ . 1. *animos* lege *animus*. In *Bellariis ſacris*. Epigram. 8. ψ . 7. *An ſatis*, & *plusquam ſatis*; &c. lege *An ſatis hoc? ſatis*, & *plusquam ſatis* &c. Epigram: 11. ψ . 1. In *terram pronas animas*, & *cæleſtium inanes*. lege *In terram pronas animas, cæleſtium inanes*. In Epigram: 15. *palam*, in *rebus ſacris, ſacri Pöétæ Proſperi*, *authoritate produximus*: In *Oraculo Parthenio*. Epigram. 13. ψ . 1. *innocuo* lege *innocuos*. Epigram: 36. ψ . *ultimo morſus* lege *morſu*. Epigram: 75. ψ . *ultimo mund or*. lege *mundior*. Epigram: 97. ψ . 11. ψ *macula* pro *A macula*. Ex *Liliet*. Epigram: 29. ψ . 1: *rebut* lege *rebus*. Epigram: 85. ψ . 2. *recreatæ modis*. lege *recreate*: Epigram: 118. ψ . 3. *ſalutaret*, lege *ſaluaret*. Epigram: 140. ψ . 3. *garudo*, lege *grando*. Epigram: 135. ψ . 5. *te*, lege *tu*.

E. R. A. P. A.

1408 b

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

DUBLIN
BIB. J. C.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0004239

